

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ :
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ:
ΠΑΝΤΕΛΟΓΛΟΥ ΕΙΡΗΝΗ**

Θεόδωρος Τσέκος

Επίκουρος Καθηγητής

Τμήματος ΤΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 2009

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ :

Η οργάνωση των Δημόσιων Υπηρεσιών σε Τοπικό επίπεδο: Η περίπτωση του Δήμου Ομηρούπολης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αναλύει την οργάνωση των φορέων δράσης σε τοπική επίπεδο και συγκεκριμένα την περίπτωση του Δήμου Ομηρούπολης. Ειδικότερα: στο **Κεφάλαιο 1**, συζητείται: **α)** η έννοια της οργάνωσης, **β)** η αρχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και η εξέλιξη της, **γ)** η ιστορική αναδρομή της αυτοδιοίκησης, **δ)** ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και η δράση της, **ε)** τα επιχειρησιακά σχέδια των ΟΤΑ, και τέλος **στ)** τα Ευρωπαϊκά προγράμματα των ΟΤΑ. Στο **κεφάλαιο 2**, αναφερόμαστε την περίπτωση του Δήμου Ομηρούπολης, σε σχέση με τα ιστορικά στοιχεία, τη θέση του, το κλίμα, τις υπηρεσίες του, το προσωπικό του, τις πολιτισμικές εκδηλώσεις, τα ήθη και τα έθιμα. Στο **κεφάλαιο 3**, γίνεται αναφορά στην οργάνωση και τον προγραμματισμό του Δήμου, στο ρόλο που παίζουν τα στελέχη και τις αρμοδιότητές τους. Στο **Κεφάλαιο 4**, παραθέτουμε τα συμπεράσματα της έρευνας με την μορφή ερωτηματολογίου από τα στελέχη του Δήμου Ομηρούπολης. Στο **Κεφάλαιο 5**, παραθέτονται τα συμπεράσματα της πτυχιακής μας εργασίας.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αναλύει την οργάνωση των φορέων δράσης σε τοπική επίπεδο και συγκεκριμένα την περίπτωση του Δήμου Ομηρούπολης. Ειδικότερα: στο **Κεφάλαιο 1**, συζητείται: **α)** η έννοια της οργάνωσης, **β)** η αρχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και η εξέλιξη της, **γ)** η ιστορική αναδρομή της αυτοδιοίκησης, **δ)** ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και η δράση της, **ε)** τα επιχειρησιακά σχέδια των ΟΤΑ, και τέλος **στ)** τα Ευρωπαϊκά προγράμματα των ΟΤΑ. Στο **κεφάλαιο 2**, αναφερόμαστε την περίπτωση του Δήμου Ομηρούπολης, σε σχέση με τα ιστορικά στοιχεία, τη θέση του, το κλίμα, τις υπηρεσίες του, το προσωπικό του, τις πολιτισμικές εκδηλώσεις, τα ήθη και τα έθιμα. Στο **κεφάλαιο 3**, γίνεται αναφορά στην οργάνωση και τον προγραμματισμό του Δήμου, στο ρόλο που παίζουν τα στελέχη και τις αρμοδιότητές τους. Στο **Κεφάλαιο 4**, παραθέτουμε τα συμπεράσματα της έρευνας με την μορφή ερωτηματολογίου από τα στελέχη του Δήμου Ομηρούπολης. Στο **Κεφάλαιο 5**, παραθέτονται τα συμπεράσματα της πτυχιακής μας εργασίας.

Ευχαριστίες

Η συγγραφή και η μελέτη της παρούσας πτυχιακής, δε θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την καθοριστική συμβολή του επιβλέποντα Καθηγητή κ. Θεόδωρου Τσέκο

Περιεχόμενα

1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ « Ο.Τ.Α. »	8
1.1 Εισαγωγή.....	8
1.2 Η έννοια και η φύση της οργάνωσης.....	9
1.2.1 Βασικά στάδια και οδηγίες για μια αποτελεσματική οργάνωση.....	11
1.2.2 Τυπική και άτυπη οργάνωση.....	13
1.2.3 Επίπεδα διοικητικής ιεραρχίας και η έκταση της διοίκησης (span of management).....	14
1.2.3.1 Έκταση της διοίκησης (span of management).....	15
1.3 Η αρχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η εξέλιξή της.....	16
1.3.1 Ιστορική αναδρομή της αυτοδιοίκησης.....	17
1.3.2 Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	18
1.4 Οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις.....	19
1.5 Η δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	21
1.6 Οι λειτουργίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	24
2. ΔΗΜΟΣ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	25
2.1 Εισαγωγή.....	25
2.2 Μύθοι και αρχαιότητα.....	26
2.2.1 Η Βυζαντινή περίοδος.....	27
2.2.2 Η Γενουατική περίοδος 1317-1566.....	28
2.2.3 Η Οθωμανική περίοδος 1566-1912.....	30
2.2.4 Από τον 19 ^ο αιώνα στο 20 ^ο αιώνα.....	31
2.2.5 Η Χίος στην Ελληνική επικράτεια.....	32
2.3. Βροντάδος.....	34
2.4 Ανάβατος.....	36
2.5 Αυγώνυμα.....	37
2.6 Λαγκάδα.....	38
2.7 Σιδηρούντα.....	38
2.8 Συκιάδα.....	39
2.9 Καρυές.....	39
2.10 Ρουκετοπόλεμος.....	40
2.11 Πανηγύρια.....	41

2.12 Εκδηλώσεις.....	42
2.13 Γενικά στοιχεία.....	43
2.13.1 Γεωλογία.....	43
2.13.2 Κλίμα.....	44
2.13.3 Βλάστηση-Χλωρίδα.....	44
2.13.4 Πανίδα.....	45
3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ.....	46
3.1 Εισαγωγή.....	46
3.2 Η εκπαίδευση στον Δήμο Ομηρούπολης.....	49
3.3 Ιστορικές αναφορές.....	50
3.4 Διαίρεση.....	52
3.5 Επιχειρήσεις της αυτοδιοίκησης.....	53
3.6 Στοιχεία δημοτικών φορέων.....	54
3.7 Στοιχεία εφημερίδων, περιοδικών ή άλλων εντύπων που εκδίδονται στον Δήμο Ομηρούπολης.....	57
3.7.1 Μαθητικά έντυπα.....	57
3.8 Πολιτιστικά και αθλητικά σωματεία.....	58
3.9 Κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Ομηρούπολης.....	61
4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ.....	63
4.1 Εισαγωγή.....	63
4.2 Διευθύνσεις και γραφεία.....	64
4.3 Η διάρθρωση των θέσεων του προσωπικού του Δήμου σε κατηγορίες κλάδους και ειδικότητες.....	66
4.4 Αρμοδιότητες υπηρεσιών.....	68
4.4.1 Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	69
4.4.2 Τουριστική ανάπτυξη.....	69
4.4.3 Προστασία / Διαχείριση δασών.....	69
4.4.4 Αγροτική ανάπτυξη.....	70
4.4.5 Οργάνωση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.....	70
4.5 Μηχανοργάνωση / Τεκμηρίωση.....	70
4.6 Γραφείο Δημάρχου.....	72

4.6.1 Γραφείο υποστήριξης αιρετών οργάνων.....	73
4.6.2 Γραφείο προσωπικού.....	75
4.6.3 Γραφείο πρωτοκόλλου.....	75
4.6.4 Γραφείο δειγματολογίων.....	76
4.6.5 Γραφείο ληξιαρχείου.....	77
4.6.6 Γραφείο Ανάπτυξης, προγραμματισμού και Πληροφορικής.....	78
4.7 Τμήμα οικονομικών υπηρεσιών.....	81
4.7.1 Γραφείο προϋπολογισμού – εκκαθάριση δαπανών.....	81
4.7.2 Γραφείο προσόδων.....	83
4.7.3 Γραφείο κινητής και ακίνητης περιουσίας.....	84
4.7.4 Γραφείο δημοτικού ταμείου.....	84
4.7.5 Γραφείο εξυπηρέτησης πολιτών.....	85
4.7.6 Γραφείο δημοτικής αστυνομίας.....	85
4.8. Γραφείο διοικητικής υποστήριξης.....	86
4.8.1 Γραφείο μελετών και έργων.....	87
4.8.2 Γραφείο πολεοδομίας – Τοπογραφικών εργασιών.....	87
4.8.3 Γραφείο περιβάλλοντος.....	88
4.9 Τμήμα εκτέλεσης τεχνικών έργων και συγκρότησης συνεργιών.....	88
4.9.1 Συνεργείο Ύδρευσης – Αποχέτευσης.....	89
4.9.2 Συνεργείο καθαριότητας.....	89
4.9.3 Συνεργείο τεχνικών έργων και συντήρησης δημοτικών κτιρίων.....	89
4.9.4 Συνεργείο ηλεκτροφωτισμού.....	89
4.9.5 Συνεργείο πρασίνου.....	89
4.9.6 Συνεργείο δημοτικού νεκροταφείου.....	90
4.9.7 Συνεργείο δημοτικού σφαγείου.....	90
4.10 Αρμοδιότητες προϊσταμένων.....	90
4.11 Αρμοδιότητες κέντρου εξυπηρέτησης πολιτών.....	92
4.12 Θέσεις και κατηγορίες εκπαίδευσης.....	93
5. ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ.....	95
5.1 Εισαγωγή.....	95
5.2 Ερωτηματολόγιο.....	96

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	104
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	109

1. Η ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ «Ο.Τ.Α.»

1.1 Εισαγωγή

Η Οργάνωση για να μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική θα πρέπει να διαμορφώνει και να διευθετεί τα τμήματα ενός συνόλου προσώπων, πραγμάτων, δραστηριοτήτων, κ.λ.π.

Η διοίκηση ενός οργανισμού, ή η διοίκηση του Κράτους, θα πρέπει εκ των προτέρων να οργανώνονται με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να λειτουργούν ορθά και συστηματικά. Πιο συγκεκριμένα, τα μέλη που θέλουν να ιδρύσουν έναν οργανισμό θα πρέπει να θέσουν ξεκάθαρα τους στόχους τους ώστε να έχουν ένα επιθυμητό αποτέλεσμα.

Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού, οι άνθρωποι θα πρέπει να έχουν έναν κοινό αντικειμενικό σκοπό για τη σωστή λειτουργία του Δήμου τους.

1.2 Η έννοια και η φύση της οργάνωσης

Ο όρος οργάνωση είναι ένας όρος που, αν και έχει απασχολήσει αρκετά τους επιστήμονες τα τελευταία χρόνια, εντούτοις η έννοια του δεν είναι ακόμη και σήμερα κατανοητή. Πολλές φορές λέγετε σήμερα από ειδικούς πως με **«καλή οργάνωση θα είχατε πετύχει τους στόχους σας»** τι εννοούν όμως καλή οργάνωση; οπωσδήποτε δεν εννοούν την χωρίς περιεχόμενο και στόχους αναδιοργάνωση μίας επιχείρησης ή ενός οργανισμού. Εννοούν κάτι πιο βασικό : την εξεύρεση τρόπων και μεθόδων που θα συνενώνουν τα διαφορετικά ενδιαφέροντα των μελών ενός οργανισμού, για την επίτευξη του κοινού σκοπού που έχει θέσει ο οργανισμός αυτός. Γιατί, δεν αρκεί οι άνθρωποι να εργάζονται μαζί. Για να υπάρχει οργάνωση, πρέπει οι άνθρωποι αυτή να έχουν και κοινωνικό αντικειμενικό σκοπό, ο οποίος θα ενώνει τα διάφορα άτομα μεταξύ τους ως πραγματικός συνδετικός κρίκος. Επομένως ο κοινός αντικειμενικός σκοπός αποτελεί την αιχμή του δόρατος της οργάνωσης.

Από την στιγμή που όλοι οι εργαζόμενοι γνωρίζουν ποιος είναι ο αντικειμενικός σκοπός της επιχείρησης ή του οργανισμού, **«οργάνωση»** είναι η διαδικασία του καταμερισμού της εργασίας μεταξύ ομάδων ή ατόμων και ο συντονισμός των ενεργειών τους με σκοπό την επίτευξη των στόχων του οργανισμού.

Η διαδικασία της οργάνωσης είναι σχεδόν η ίδια για όλα τα είδη των επιχειρήσεων. Μόλις διατυπωθούν οι στόχοι και τα προγράμματα δράσης της επιχείρησης, η διοίκηση θα πρέπει να αναπτύξει μια μέθοδο για την συγκέντρωση των απαραίτητων φυσικών και ανθρώπινων πόρων. Στην συνέχεια θα πρέπει να προσδιοριστεί η δομή της οργάνωσης της επιχείρησης, που θα περιλαμβάνει και τις απαραίτητες θέσεις εργασίας.

Η δομή της οργάνωσης μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού, γενικά, απεικονίζεται στο **«οργανόγραμμα»** που αποτελεί μια στατική απεικόνιση των επιθυμητών σχέσεων και δείχνει την κατανομή των αρμοδιοτήτων της εξουσίας και τα κανάλια επικοινωνίας.

Η στατικότητα του οργανογράμματος είναι βραχυπρόθεσμη και διαρκεί μέχρι να¹ υλοποιηθούν τα συγκεκριμένα προγράμματα της επιχείρησης. Είναι πολύ πιθανό τα επόμενα προγράμματα να απαιτούν την αναδιοργάνωση του οργανογράμματος.

Από την ανάλυση του οργανογράμματος μίας επιχείρησης μπορεί κανείς να αντιληφθεί και ποιος είναι ο προσανατολισμός της επιχείρησης ως προς τους αντικειμενικούς σκοπούς της. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως ο προσανατολισμός της σημερινής επιχείρησης θα πρέπει να είναι το μάρκετινγκ. Το μάρκετινγκ θα πρέπει να επηρεάζει ολόκληρο το σύστημα της επιχείρησης. Επιτυχημένη είναι εκείνη η επιχείρηση που εντοπίζει της εκάστοτε παρουσιαζόμενες ανάγκες των καταναλωτών.

Με την ικανοποίηση των αναγκών των πελατών της, η επιχείρηση επιτυγχάνει και τον στόχο της, που είναι στις περισσότερες περιπτώσεις η μεγιστοποίηση των κερδών της.

Είναι δυνατό να αναφερθούν παραδείγματα επιτυχημένων Ελληνικών επιχειρήσεων, όπως : η ΔΕΛΤΑ Α.Ε., η ΦΑΓΕ Α.Ε., η ΧΡΩΤΕΧ Α.Ε., ο ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΠΟΥΤΑΡΗ κ.α. οι εταιρείες αυτές έχουν πετύχει γιατί έχουν αποδεχθεί πλήρως το Μάρκετινγκ, το οποίο επηρεάζει ολόκληρο το σύστημα όλων αυτών των επιχειρήσεων. Την διαπίστωση αυτή μπορεί να την κάνει κανείς αναλύοντας το οργανόγραμμα των επιχειρήσεων αυτών.

Η στενή σχέση που υπάρχει μεταξύ προγραμμάτων δράσης, στόχων και οργάνωσης είναι ένα ακόμα ζήτημα που θα αναπτύξουμε παρακάτω. Ο προγραμματισμός είναι η πρώτη δραστηριότητα της διοίκησης. Εάν δεν υπάρχει πρόγραμμα, δεν υπάρχουν στόχοι και αν δεν υπάρχουν στόχοι, δεν υπάρχει λόγος για οργάνωση. Με άλλα λόγια, εάν δεν γνωρίζουμε που πηγαίνουμε , δεν γνωρίζουμε και πώς να οργανωθούμε για να φτάσουμε εκεί όπου στοχεύουμε. Προγραμματισμός και οργάνωση αποτελούν μια ενοποιημένη δραστηριότητα για κάθε διοικητικό στέλεχος.

Τέλος, κανένα μέλος σε έναν οργανισμό δεν είναι ειδικό για όλα αλλά και αν ακόμη ήταν, δεν μπορεί ένας να τα αναλάβει όλα. Επομένως το διοικητικό στέλεχος θα πρέπει να αναλύσει και να εντοπίσει ποιες είναι οι δυνατότητες και οι αδυναμίες μιας ομάδας ατόμων και, με βάση αυτή την ανάλυση, να

---

¹ Τζωρτζιάκης Κ., Τζωρτζιάκη Α., (2002) Οργάνωση και διοίκηση. Rosili. Αθήνα (161 σελ.)

μεταβιβάσει και τις ανάλογες αρμοδιότητες (εξουσία και ευθύνη), για την υλοποίηση των στόχων της επιχείρησης.

1.2.1 Βασικά στάδια και οδηγίες για μια αποτελεσματική οργάνωση

Τα βασικά στάδια της οργάνωσης είναι:

A) ο καθορισμός του έργου που πρέπει να εκτελεστεί. Αυτό το στάδιο ονομάζεται και **«σκοπός της ομάδας»**.

B) η λήψη απόφασης σχετικά με το τι πρέπει να γίνει προκειμένου να υλοποιηθεί ο σκοπός της μονάδας, δηλαδή ποιες ενέργειες πρέπει να γίνουν, ποιος θα τις αναλάβει, καθώς και τι εξουσία απαιτείται να έχει προκειμένου να ολοκληρώσει το συγκεκριμένο έργο αυτό λέγεται και **«καταμερισμός των εργασιών»**.

Γ) ο προσδιορισμός του είδους, του βαθμού εμπειρίας και του αριθμού των ατόμων που απαιτούνται για το συγκεκριμένο έργο. Αυτό ονομάζεται **«στελέχωση»**.

Το τελικό στάδιο είναι η δημιουργία της απαραίτητης οργανωτικής δομής, δηλαδή του οργανογράμματος στο οποίο απεικονίζονται οι απαραίτητες επικοινωνίες και σχέσεις (όπως αναφέρεται παραπάνω).

Οπωσδήποτε, όμως, δεν αρκούν αυτά τα τέσσερα στάδια προκειμένου να κινηθεί το άρμα της οργάνωσης. Το διοικητικό στέλεχος θα πρέπει να καταβάλλει ιδιαίτερη προσπάθεια για να ενεργοποιήσει όλους εκείνους με έχουν σχέση με την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου, θα πρέπει να επιστρατεύσει όλες του τις ικανότητες και γνώσεις σχετικά με την οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων, γιατί είναι πού εύκολο οι εργαζόμενοι να παρακάμψουν την οποιαδήποτε οργάνωση, με συνέπειες αρνητικές για το αναμενόμενο αποτέλεσμα.

Ορισμένες οδηγίες που αποτελούν την βάση για μία αποτελεσματική οργάνωση είναι οι παρακάτω:

- 1) κάθε νέα στρατηγική ή πρόγραμμα αλλάζει και τη δομή οργάνωσης της επιχείρησης. Αυτή η αλλαγή επηρεάζει τους ανθρώπους που κατέχουν τις διάφορες θέσεις μέσα στην οργάνωση. Για να επιτευχθούν, λοιπόν, οι αλλαγές αυτές με την μικρότερη δυνατή αντίδραση, θα πρέπει τα μέλη της

οργάνωσης να λάβουν ενεργό μέρος στα προγράμματα αλλαγών, γιατί μόνο έτσι θα συνειδητοποιήσουν πως δεν θίγονται τα συμφέροντά τους. Είναι γνωστό πως οι αλλαγές που γίνονται σε μία επιχείρηση τις περισσότερες φορές εξυπηρετούν εξίσου καλά τόσο τα συμφέροντα της επιχείρησης όσο και τα συμφέροντα των εργαζομένων.

- 2) Η δομή της οργάνωσης πρέπει να είναι ελαστική και απλή. Δεν θα πρέπει να δημιουργούνται πάρα πολλά επίπεδα διοικητικής ιεραρχίας εάν δεν υπάρχει ιδιαίτερος λόγος για αυτό. Η έκταση της διοίκησης (span of management), δηλαδή, ο αριθμός των υφισταμένων που μπορεί να διευθύνει αποτελεσματικά ένα διοικητικό στέλεχος είναι ένα θέμα που θα συζητηθεί παρακάτω. Παρ'όλα αυτά, μπορεί να ειπωθεί ότι ένα διοικητικό στέλεχος μπορεί να ολοκληρώσει το εκτελεστικό του έργο και παράλληλα μπορεί να συμβουλευθεί, να ενεργοποιήσει και να ελέγξει 10 άτομα με επιτυχία. Τότε, το όριο ελέγχου γι'αυτό το διοικητικό στέλεχος είναι 10 υφιστάμενοι.
- 3) Μόλις δημιουργηθεί η κατάλληλη οργανωτική δομή, πρέπει να τοποθετηθεί ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση. Με άλλα λόγια, η στελέχωση θα πρέπει να γίνει με βάση τις ανάγκες της οργανωτικής δομής και όχι με βάση το διαθέσιμο προσωπικό
- 4) Δεν πρέπει ένας υφιστάμενος να αναφέρεται σε δύο προϊστάμενους συγχρόνως συγχρόνως για τη ίδια εργασία, αυτή η αρχή είναι γνωστή ως « ενότητα της εξουσίας».
- 5) Η περιγραφή της εργασίας, η εξουσία καθώς και η ευθύνη, που μεταβιβάζονται για να ολοκληρωθεί μια συγκεκριμένη εργασία, πρέπει να γίνονται εγγράφως. Ίσως κάποιος να θεωρήσει προς στιγμήν πως αυτό είναι γραφειοκρατία. Εάν, όμως, αναλογιστεί τα λάθη που μπορεί να προκληθούν από κακή προφορική επικοινωνία ή το χρόνο που φτάνει ο υφιστάμενος περιμένοντας έξω από το γραφείο του προϊστάμενου του για να του εξηγήσει τα ίδια πράγματα, θα συμφωνήσει ότι η γραπτή διαδικασία βοηθά πολύ περισσότερο από την προφορική.

1.2.2 Τυπική και άτυπη οργάνωση

Σε όλες τις μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας συνυπάρχουν δύο ²τύποι οργάνωσης : η τυπική και η άτυπη οργάνωση.

Τυπική οργάνωση

Η τυπική οργάνωση καθορίζεται από την εκάστοτε οργανωτική δομή της επιχείρησης, όπως αυτή απεικονίζεται στο οργανόγραμμά της. Η τυπική οργάνωση έχει σχέση με τον καταμερισμό της εργασίας μεταξύ των μελών ή των ομάδων της επιχείρησης.

Μέσω της τυπικής οργάνωσης γίνεται η μεταβίβαση της εξουσίας και της ευθύνης στα διάφορα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας. Τυπικά κανάλια επικοινωνίας και κανονισμοί ρυθμίζουν μεταξύ των ατόμων σχέσεις προς τα πάνω, προς τα κάτω και παράλληλα. Τα άτομα ενεργούν και συνεργάζονται συνειδητά για την επιτυχία των στόχων της επιχείρησης.

Η τυπική οργάνωση δεν είναι στατική. Αλλάζει κάθε φορά που αλλάζει και η οργανωτική δομή. Η τυπική οργάνωση πρέπει να είναι ελαστική, όπου αυτό απαιτείται, γιατί η τυπική οργάνωση δεν είναι ο σκοπός αλλά το μέσο για την επιτυχία των στόχων της επιχείρησης.

Άτυπη οργάνωση

Η άτυπη οργάνωση, όπως είδη αναφέρθηκε, συνυπάρχει με την τυπική οργάνωση και αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ των ατόμων που εργάζονται στην ίδια επιχείρηση. Η άτυπη οργάνωση αποτελείται από ομάδες που δημιουργούνται για να καλύψουν διάφορες ανάγκες των μελών τους. Οι δε σχέσεις μεταξύ των μελών δημιουργούνται αυθόρμητα στα πλαίσια της παρουσίας τους στην επιχείρηση.

Προσδιοριστικοί παράγοντες για την συγκρότηση τέτοιων άτυπων ομάδων μπορεί να είναι οι διάφοροι κοινοί σκοποί, κοινά ενδιαφέροντα ή κοινές αντιλήψεις. Οι άτυπες αυτές ομάδες παραμένουν μόνιμες μέσα στην οργάνωση.

Η άτυπη οργάνωση δεν έχει οργανωτική δομή και δεν απεικονίζεται στο οργανόγραμμα της επιχείρησης. Οι διάφορες, όμως, άτυπες ομάδες ξεχωρίζουν μέσα στην επιχείρηση. Έτσι π.χ., διακρίνουμε την ομάδα που τα

---

² Τζωρτζάκης Κ., Τζωρτζάκη Α., (2002) Οργάνωση και διοίκηση, Rosili., Αθήνα., (σελ. 163-166)

μέλη τους πίνουν μαζί τον πρωινό καφέ, την ομάδα που τα μέλη τους τρώνε μαζί το πρόγευμα ή παίζουν σκάκι ή επιδίδονται στο τένις κ.α.

Η άτυπη οργάνωση. Πολλές φορές, βοηθά έμμεσα στην επιτυχία των στόχων μιας επιχείρησης. Ως παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί μια ομάδα ανθρώπων που τρώνε πάντα το κολατσιό μαζί, γιατί τους αρέσει να συζητούν μαζί πράγματα και θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Εάν ένα μέλος της ομάδας αυτής χρειαστεί πληροφορίες σχετικά με την εργασία που του έχει αναρτηθεί, θα μπορέσει άνετα να την πάρει από ένας άλλο άτομο της ίδιας ομάδας της άτυπης οργάνωσης, ακόμα και αν βρίσκεται σε διαφορετικό τμήμα. Στις επικοινωνίες και στις διαπροσωπικές σχέσεις έχει μεγάλη σημασία να καλείς κάποιον με το μικρό του όνομα. Αλλιώς νοιώθεις όταν μιλάς με κάποιων που γνωρίζεις, και μάλιστα πολύ καλά, και αλλιώς με κάποιον που γνωρίζεις το όνομά του από το οργανόγραμμα της επιχείρησης.

Οι σχέσεις αυτές που δημιουργούνται με την άτυπη οργάνωση συμβάλλουν, οπωσδήποτε, στην ολοκλήρωση των στόχων της επιχείρησης, γ'αυτό και θα πρέπει να ενθαρρύνονται από την επιχείρηση.

1.2.3 Επίπεδα διοικητικής ιεραρχίας και η έκταση της διοίκησης (span of management).

Επίπεδα διοικητικής ιεραρχίας

Για να επιτευχθούν οι στόχοι της επιχείρησης θα πρέπει να αποφασιστεί, για κάθε περίπτωση, τι εργασίες πρέπει να γίνουν, τι προσόντα θα πρέπει να έχει αυτός ή αυτή που θα αναλάβει να εκτελέσει μια εργασία, καθώς και ο βαθμός της εξουσίας που απαιτείται για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου. Αυτό λέγεται «**καταμερισμός των εργασιών**». Ο καταμερισμός των εργασιών αποτελεί την βάση της οργάνωσης. Μετά τον καταμερισμό των εργασιών, ακολουθεί η ανάθεση του έργου σε συγκεκριμένα άτομα που βρίσκονται μέσα στην επιχείρηση. Εάν δεν υπάρχουν μέσα στην επιχείρηση τα κατάλληλα άτομα, πρέπει να προσληφθούν. Έτσι δημιουργούνται διάφορες «**θέσεις εργασίας**» ή τμήματα. Από αυτό το σημείο αρχίζει η διάκριση των θέσεων σε ανώτερες και κατώτερες και η κατάταξη των διοικητικών στελεχών σε ανώτερα, μεσαία και κατώτερα. Αρχίζει, δηλαδή, η δημιουργία των διαφόρων επιπέδων της διοικητικής ιεραρχίας . ως

«ιεραρχία» εννοείται το σύνολο των καθέτων επιπέδων που διαθέτει μια επιχείρηση.³

Με την έννοια της ιεραρχίας είναι στενά συνδεδεμένη και η απονομή των τίτλων στα διοικητικά στελέχη, όπως, π.χ. Γενικός Διευθυντής (επίπεδο: Γενική Διεύθυνση), Διευθυντής (επίπεδο: Διεύθυνση / Λειτουργία: Μάρκετινγκ), Προϊστάμενος (επίπεδο: Τμήμα / Λειτουργία: Πωλήσεων), Υπεύθυνος (επίπεδο: Περιοχή / λειτουργία: Πωλήσεων).

Τα διάφορα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας παίρνουν το σχήμα της πυραμίδας, αφού από πάνω προς τα κάτω αυξάνονται τα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας που ανήκουν στο ανώτατο διοικητικό στέλεχος (π.χ. Γενικός Διευθυντής). Το ύψος της πυραμίδας θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των επιπέδων που βρίσκονται μεταξύ της βάσης και της κορυφής της πυραμίδας. Τα επίπεδα αυτά αποτελούν τους κρίκους στην αλυσίδα της εξουσίας, δηλαδή, την εξάρτηση μεταξύ προϊσταμένων και υφισταμένων. Με την άλλη διάσταση της διοικητικής πυραμίδας, δηλαδή το πλάτος, φαίνεται η κατάτμηση του έργου στις διάφορες λειτουργίες με βάση των καταμερισμό του έργου και τις εξειδικεύσεις που απαιτούνται.

Για να είναι ολοκληρωμένη η οργάνωση, θα πρέπει να υπάρχει κάθετη και οριζόντια σύνδεση των διαφόρων τμημάτων με τις απαραίτητες σχέσεις εξουσίας και επικοινωνίας, καθώς και ένα σύστημα πληροφόρησης. Για την μεταβίβαση της εξουσίας και της ευθύνης, καθώς και για τους διάφορους τρόπους διοίκησης, θα γίνει αναφορά στο επόμενο κεφάλαιο.

1.2.3.1 Έκταση της διοίκησης (span of management)

Σε κάθε επιχείρηση πρέπει να αποφασίζεται πόσους υφισταμένους μπορεί να διοικήσει αποτελεσματικά ένας προϊστάμενος. Έτσι, ενώ τα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας έχουν σχέση με την κάθετη διάσταση της διοικητικής πυραμίδας μιας επιχείρησης, η «έκταση της διοίκησης» (**span of management**) έχει σχέση με την οριζόντια διάσταση της διοικητικής πυραμίδας.

Υπάρχει μια αντίστροφη σχέση μεταξύ της έκτασης της διοικητικής ευθύνης και του αριθμού των διοικητικών επιπέδων σε μία επιχείρηση. Δηλαδή, εάν σε

---

³ Τζωρτζιάκης Κ., Τζωρτζιάκη Α., (2002) *Οργάνωση και διοίκηση*. Rosili., Αθήνα., (σελ. 167-169)

μία επιχείρηση το εύρος της διοικητικής ευθύνης είναι μεγάλο, η οργανωτική δομή της επιχείρησης αυτής θα είναι επίπεδη, με περιορισμένο τον αριθμό των επιπέδων της διοίκησης. Αντίστροφα, εάν το εύρος της διοικητικής ευθύνης είναι περιορισμένο, η διοικητική πυραμίδα θα είναι ψηλή, με πολλά επίπεδα διοίκησης.

Η δημιουργία των διαφόρων επιπέδων της διοικητικής ιεραρχίας πρέπει να γίνεται με μεγάλη περίσκεψη, επειδή αυξάνει το κόστος μισθοδοσίας, πράγμα που συμβαίνει σε πολλές επιχειρήσεις και οργανισμούς. Τα πολλά επίπεδα διοίκησης επηρεάζουν, επίσης, την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας. Δημιουργούνται προβλήματα ως προς το χρόνο που απαιτείται να φτάσει ένα μήνυμα στον προορισμό του, παρουσιάζονται περιπτώσεις παραμόρφωσης των μηνυμάτων, δεν υπάρχει σωστή ροή των πληροφοριών

1.3 Η αρχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η εξέλιξή της⁴

Αυτοδιοίκηση είναι η κατανομή της εξουσίας από το κέντρο προς τα έξω και από τη κορυφή της κρατικής πυραμίδας προς τη βάση. Συμβάλλει στην πολιτική ωριμότητα του λαού σχετικά με τη δημόσια ζωή, στην επιτυχή επίλυση τοπικών και ειδικών ζητημάτων από άτομα που τα αναγνωρίζουν από κοντά, στην εναρμόνιση των σχέσεων διοίκησης λαού, στην συμμετοχή των πολιτών στην άσκηση εξουσίας, στην μείωση του όγκου των υποθέσεων της κρατικής διοίκησης κλπ. Είναι ένας θεσμός που επικράτησε κυρίως στα χρόνια της Τουρκοκρατίας και η σπουδαιότητα του ρόλου της στο σύγχρονο κράτος, είναι μεγάλη.

Από το 1833 έγιναν μεγάλες αλλαγές στην οργάνωση και λειτουργία της.

Η συνταγματική κατοχύρωση έγινε το 1964, ενώ το 1912 με τη μεταρρύθμιση Ελευθέριου Βενιζέλου η χώρα διαιρέθηκε σε 457 δήμους και 5.318 κοινότητες.

Το 1997, εφαρμόστηκε το πρόγραμμα του Ι. Καποδίστρια και έτσι το 1999 έχουμε τη συνένωση Δήμων και Κοινοτήτων με σκοπό τη επίτευξη του διπλού στόχου:

---

⁴ Τσενές Γ., Ηλίας., Τοπική Αυτοδιοίκηση (σειρά βιβλιοθήκης περί τοπικής αυτοδιοίκησης -502), (10-15 σελ.), Αθήνα

- ✓ Έχουμε την κατοχύρωση ενός ενιαίου κέντρου διοίκησης των διάσπαρτων κοινοτήτων στους νέους δήμους.
- ✓ Έχουμε τη σύσταση των τοπικών πολιτικών οργάνων σε κάθε ΟΤΑ τα οποία κατοχυρώνουν τη αμεσότερη και δημοκρατική συμμετοχή των πολιτών.

1.3.1 Ιστορική αναδρομή της Αυτοδιοίκησης

Ο Θησέας ήταν ο ιδρυτής του δήμου της αρχαίας Αθήνας και θεμελιωτής της δημοκρατίας. *(Τότε, ως δήμος χαρακτηριζόταν ο πολύς λαός και ιδιαίτερα οι αγρότες, σε αντίθεση με τους λίγους που κατοικούσαν στο άστυ).*

Η μορφή του δήμου που καθιέρωσε ο Κλεισθένης τελειοποιήθηκε την εποχή του Περικλή. Ο δήμος είχε δικές του αρχές, διοίκηση και δική του περιουσία, δηλαδή δική του "τοπική αυτοδιοίκηση". Ο Δήμος αποτελούταν από τους δημότες.

Η Ελλάδα από τους εμφυλίους Ρωμαϊκούς πολέμους βίωσε μεγάλες συμφορές και εξαθλίωση, ενώ οι ελληνικοί δήμοι έχασαν την πολιτική τους σημασία, αν και συνέχισαν να υπάρχουν ως τοπικοί οργανισμοί.

Τη Βυζαντινή περίοδο, η πολιτική του Μεγάλου Κωνσταντίνου έπληξε τους κοινοτικούς θεσμούς και οι δήμοι είχαν μόνο διακοσμητικό χαρακτήρα. Η αύξηση της γαιοκτησίας είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη κοινοτήτων, τις οποίες διοικούσαν οι τοπικοί άρχοντες.

Κατά την τουρκοκρατία οι δήμοι και οι κοινότητες είχαν διαφορετική δράση. Αποτέλεσμα αυτής της διαφοράς ήταν η πνευματική και οικονομική τους ανάπτυξη, τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και σε έργα κοινής ωφέλειας. *(Τότε δημιουργήθηκαν και οι πρώτες ομοσπονδιακές ενώσεις κοινοτήτων, για να εξυπηρετηθούν ευρύτεροι σκοποί).*

Οι Τούρκοι, από την άλλη πλευρά δε δυσκόλεψαν το έργο των Ελλήνων για το λόγο ότι είχαν περισσότερη άνεση στην είσπραξη των κεφαλικών φόρων. *(Στην αρχή οργανώθηκαν τοπικές ή κοινοτικές επιτροπές με πρόεδρο τον επίσκοπο, που αργότερα εξελίχτηκαν σε δημογεροντίες εκλεγόμενες από τους κατοίκους).* Στις επαρχιακές περιφέρειες, είχαμε τη συγκρότηση συμβουλίων τα οποία εκπροσωπούσαν προεστοί και πρωτογέροντες.

Οι κοινότητες, βέβαια, κατά την Τουρκοκρατία, δεν λειτουργούσαν όλες με τον ίδιο τρόπο. Μερικές είχαν περισσότερα προνόμια ανάλογα με το πνεύμα της τοπικής διοίκησης ή τα προνόμια που αναγκάστηκαν να τους παραχωρήσουν οι Τούρκοι με ειδικά διατάγματα. (Με τη συνθήκη του Τσαμασιού (10-5-1525), οι Αγραφιώτες απολάμβαναν τα προνόμια της αυτονομίας και της συμβολικής καταβολή φόρων.

Η ανάπτυξη, σε μεγάλο βαθμό, της αλληλεγγύης και της συνεργασίας τους κατοχύρωνε απέναντι στον κατακτητή και τους ενίσχυσε το αίσθημα της ανεξαρτησίας, αφού δεν ένοιωσαν ποτέ δούλοι όντας ελεύθεροι μέσα στο απροσπέλαστο φυσικό τους περιβάλλον. Ο θεσμός της αυτοδιοίκησης στην ευρύτερη περιοχή της Ευρυτανίας βοήθησε αποτελεσματικά στη διατήρηση του εθνικού φρονήματος, της γλώσσας, της θρησκείας. Γεννήθηκε, επίσης, και αναπτύχθηκε αρκετά το εμπόριο, η βιοτεχνία και η παιδεία και αποκτήθηκαν έτσι τα οικονομικά μέσα για τον αγώνα της ανεξαρτησίας).

1.3.2 Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελείται από πολλές παραμέτρους και προεκτάσεις.

- ❖ Η αναδιάρθρωση της είναι αναγκαία ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της νέας εποχής.
- ❖ Το κράτος οφείλει να ανανεώσει τους θεσμούς του, ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις αλλά και τους κινδύνους που προκύπτουν από τα νέα διεθνή δεδομένα. Με άλλα λόγια «η οργανωτική αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όχι μόνον δεν νοείται να αντιμετωπισθεί αποσπασματικά και αποκομμένα από τον γενικό προβληματισμό για τον ριζικό μετασχηματισμό του πολιτικού και διοικητικού μας συστήματος νοουμένου ως ενιαίου «λειτουργικού δικτύου» του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος, αλλά και πρέπει να ειδωθεί υπό ένα ευρύτερο πρίσμα».

Η εν λόγω οργανωτική αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης περιλαμβάνει τρία σκέλη:⁵

Πρώτον, έχουμε την αναβάθμιση πρώτου βαθμού, με τη διαμόρφωση λιγότερων και ισχυρότερων ΟΤΑ.

Δεύτερον, έχουμε τη διαμόρφωση δεύτερου βαθμού σε επίπεδο περιφέρειας, μαζί με τον επακόλουθο επανασχεδιασμό του χάρτη των υφισταμένων περιφερειών.

Τρίτον, έχουμε την καθιέρωση αυτοδιοικητικών θεσμών μητροπολιτικού χαρακτήρα, για τα δύο μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα και αναζήτηση ανάλογων μορφών αυτοδιοικητικής οργάνωσης για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων των νησιωτικών περιοχών.

1.4 Οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις

A. Η καθιέρωση της περιφερειακής αυτοδιοίκησης

Το νέο συνταγματικό πλαίσιο, είναι η αρχή για τη μεταρρύθμιση του δεύτερου βαθμού της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και για την αναθεώρησή της μέσω των νέων ευρωπαϊκών και διεθνή προτύπων. Πρέπει να γίνει προσεκτικός σχεδιασμός για μην υπάρχουν προβλήματα όπως εκείνα που παρατηρήθηκαν παλαιότερα με την εδραίωση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Αυτή η μεταρρύθμιση, ωστόσο, θα πρέπει να εφαρμοστεί προσεκτικά για να μην υπάρξουν προβλήματα τα οποία θα φέρουν εμπόδια στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της. Πιο αναλυτικά:

α. Οι οργανωτικές επιλογές

Αν γινόταν καθιέρωση του δεύτερου βαθμού, τότε θα είχαμε την οργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης σε επίπεδο νομού και τη δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση σε επίπεδο περιφέρειας.

---

⁵ Εγκυκλοπαίδεια., (2007) Διοίκηση.. Αθήνα

Η επιβαλλόμενη μεταρρύθμιση θα ήταν προτιμότερο να συνδυαστεί με τους συγκεκριμένους θεσμούς της σημερινής νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ώστε να δημιουργηθεί ένα νέο σύστημα.

Σύμφωνα με αυτό, οι αιρετοί νομάρχες θα μπορούσαν να παραμείνουν επικεφαλής των ήδη υπαρχόντων υπηρεσιών των εκάστοτε νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, οι οποίες βέβαια κατά τα άλλα χάνουν νομικά, διοικητικά, και οικονομικά την αυτοτέλειά τους και συναπαρτίζουν, ως νομαρχιακά διαμερίσματα πλέον, τους νέους περιφερειακούς ΟΤΑ.

- Η ανάδειξη του περιφερειακού συμβουλίου από ενιαίο περιφερειακό ψηφοδέλτιο.
- Η ανάδειξη ενός αιρετού νομάρχη ο οποίος θα είναι μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου, αλλά θα έχει εκτελεστικές αρμοδιότητες, στους περιφερειακούς οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Η ανάδειξη ενός επικεφαλής της περιφερειακής αυτοδιοίκησης ο οποίος θα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, τόσο επιτελικό όσο και συντονιστικό.

Όσο δε για την εκτέλεση των αποφάσεων του περιφερειακού συμβουλίου, είτε με άμεσα είτε με έμμεσα αιρετό περιφερειάρχη, θα μπορούσε να επιμερισθεί ως εξής:

- ✓ Η εκτέλεση των αποφάσεων όσον αφορά τις υπηρεσίες της αυτοδιοίκησης θα αναλαμβάνουν οι αιρετοί νομάρχες.
- ✓ Η εκτέλεση των αποφάσεων θα γίνεται από έναν γενικό διευθυντή της περιφέρειας, με αρμοδιότητες ανάλογες με αυτές του διευθύνοντος συμβούλου σε άλλα ΝΠΔΔ.

β. Οι αναπροσαρμογές της περιφερειακής αποκέντρωσης

Η περιφερειακή διοίκηση θα αναδιοργανώσει τις υπηρεσίες που θα παραμείνουν σε αυτήν, σε συνδυασμό πάντα με τις επερχόμενες αλλαγές της

κεντρικής διοίκησης. Η αντιμετώπιση όμως των προβλημάτων θα πρέπει να γίνεται από κοινού από τη διοίκηση και την αυτοδιοίκηση.⁶

γ. Το μέγεθος και το είδος των περιφερειών

Σε αυτό το σημείο, πρέπει να αναφερθεί ότι η ΚΕΔΚΕ είναι αναγκαίο να λάβει θέση για την εδραίωση των αυτοδιοικητικών περιφερειών, όσον αφορά την αποκέντρωση για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η αυτοδιοικητική περιφέρεια θα πρέπει να συμβαδίζει σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, όσον αφορά την υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων.

δ. Η ριζική επανεξέταση της εποπτείας των ΟΤΑ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να κερδίσει ξανά τη χαμένη αξιοπιστία και το κύρος της. Πιο αναλυτικά θα πρέπει:

- ✓ να γίνει βελτίωση του υπάρχοντος συστήματος.
- ✓ να γίνει αναζήτηση ενός νέου μηχανισμού για την άσκηση της εποπτείας, δυο σημαντικοί παράγοντες για τη σωστή λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

1.5 Η δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στοχεύει στην ικανοποίηση των ενδιαφερόντων των πολιτών για την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτισμική ανάπτυξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 101 του συντάγματος, η τοπική αυτοδιοίκηση λειτουργεί διαφορετικά στις υποθέσεις που ασκεί το κράτος και σε εκείνες που διενεργούνται σε τοπικό επίπεδο.

Οι συνελεύσεις των κατοίκων, η δυνατότητα παρουσίας πολιτών και συμμετοχής τους με δικαίωμα λόγου στις συνεδριάσεις των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως των Δημοτικών Συμβουλίων, είναι πλευρές της

---

⁶ Άρθρο 102.1., Υπέρ των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. (συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για την διοίκηση των τοπικών υποθέσεων), Αθήνα.
Χλέπας Κ., Πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση. (σελ. 231), Αθήνα

«αποκεντρωτικής» και συμμετοχικής διάστασης της αυτοδιοικητικής πολιτικής και λειτουργίας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η Τοπική Αυτοδιοίκηση εντάσσεται γενικά στο κράτος και ασκεί αρμοδιότητες δημόσιου χαρακτήρα. Παρέχει υπηρεσίες, διοικητικού και πολιτικού ρόλου, καθώς γνωρίζει τα προβλήματα του πολίτη, τις προσδοκίες και τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και διαθέτει τα μέσα για την αντιμετώπισή τους.

Με στόχο την κατά το δυνατόν βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών και την άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη, η Τοπική Αυτοδιοίκηση συνεργάζεται τόσο με την κεντρική διοίκηση, όσο και με τοπικούς φορείς οικονομικού ή κοινωνικού χαρακτήρα.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση θέτει τους στόχους και τα μέσα για την εκπλήρωση του ρόλου της στο πλαίσιο της διοικητικής της εξουσίας και των νομοθετικών της αρμοδιοτήτων.

Μπορεί η εθνική οικονομία να αποτελεί κατά το Σύνταγμα υπόθεση του κράτους, σε τοπικό όμως επίπεδο είναι εφικτό να αξιοποιηθούν πλουτοπαραγωγικοί πόροι και να ικανοποιηθούν ανάγκες τοπικού χαρακτήρα.

Τέλος, στα ίδια τοπικά γεωγραφικά πλαίσια:

- απασχολείται, γίνεται διαμόρφωση, εκπαίδευση, αλλά και ενημέρωση του ανθρωπίνου δυναμικού της περιοχής.
- Συγκροτούνται και συντηρούνται οι αναγκαίες υποδομές.
- Αναπτύσσονται λειτουργίες που αναφέρονται στην παραγωγή και την προώθηση της τοπικής οικονομίας και της τοπικής ανάπτυξης, λειτουργίες οι οποίες έχουν εθνική σημασία αλλά και έντονο τοπικό ενδιαφέρον.

Ο νέος τρόπος ανάπτυξης της οικονομίας σε παγκόσμιο επίπεδο, αναπροσδιορίζει και τον τρόπο ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας. Ο νέος ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο τομέα αυτόν, επικεντρώνεται, κυρίως, στη κατεύθυνση των τοπικών δράσεων και στη συμπληρωματική ενασχόληση με την αξιοποίηση των τοπικών πόρων, αλλά και την παροχή υπηρεσιών, κυρίως σε τομείς και περιοχές όπου η ιδιωτική οικονομία, ως αποβλέπουσα στο επιχειρηματικό κέρδος, δεν επιδεικνύει άμεσο ενδιαφέρον.

Η ευαισθητοποίηση των τοπικών αρχών για την ανάπτυξη και στήριξη της επιχειρηματικής δράσης σε τοπικό επίπεδο αυξάνεται τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η περιφερειακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση βοηθάει στην ανάπτυξη της τοπικής επιχειρηματικής δράσης, αλλά και στην ενίσχυση των οικονομικών ενδιαφερόντων των κατοίκων. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία είναι εφικτή η ανάπτυξη δημοτικών επιχειρήσεων, σε συνεργασία με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας, τον ιδιωτικό και τον δημόσιο, αλλά και συλλογικά παραγωγικά σχήματα της τοπικής οικονομίας.

Ο Νόμος του 1984 (Ν. 1416/1984) ορίζει ότι η επιχειρησιακή δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι περιπτωσιολογική, τόσο ως προς τις κατηγορίες επιχειρήσεων, όσο και ως προς τη διαδικασία σύστασης αυτών.

Οι δραστηριότητες των επιχειρήσεων κατά την πρώτη δεκαετία αναδεικνύονται στον πρωτογενή τομέα, στις κατασκευές, στην αξιοποίηση λατομείων και στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού⁷. Σε μικρότερη κλίμακα ιδρύονται επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών κοινωνικού και πολιτιστικού χαρακτήρα. Αντίθετα, από το 1995 και μετά έχουμε επιχειρήσεις, κυρίως, παροχής υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα, καθώς και επιχειρήσεις επαγγελματικής κατάρτισης.

Συνέπειες που προκύπτουν από τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:

1. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση σύμφωνα με τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπιζε, προέβaine στην ίδρυση επιχειρήσεων οι δραστηριότητες των οποίων χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή Κοινοτικούς πόρους.
2. Σε περιφερειακό επίπεδο έγινε απορρόφηση μεγάλο μέρος επαγγελματιών τα οποία ήταν συναφή με τις παρεχόμενες από τις επιχειρήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υπηρεσίες όπως, επί παραδείγματι, κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι.

Οι ανάγκες, εξάλλου, των Υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε προσωπικό και η αδυναμία κάλυψης των θέσεων εξαιτίας

---

⁷ Άρθρο 101 του Συντάγματος, Οι γενικές υποθέσεις που ασκεί το κράτος έχουν διαφορετικό χαρακτήρα από εκείνους που διενεργούνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα

διοικητικών ή οικονομικών προβλημάτων, είχε ως συνέπεια την απασχόληση προσωπικού σε δήμους, με πραγματικό όμως εργοδότη τις επιχειρήσεις.

1.6 Οι λειτουργίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Διοικητικές λειτουργίες

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι αρμόδια για τις τοπικές υποθέσεις, οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο των διοικητικών τους ενεργειών. Για τις τοπικές υποθέσεις αρμόδιες είναι οι Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, ενώ για τις υποθέσεις δημοτικής / κοινοτικής κλίμακας είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες.

Το Κράτος μπορεί να ανταποκριθεί στην ποικίλη ιδιαιτερότητα των τοπικών αυτοδιοικήσεων από τη στιγμή που κι αυτοί που την αποτελούν να είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν για να φέρουν εις πέρας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αλλά και για να εδραιώσουν μια πιο επιτυχημένη τοπική κοινωνία.

2. Πολιτικές λειτουργίες⁸

Οι εκάστοτε τοπικές αυτοδιοικήσεις δεν ήταν σε θέση να βρουν λύσεις για τα προβλήματα της τοπικής τους κοινωνίας. Η ανάπτυξη της οργάνωση από τη δεκαετία του '70 και η επικράτηση των κομματικών υποψηφιοτήτων περιόρισαν το ρόλο των τοπικών εκλογικών αναμετρήσεων που διεξάγονταν πανελλαδικά. Οι δεσμοί με το εθνικό πολιτικό και κομματικό σύστημα εξακολουθούν πάντως να παραμένουν ισχυροί, αφού η προσέγγιση γίνεται μέσα από τις εθνικές πολιτικές εξελίξεις.

Η εμφάνιση πολλών νέων δυναμικών πολιτικών στελεχών, οι οποίοι έχουν πολλούς στόχους, διαφορετικές απόψεις και είναι έτοιμοι να προσφέρουν στα κοινά για το καλό των πολιτών, δίνει αναμφισβήτητα αναζωογόνηση στην τοπική πολιτική ζωή και ενδυναμώνει την τοπική αυτοδιοίκηση.

---

⁸ Τριανταφυλλοπούλου Α., Θωμάς Δ., (2006), Διοικητικές πρακτικές των Ο.Τ.Α. (Ν 3463), Αθήνα
Χλέπας Ν-Κ., Πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση.. Αθήνα

2.ΔΗΜΟΣ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ

2.1 Εισαγωγή

Ο Δήμος Ομηρούπολης είναι ένας από τους πλουσιότερους Δήμους σε φυσική και αρχαιολογική ομορφιά, ιστορία και πολιτισμό. Είναι Καποδιστριακός Δήμος και περιλαμβάνει επτά δημοτικά διαμερίσματα. Τον Βροντάδο, Ανάβατο, Αυγώνυμα, Καρυές, Λαγκάδα, Συκιάδα και Σιδηρούντα, το κάθε ένα με τις δικές του χάρες και ομορφιές. παρέχει τον εκπληκτικό συνδυασμό της θάλασσας, του ήλιου και του πολιτισμού, σε ένα Δήμο που βρίσκεται στο κέντρο της Μυροβόλου Χίου του νησιού της μαστίχας και των γιασεμιών. Του νησιού που έχει δέσει τη μοίρα του με τη θάλασσα και τα ταξίδια.

2.2 Μύθοι και αρχαιότητα

Οι αρχαίοι ετυμολογούσαν τη λέξη «Χίος» από το όνομα της νύμφης Χιόνης, κόρης του μυθικού βασιλιά και οικιστή του νησιού Οινοπίωνος από την Κρήτη. Πέρα από τους μύθους, η λέξη Χίος, πιθανότατα φοινικική ή συριακή, σημαίνει τη μαστίχα ή τους όφεις που λυμαινόταν το νησί. Γι' αυτό και το νησί ήταν γνωστό ως Οφιούσα, αλλά και ως Πιτυούσα.

Η Χίος υπήρξε μία από τις επιφανέστερες πόλεις του αρχαίου Ελληνικού κόσμου, γι' αυτό και οι αρχαίοι συγγραφείς Ηρόδοτος, Θουκυδίδης αναφέρονται συχνά σε σημαντικά γεγονότα της ιστορίας της.

Η αρχή της κατοίκησης της Χίου μαρτυρείται κατά τη νεολιθική εποχή, ενώ η αδιάσπαστη συνέχεια της κατά την εποχή του Χαλκού αντανακλάται στους μύθους για την εκδίωξη των Καρών από τα αιγαιοπελαγίτικα νησιά από τον Μίνωα και τον εγγονό του Οινοποπίωνα, ενώ γύρω στα 1100 π.Χ., το νησί αποικίστηκε από Ίωνες.

Η Χίος ήταν η μόνη ιωνική πόλη που συμπαρατάχθηκε με τη Μίλητο κατά την πολιορκία της από το Λυδό Αλυάτιη, γύρω στα τέλη του 7^{ου} αιώνα π.Χ. Συμμετείχε στην ιωνική επανάσταση εναντίον των Περσών (494 π.Χ.), ενώ τον επόμενο χρόνο αντίποινα από τους Πέρσες: καταστράφηκε και ο πληθυσμός της εξανδραποδίστηκε, ενώ προσαρτήθηκε και πάλι στη σατραπεία των Σάρδεων. Από 467 π.Χ.

Συμμετείχε στις στρατιωτικές επιχειρήσεις της Αθηναϊκής συμμαχίας, ενώ κατά την αποστασία της Σάμου το 440 π.Χ. ενίσχυσε τον αθηναϊκό στόλο και συνέβαλε στην καταστολή της εξέγερσης. Τα πρώτα χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου το νησί παρέμεινε προσδεμένο στο άρμα της Αθήνας έως το 712 π.Χ. οπότε αποστάτησε. Τότε ο Αθηναϊκός στόλος κατέπλευσε στο νησί, λεηλάτησε την ύπαιθρο και οχύρωσε το Δελφίνιο, λιμάνι στα βόρεια του νησιού. Μετά από μία σφοδρή ναυμαχία, ο αθηναϊκός στόλος απέπλευσε για τον Ελλήσποντο και μέχρι το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου οι Αθηναίοι δεν επιχειρήσαν νέα πολιορκία της πόλης. Μετά το τέλος του, οι Σπαρτιάτες εγκατέστησαν στο νησί τυρανίδα και απαγόρευσαν την κατοχή πλοίων.⁹

Στη διάρκεια των περιόδων που ακολούθησαν, η Χίος παρακολούθησε τις ιστορικές τύχες της περιοχής της Ιωνίας. Χρησιμοποιήθηκε ως ναυτική βάση του ρωμαϊκού στόλου που δρούσε στο Ανατολικό Αιγαίο. Με τη συνθήκη της Απάμειας (188 π.Χ.) η Χίος ανακηρύχθηκε ελεύθερη και αφορολόγητη, ενώ μετά τους Μιθριδατικούς πολέμους ο Σύλλας την ανακήρυξε πόλη ελεύθερη, σύμμαχο του ρωμαϊκού λαού.

---

⁹ Κωστάλα Κ., et. ae., (1985), Η Λαγκαδά της Χίου. Πολιτιστικός σύλλογος Λαγκαδός Ο Φάρος,, Αθήνα

Περί τα τέλη του 1^{ου} αιώνα π.Χ., η Χίος περιέχεται σε πλήρη οικονομικό μαρασμό. Η αυτοκρατορική λατρεία καθιερώθηκε στη Χίο τουλάχιστον από τα μέσα του 1^{ου} αιώνα μ.Χ. ενώ ο Αύγουστος της παραχώρησε ειδικά προνόμια μεταξύ των ετών 170-178 μ. Χ. ένας τρομερός σεισμός που έπληξε της δυτικές ακτές της Μικράς Ασίας, κατέστρεψε και τη Χίο.

Κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες υπάρχει απουσία μαρτυριών σχετικά με τη Χίο. Οι συνθήκες που επικρατούσαν, έπληξαν ανεπανόρθωτα την οικονομία της. Η τελευταία περίοδος λειτουργίας του νομισματοκοπείου της είναι μεταξύ των ετών 217-268 μ.Χ., όταν έκοψε συμμαχικά νομίσματα με τη Σμύρνη, τα οποία φέρουν την επιγραφή ΟΜΟΝΟΙΑ και τα σύμβολα των δύο πόλεων. Εκείνη την εποχή και συγκεκριμένα το 250 μ.Χ., κατά το διωγμό του Δεκίου, μαρτύρησε στο νησί ο Άγιος Ισίδωρος που αναδείχθηκε σε πολιούχο του.

2.2.1. Η βυζαντινή περίοδος

Η μετάβαση από την Αρχαιότητα στην Ελληνιστική, Ρωμαϊκή και τέλος στην πρώιμη Βυζαντινή περίοδο σηματοδοτεί μάλλον μία (σχετική) υποβάθμιση της Χίου, τουλάχιστον ως διαμετακομιστικού κέντρου εμπορίου. Χαρακτηριστική είναι η έλλειψη γραπτών αναφορών για τη Χίο, που εκτείνεται σε περίοδο τεσσάρων περίπου αιώνων. Όπως φαίνεται, τουλάχιστον την περίοδο του Ιουστινιανού, επήλθε μείωση του πληθυσμού, καθώς και των παραγωγικών και ευρύτερων οικονομικών δραστηριοτήτων. Παρόλα αυτά, οι παλαιοχριστιανικές βασιλικές που κτίστηκαν στο νησί παρέχουν σημάδια αναδιοργάνωσης κατά τον 4^ο και 5^ο αιώνα μ.Χ.

Στην πραγματικότητα, η μεταφορά της πρωτεύουσας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στην Κωνσταντινούπολη μπορεί να θεωρηθεί ως ευτυχής συγκυρία, αφού η Χίος διαμεσολαβούσε στο θαλάσσιο δρόμο που ένωνε την Κωνσταντινούπολη με τη σιτοπαραγωγό Αίγυπτο και τις επαρχίες της Συρίας. Έτσι, κατά την πρώιμη Βυζαντινή περίοδο, οι Χίοι έμποροι προώθησαν τις εξαγωγές του τοπικού κρασιού και της μαστίχας. Με την ακμή αυτής της περιόδου συνδέεται η ανάπτυξη οικισμών όπως του Εμπορείου και των Φανών στο νότιο τμήμα του νησιού.

Στο δεύτερο μισό του 7^{ου} αιώνα, η Χίος καταλήφθηκε από Μωαμεθανούς πειρατές και επανεντάχθηκε στο Βυζαντινό κράτος το 678 μ.Χ., μετά από πρωτοβουλία του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Δ'. Ανάλογες επιδρομές δέχθηκε το νησί κατά τον 8^ο και 9^ο αιώνα μ.Χ.

Η αναδιοργάνωση του νησιού προωθήθηκε κυρίως κατά τον 11^ο αιώνα. Τα αυτοκρατορικά χρυσόβουλα που εκδόθηκαν για την Νέα Μονή κατά τον αιώνα αυτό, μαρτυρούν τη σημασία της Χίου για το Βυζαντινό κράτος. Η πορεία ανάκαμψης συνεχίστηκε και στην διάρκεια του επόμενου αιώνα. Τις περιπέτειες της επιδρομής του τούρκου Τζαχά, που εξιστορεί η Άννα

Κομνηνή, ακολούθησαν επιδρομές των Ενετών. Που επιχείρησαν να καταλάβουν το νησί το 1124-1125 και το 1171-1172. κατά τη διάρκεια της πρώτης επιδρομής, οι Ενετοί απέσπασαν το λιανό του Αγίου Ισιδώρου, το οποίο μετέφεραν με τη ναυαρχίδα τους στη Βενετία, με τη συνοδεία του μοναχού Gerbanus Gerbano, κατά διαταγή του Δόγη της Βενετίας.

Γενικότερα, αυτή την περίοδο η Χίος και το κερδοφόρο προϊόν της μαστίχας, προσέλκυσαν το ενδιαφέρον των Ιταλικών εμπορικών πόλεων, στο πλαίσιο της οικονομικής τους διεξόδου στην Ανατολή, κατά την αναζήτηση του περίφημου «δρόμου των μπαχαρικών». Η Χίος αναφέρεται, μεταξύ άλλων σημαντικών εμπορικών κόμβων, σε προνομιακά διατάγματα των αυτοκρατόρων Αλέξιου Α΄ Κομνηνού το (1082) και Αλέξιου Β΄ Αγγέλου το (1198), τα οποία παρείχαν διευκολύνσεις προς τον Ενετό Enrico Dandolo.

Μετά την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204, το νησί εντάχθηκε στο Λατινικό κράτος της Κωνσταντινούπολης, αλλά ανακτήθηκε σύντομα (1225), από τον Ιωάννη Δούκα Βατατζή. Την περίοδο αυτή η Χίος αποτέλεσε κομβικό σταθμό των θαλάσσιων εμπορικών δρόμων της Ανατολής που διεκδίκησαν Γενοβέζοι και Ενετοί, από τον Εύξεινο Πόντο ως τον άξονα Συρίας-Κύπρου. Σ' αυτό το πλαίσιο οι Γενοβέζοι (φαίνεται ότι) επικράτησαν (τουλάχιστον) προσωρινά, όπως επιβεβαιώνεται από τις αποικίες που δημιούργησαν στο Γαλατά (το προάστιο της Κωνσταντινούπολης) στον Καφά της Κριμαίας και σε άλλες πόλεις του Εύξεινου Πόντου και της Μικράς Αρμενίας, καθώς και στην Κύπρο: με την συνθήκη του Νυμφαίου (1261), οι βυζαντινοί παραχώρησαν δυσανάλογα προνόμια στους Γενοβάτες έναντι των Ενετών. Η Γενουτιανή περίοδος.

2.2.2 Η γενουατική περίοδος 1317-1566

Η πρώτη φάση των Γενουατών στην Χίο οργανώθηκε με αφορμή τη συνθήκη του Νυμφαίου, το (1261), σύμφωνα με την οποία ο (τότε) αυτοκράτορας του Βυζαντίου Μιχαήλ Η΄ τους παραχωρούσε το δικαίωμα της εγκατάστασης στην πόλη της Χίου και της ελεύθερης διεξαγωγής εμπορίου, με αντάλλαγμα την συμμαχία με τους Βυζαντινούς.

Η αδυναμία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας να προασπίσει το νησιά από τους Τούρκους πειρατές, οδήγησε στην παράδοση του στον Benedetto Zaccaria που εγκαινίασε την πρώτη περίοδο της κυριαρχίας των Γενουατών (Γενοβέζων) στη Χίο (1307-1329).

Ο ντόπιος πληθυσμός, δυσαρεστημένος από την πολιτεία των Λατίνων προκάλεσε και στήριξε την επέμβαση του Βυζαντινού αυτοκράτορα Ανδρόνικου Γ΄ το 1329, που θέλησε να αναστείλει την ενδυνάμωση του ρόλου των Γενουατών. Το νησί επανακτήθηκε από την Βυζαντινή αυτοκρατορία. Για

μικρό όμως χρονικό διάστημα. Το 1346, μετά από πολιορκία τριών χρόνων, οι Γενουάτες κατέκτησαν για δεύτερη φορά την Χίο, επωφελούμενη από την πολιτική αστάθεια και τη σύγχυση στο Αιγαίο.

Μια στρατιωτική επιχείρηση που είχε χρηματοδοτηθεί από ιδιώτες με στόχο να βοηθήσει τους Γενουάτες του Καφφά στην Κριμαία, προσανατολίστηκε τελικά προς την Χίο. Μετά την ολοκλήρωση της επιχείρησης – και της κατάκτησης – του νησιού οι χρηματοδότες συγκρότησαν μια ιδιωτική εταιρεία τη **Μαόνα**. Οι μέτοχοι της αναγνωρίστηκαν ως ιδιοκτήτες και κυβερνήτες του νησιού για διάστημα μιας εικοσαετίας, μετά την πάροδο της οποίας η δημοκρατία της Γένοβας οφείλει να εξοφλήσει τις «επενδύσεις» των μελών της Μαόνας, ώστε να αναλάβει την άμεση κυριαρχία της Χίου. Αυτός ο όρος δεν εκπληρώθηκε ποτέ οι πρώτοι κάτοικοι εκχώρησαν το 1362 το εισόδημα από τους φόρους σε άλλη, γενοβέζικη επίσης εταιρεία, τη νέα Μαόνα.

Στο διάστημα κατά το οποίο παρέμεινε κατά από τον έλεγχο των Γενουατών, η Χίος εξελίχθηκε σε ανθηρό οικονομικό κέντρο. Η Μαόνα αξιοποίησε τα προϊόντα του νησιού (εσπεριδοειδή, αμπέλια, μουριές) και προώθησε τη σηροτροφία, την υφαντουργία και την μεταξουργία. Παράλληλα διατήρησε και αναδιοργάνωσε το μονοπώλιο της πολύτιμης ρητίνης της μαστίχας, τυποποιώντας την μαστιχοπαραγωγή με την μορφή (περίπτου) που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Τα κέρδη από την παραγωγή διανέμονταν αποκλειστικά μεταξύ των μετόχων της Μαόνας και ο έλεγχος της μαστιχοπαραγωγής βρισκόταν στα χέρια ειδικών αξιωματούχων (*officials super recolectio masticis*).

Αυτή τη περίοδο εγκαταστάθηκαν στη Χίο ξένα πρακτορεία, τράπεζες, μεσιτικά γραφεία, ναυλομεσιτικές και ασφαλιστικές εταιρείες που προσέφεραν εξειδικευμένες υπηρεσίες, ενώ αναπτύχθηκε και η ναυπηγική με την εκμετάλλευση των πλούσιων (τότε) δασών της Χίου. Η «Ναυτική Επιτροπή», που συγκροτούσαν τέσσερα (4) μέλη της Μαόνας, επέβλεπε τη ναυτική κίνηση του νησιού, κυρίως την φορτοεκφόρτωση προϊόντων στο λιμάνι. Η «Ναυτική Επιτροπή» είχε το δικαίωμα της αστυνομικής εποπτείας σε κάθε φορτοεκφόρτωση, ενώ παράλληλα φρόντιζε για τον εξοπλισμό του μικρού πολεμικού στόλου της Μαόνας.

Οι αγρότες της Χίου βρέθηκαν κάτω από ένα καθεστώς αναμφισβήτητα σκληρότερο από εκείνο της Βυζαντινής κυριαρχίας, γι' αυτό και παρέμειναν σταθερά υπέρ του Βυζαντινού αυτοκράτορα, ιδιαίτερα μετά τις μεταρρυθμιστικές τάσεις των Παλαιολόγων. Σ' αυτό το πλαίσιο, ο συγχρονισμός του Ελληνικού στοιχείου με το Γενουατικό υπήρξε προβληματικός. Παρόλα αυτά, φαίνεται ότι συγκροτήθηκαν κοινωνικές και επαγγελματικές σχέσεις, ιδιαίτερα κατά την φάση της παρακμής της Μαόνας (πριν την ένταξη στην Οθωμανική επικράτεια, το 1566). Πάντως οι γηγενείς πληθυσμοί δεν συνέβαλαν στην απόκρουση των Οθωμανών, οπότε,

σύμφωνα με τις τοπικές πηγές η Χίος παραδόθηκε σε αυτούς αμαχητί, γεγονός που εξηγεί και την προνομιακή μεταχείριση των κατοίκων της στο πλαίσιο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, μέχρι το 1822.

2.2.3 Οθωμανική περίοδος 1566-1912

η Οθωμανική αυτοκρατορία δεν έσπευσε άμεσα να κατακτήσει τη Χίο, από την οποία, άλλωστε, εισέπραττε φόρο υποτέλειας ήδη από τις αρχές του 15^{ου} αιώνα (1415). Εξάλλου, η ημιανεξάρτητη Χίος ήταν χρήσιμη στους Οθωμανούς από εμπορικής πλευράς, γι'αυτό και ενθάρρυναν την αυτονομία της, ασκώντας απλώς οικονομικό έλεγχο, όταν τον απαιτούσαν οι περιστάσεις.

Βέβαια τελικά , εξαιτίας (και) διαφοροποιημένων προτεραιοτήτων όσον αφορά τα εμπορικά συμφέροντα της Γένοβας, το νησί παραδόθηκε στους Οθωμανούς το 1566. πρόσχημα για την ολοκληρωτική κατάληψη πρόσφερε η αδυναμία της Χίου να καταβάλλει φόρο, λόγω οικονομικής δυσπραγίας που επιτάθηκε από λιμό. Μετά την κατάληψη η Οθωμανική διοίκηση προσπάθησε να διατηρήσει τις προϋπάρχουσες εμπορικές δραστηριότητες. Γι'αυτό παραχωρήθηκαν προνόμια που αφορούσαν στην απαλλαγή των Χίων από ορισμένους φόρους, καθώς και από την υποχρεωτική στρατολόγηση των παιδιών τους στις τάξεις των Γενίτσαρων (το γνωστό «παιδομάζωμα»). Παράλληλα, οι χριστιανοί κάτοικοι της Χίου διατήρησαν δικαίωμα ιδιοκτησίας και κυρίως το δικαίωμά τους στην αυτοδιοίκηση υπό τη Δημογεροντία.

Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα, μετά την υπογραφή της συνθήκης του Κιουτσούκ Καϊναρτζη (1774) δημιουργούνται στην ανατολική μεσόγειο τα προαπαιτούμενα ασφαλείας και σταθερότητας για την ανάπτυξη της νησιωτικής οικονομίας: η συγκεκριμένη συνθήκη παρείχε στους χριστιανούς υπηκόους της Οθωμανικής αυτοκρατορίας το δικαίωμα απαλλαγής από τους φόρους, όταν ύψωναν Ρωσική σημαία στα πλοία τους. Όπως είναι φυσικό, το εμπόριο και η ναυτιλία στην ευρύτερη περιοχή του στενού της Χίου ευνοήθηκαν ιδιαίτερα από τη συγκεκριμένη συνθήκη, με αποτέλεσμα μια εποχή ακμής, που έληξε απότομα με την καταστροφή της Χίου το 1822

Την περίοδο της εμπορικής ακμής ανανεώθηκαν και οι σχέσεις με την Δύση, πού είχαν αναπτυχθεί είδη από την ύστερη Βυζαντινή περίοδο. Αρκετά προξενεία εγκαταστάθηκαν στην Χίο, ενώ το εμπόριο μεταξωτών δέχθηκε νέα ώθηση, προσαρμοσμένο (κυρίως) στις προτιμήσεις των Οθωμανών πελατών. Οι εμπορικές συναλλαγές των Χίων αφορούν στα υπόλοιπα νησιά και στα ηπειρωτικά εμπορικά όπως η Θεσσαλονίκη, το Πήλιο και οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης, όπως η Γαλλία και η Ολλανδία.

Την ίδια περίοδο (17^{ος}-19^{ος} αιώνες), η Σμύρνη αναδεικνύεται ως το σημαντικότερο εμπορικό και τραπεζικό κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου, γεγονός που προσελκύει την εγκατάσταση Χίων στην πόλη. Οι Χίοι έμποροι έλεγχαν το λιανικό εμπόριο υφασμάτων, λινών και μεταξωτών που εισάγονταν στη Σμύρνη μέσω αντιπροσώπων στη Βιέννη, στην Τεργέστη, στο Λιβόρνο, στη Γένοβα, στη Μασσαλία, στο Παρίσι και στο Άμστερνταμ αγοράζοντας ως συντεχνία τα υφάσματα που εισήγαγαν οι Ολλανδοί στις Μικρασιατικές ακτές, επιβάλλοντας τις τιμές τους. Αναφέρεται μάλιστα ότι στα τέλη του 18^{ου} αιώνα λειτουργούσαν στην Σμύρνη 500 εμπορικοί οίκοι Χίων. Βέβαια η Σμύρνη δεν ήταν η μοναδική παροικία Χιωτών εμπόρων: ουσιαστικά όλες οι πόλεις που αποτελούσαν κόμβους διαμετακομιστικού εμπορίου στην περιοχή της μεσόγειου αλλά και της Μαύρης θάλασσας απέκτησαν αργά η γρήγορα χιώτικη παροικία , γεγονός που βοήθησε στη δημιουργία αξιόλογου Χιώτικου εμπορικού στόλου.

2.2.4 Από το 19^ο στον 20^ο αιώνα

Η Ελληνική επανάσταση του 1821 ανέτρεψε το κλίμα οικονομικής και πνευματικής ευημερίας του νησιού. Το 1822, οι Σαμιώτες επαναστάτες υπό τον Λυκούργο Λογοθέτη αποβιβάστηκαν στην Χίο, αλλά αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν με την άφιξη της Αρμάδας του Καπουδάν Πασά. Ως επακόλουθο η Χίος πλήρωσε βαρύ φόρο αίματος. Υπολογίζεται ότι σφαγιάσθηκαν, εξισλαμίσθηκαν υποχρεωτικά ή εξανδραποδίσθηκαν περισσότεροι από 40.000 χριστιανοί Χίοι. Ελάχιστοι σώθηκαν καταφεύγοντας με τα ψαριανά πλοία στις Κυκλάδες και στην Πελοπόννησο. Οι ακρότητες της Οθωμανικής αρμάδας, που έμειναν γνωστές ως «Σφαγή της Χίου», ξεσήκωσαν διεθνή κατακραυγή που εκφράστηκε μέσω του Ευρωπαϊκού τύπου της εποχής, ενώ ενέπνευσαν και το σχετικό πίνακα του Ντελακρουά. Επακολούθησε η πυρπόληση της Οθωμανικής ναυαρχίδας στο λιμάνι της Χίου (9ιούνιος 1822) από των Κωνσταντίνο Κανάρη και τον Ανδρέα Πιπίνο, αλλά και από επιτυχημένη εκστρατεία του Φαβιέρου το 1827, με αποτέλεσμα να παραμείνει η Χίος στην Οθωμανική επικράτεια.

Μετά το 1822, η παραγωγή της μαστίχας που είχε επιτρέψει κάποια επιεική μεταχείριση των Μαστιχοχωρίων, ακόμη και κατά (και μετά) τη «Σφαγή της Χίου», αποδυναμώθηκε. Από το 1932 άρχισε η ανάκαμψη της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του νησιού, αλλά πολλοί πρόσφυγες και απόγονοι προσφύγω απέφυγαν να επιστρέψουν, προτιμώντας να θέσουν αλλού τις βάσεις μιας νέας ζωής.

Η ανάκαμψη ολοκληρώθηκε την περίοδο 1854-1885, όταν οι Χίοι οδηγήθηκαν σε νέα οικονομική ακμή με μοχλό την ανάπτυξη της ναυτιλίας, που ευνοήθηκε από τη διεθνή πολιτική και οικονομική συγκυρία και το

διάταγμα του Τανζιματ (1839) που διακήρυξε την πολιτική ισότητα των υπηκόων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας ανεξαρτήτως της εθνότητας ή του θρησκευματός τους. Η ανάπτυξη της ναυτιλίας οι του εμπορίου οδήγησε στην δημιουργία του επονομαζόμενου «Χιώτικου δικτύου» την περίοδο 1830-1860, που αποτέλεσε πρότυπο ανάπτυξης για το σύνολο της Ελληνικής ναυτιλιακής δραστηριότητας. Οι Χίοι έμποροι και πλοιοκτήτες θεωρούνται πρωτοπόροι στη δημιουργία του Ελληνικού εμπορικού και ναυτιλιακού δικτύου του 19^{ου} αιώνα χαρακτηριστικό παράδειγμα της επιχειρηματικής δράσης Χιώτικων οικογενειών προσφέρει η οικογένεια Ράλλη, που μένει γνωστή ως «Ράλληδες», με ναυτιλιακή και εμπορική δραστηριότητα που ξεπερνά κατά πολύ τον ένα αιώνα. Μέλη της οικογένειας εγκαταστάθηκαν στην Αγγλία αλλά και στην Ινδία, εισαγάγανε νέες ναυτιλιακές πρακτικές και χρίστηκαν πρόξενοι. Άλλες γνωστές οικογένειες Χιωτών εφοπλιστών και εμπόρων είναι των Ροδοκανάκη, Δρομοκαίτη, Αργέντη, Σκυλίση, Σεβαστόπουλου, πετροκόκκινου, Ζιζίνια και άλλων.

Βέβαια, οι ιστορικές συνθήκες στην νότια Ρωσία ιδίως μετά των Κριμαϊκό πόλεμο, καθώς και οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούσαν στον τηλέγραφο και τα ατμόπλοια, υποβάθμισαν τον εμπορικό έλεγχο των Ελλήνων στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου και συνέβαλαν στη μείωση της δραστηριότητας της Χιώτικης ναυτιλίας. Παράλληλα, οι περισσότερες Χιώτικες οικογένειες που κυριάρχησαν στο διεθνές εμπορικό και ναυτιλιακό ανταγωνισμό από τα τέλη του 18^{ου} μέχρι και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα, εγκαταστάθηκαν μόνιμα στο εξωτερικό και κυρίως στην Αγγλία, περιορίζοντας τις επενδύσεις τους στο νησί της Χίο. Οι Χίοι υπήρξαν εξέχοντα μέλη της Ελληνικής εμπορικής και ναυτιλιακής παροικίας στην Αγγλία, παράλληλα με τους Κεφαλλονίτες και Ανδριώτες συναδέλφους τους.

Το τέλος του 19^{ου} αιώνα σημαδεύτηκε από μία μεγάλη φυσική καταστροφή : ο σεισμός του Μαρτίου του 1881 σήμανε την απώλεια 4.000 κατοίκων, προκάλεσε ανυπολόγιστες ζημιές στην αρχιτεκτονική κληρονομιά του νησιού και οδήγησε σε κάμψη την ακμάζουσα εμπορική δραστηριότητα.

2.2.5. Η Χίος στην Ελληνική επικράτεια

Από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα και ιδιαίτερα μετά τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, τα Βαλκάνια και φυσικά το Αιγαίο επηρεάζονται από αλυτρωτικά κινήματα και εθνικές διεκδικήσεις που άλλαξαν τα τοπικά σύνορα. Το Νοέμβριο του 1912 η Χίος καταλήφθηκε από τον Ελληνικό στόλο και εντάχθηκε στο σύγχρονο Ελληνικό κράτος. Λίγο αργότερα, την περίοδο 1974-1918, ξεκίνησαν διώξεις κατά των χριστιανών της Μικράς Ασίας, μετά την συμμαχία της Οθωμανικής αυτοκρατορίας με την Γερμανία και την αντιπαράθεση με τις δυνάμεις της «Αντάντ», στην οποία προσχώρησε (υπό τον Βενιζέλο) η Ελλάδα. Η Χίος

δέχθηκε το 1914 τους πρώτους πρόσφυγες που έφθασαν στο λιμάνι της από την γειτονική Ερυθραία (Τσεσμέ). Ένα δεύτερο (και μεγαλύτερο) κύμα προσφύγων ακολούθησε μετά την αποτυχημένη Ελληνική εκστρατεία στη Μικρά Ασία (1919-1922), και κατέληξε στη Μικρασιατική καταστροφή και στον εμπρησμό της Σμύρνης, το 1922. Οι Μικρασιάτες πρόσφυγες, που εγκαταστάθηκαν αρχικά σε προσωρινά καταλύματα στην προκουμαία και γύρο από το κάστρο, έτυχαν γενικά καλής υποδοχής και περίθαλψης. Οι συνέπειες όμως της Μικρασιατικής καταστροφής για τη Χίο ήταν μακροχρόνιες: η «φυσική» και μακραίωνη σύνδεση του νησιού με την ενδοχώρα της Μικράς Ασίας υποβαθμίστηκε, ενώ ο ιστορικός του ρόλος περιορίστηκε σε «περιφερειακές» δραστηριότητες, που εξαρτήθηκαν από το απόμακρο (κυριολεκτικά και συμβολικά) κέντρο της Αθήνας.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1930, σε συνολικό πληθυσμό 80.000 κατοίκων, το 75% ήταν γεωργοί και κτηνοτρόφοι. Από τους υπόλοιπους, ορισμένοι ασκούσαν διάφορα αστικά επαγγέλματα (ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων, υπάλληλοι, τεχνίτες, έμποροι) ενώ ένα σημαντικό ποσοστό απασχολούσε ο τομέας της ναυτιλίας με διάφορες ιδιότητες (ιδιοκτήτες, πληρώματα, πράκτορες κ.ο.κ.). Το Ελληνικό μεταναστευτικό ρεύμα προς την Αμερική συμπεριέλαβε και πολλούς Χιώτες, που εγκαταλείποντας τους παλαιότερους μεταναστευτικούς προορισμούς της Σμύρνης και της Κωνσταντινούπολης, προσανατολίσθηκαν προς τα χιτήρια, τα υφαντήρια, τα εργοστάσια και τα εστιατόρια της Νέας Ηπείρου.

Η μαστίχα έχασε σιγά-σιγά την οικονομική της σημασία κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα, λόγω της απώλειας του ρόλου στη Βιομηχανία βερνικιών. Τα προβλήματα των μαστιχοπαραγωγών οξύνθηκαν περαιτέρω κατά το Μεσοπόλεμο, εξαιτίας της εκμετάλλευσης των εμπορών και της επέκτασης των καλλιεργειών. Το 1929, η περίοδο «κεντήματος» του δέντρου περιορίστηκε στο διάστημα από 15 Ιουλίου έως 15 Οκτωβρίου, ενώ η φύτευση νέων δέντρων απαγορεύθηκε χωρίς την άδεια του Νομάρχη. Δέκα χρόνια αργότερα, οι μαστιχοπαραγωγοί προχώρησαν στη συγκέντρωση της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου που διαχειρίζεται πλέον μονοπωλιακά την παραγωγή και διακίνηση της μαστίχας και έπαιξε σημαντικό ρόλο στον περιορισμό της πληθυσμιακής αιμορραγίας της νότιας Χίου.

Τη μεταπολεμική περίοδο (μετά το 1940), η Χίος καταγράφεται ως ένας από τους παραδοσιακούς «ναυτοτόπους», αφού κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των άλλων νησιών του Αιγαίου, τόσο όσον αφορά στον αριθμό των ναυτιλιακών επιχειρήσεων, όσο και όσον αφορά στη συνολική χωρητικότητα των πλοίων που άνηκαν σε Χιώτες ιδιοκτήτες. Εκτός του κύκλου των εφοπλιστών από την Χίο οι οποίες δραστηριοποιήθηκαν και σε διεθνείς επιχειρηματικούς κύκλους του Λονδίνου και της Νέας Υόρκης ήταν οι ακόλουθες: από τα Καρδάμυλα, οι οικογένειες Λιβανού, Καρρά, Χυλά και φράγκου, από το Βροντάδο οι οικογένειες Ανδρεάδη, Φαφαλιού, Λιώς, Πίττα,

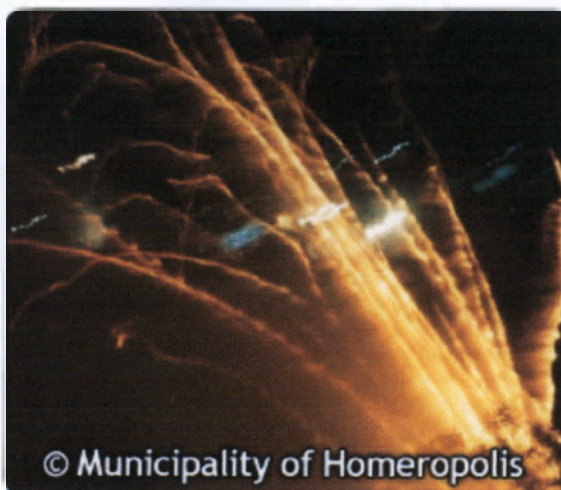
Μαργαρώνη και Μηχαλινού, ενώ από την πόλη της Χίου οι οικογένειες Χανδρή και Μίχαλου.

2.3 ΒΡΟΝΤΑΔΟΣ

Ας ξεκινήσουμε την περιήγηση μου με τον Βροντάδο που από εκεί κατάγομαι και μεγάλωσα. Ο Βροντάδος είναι λοιπόν μια παραλιακή κωμόπολη, είναι η δεύτερη μεγαλύτερη, πρώτη είναι η πρωτεύουσα Πόλη της Χίου, με πληθυσμό 4.600 περίπου κατοίκους. Βρίσκεται στην ανατολική παραθαλάσσια πλευρά του νησιού, στα βόρεια της πόλης της Χίου, και απέχει μόλις 3 χιλιόμετρα από αυτήν. Ανατολικά βρέχεται από τη θάλασσα - το Στενό της Χίου που αντικρίζει στα απέναντι μικρασιατικά παράλια τον Τσεσμέ - ενώ δυτικά και βόρεια βρίσκεται το όρος Αίπος, με ύψος περισσότερο από 500 μέτρα. Προς το νότο έχει σαν φυσικό σύνορο τον ποταμό Αρμένη και βόρεια το χείμαρρο της περιοχής του καταράκτη Βροντάδος, σύμφωνα με μαρτυρίες παλαιών επιγραφών και εγγράφων, μέχρι τα χρόνια της Επανάστασης του 1821 έφερε το όνομα «Ερίθαι», από τον αρχαίο τύπο «έριθος» που σημαίνει εργάτης, γεωργός, επειδή οι πρώτοι κάτοικοι είχαν σαν αποκλειστική απασχόληση την καλλιέργεια της γης. Αργότερα, πήρε την ονομασία «Βροντάδος» που προέρχεται από οικογένεια με το επώνυμο «Βροντάς» ή κατά άλλους εκ του κρότου, «βρόντου», που προξενούσαν οι υλοτόμοι, κατά την ξύλευση των δασών της περιοχής.

Στο Βροντάδο βρίσκεται η έδρα του Δήμου Ομηρούπολης, που ιδρύθηκε το 1918. Το Δημαρχείο είναι πραγματικό αρχιτεκτονικό αριστούργημα, δείγμα του αρχιτεκτονικού εκλεκτικισμού. Ο οικισμός διαιρείται σε δύο τμήματα, το νότιο και το βόρειο, και έχει πολλές εκκλησίες, ανάμεσα στις οποίες ξεχωρίζουν οι δύο μεγάλοι ναοί της Παναγίας Ερειθιανής και του Αγίου Μάρκου, και οι δύο στην ανώτερη ζώνη του οικισμού και πάνω σε εξάρματα του εδάφους. Οι δύο ενορίες συμμετέχουν το βράδυ της Ανάστασης στον περίφημο πλέον ρουκετοπόλεμο.

Κοντά στην Παναγία Ερειθιανή βρίσκεται το μεγαλόπρεπο νεοκλασικό κτίριο της Σχολής

Παναγίας Ερειθιανής.¹⁰ Στο ευρύ παράλιο μέτωπο υπάρχουν τρία λιμάνια μικρών σκαφών. Μέσω του τοπικού οδικού δικτύου επικοινωνεί με την Κλειδού, σημαντική πηγή μέσα σε κλειστή κοιλάδα και από εκεί με τη μονή Αγίου Στεφάνου (σήμερα εγκαταλελειμμένη) και τα ξωκλήσια του Αγίου Δημητρίου και του Αγίου Γεωργίου Ρεστών (καθολικό παλιάς μονής). Στο βόρειο άκρο του Βροντάδου βρίσκεται η Δασκαλόπετρα, παραθαλάσσιος συνοικισμός που περιβάλλει λιμανάκι μικρών σκαφών και γειτονεύει με τη θέση όπου λειτούργησε το ιερό της Κυβέλης.

Οι Βρονταδούσοι ασχολήθηκαν με τη θάλασσα από την αρχαιότητα. Επιδόθηκαν με ζήλο και εργατικότητα στη ναυτική τέχνη και αναδείχθηκαν ως σπουδαίοι ναυτικοί, οι πρώτοι της Χίου, η οποία με υπερηφάνεια φέρει τον τίτλο της Μητροπόλεως της Ελληνικής Εμπορικής Ναυτιλίας. Στους τοπικούς θρύλους αναφέρεται ότι ο μεγάλος θαλασσοπόρος Χριστόφορος Κολόμβος πέρασε από το Βροντάδο προτού να πραγματοποιήσει το ταξίδι του για την ανακάλυψη της Αμερικής, ενώ συμπεριέλαβε στο πλήρωμά του δυο - τρεις έμπειρους ντόπιους ναυτικούς.

Χαρακτηριστικά αξιοθέατα του Βροντάδου είναι η «Δασκαλόπετρα», όπου ο θρύλος αναφέρει ότι

δίδαξε ο Όμηρος τα
αθάνατα έπη του, το
μνημείο του Χιώτη
γλωσσολόγου Γιάννη
Ψυχάρη, το μνημείο του
Αφανούς Βρονταδούση
Ναύτη, η στήλη των επί
του Αίππους πεσόντων το
1912, η λάρνακα των
οστών των ηρώων του

1912, οι προτομές των ηρώων Ρίτσου και Παστρικάκη, η στήλη των Ναυτικών

¹⁰ Καλλιτίσης ΣΤ.Γεώργιος., Καλλιτίσης ΣΤ. Άγγελος., (Μάιος 2004) 80 Χρόνια πνευματικής, εκπολιτιστικής και αθλητικής δραστηριότητας. Φ.Ο.Β., Βροντάδος

και το ηρώο των πεσόντων κατά ξηρά Βρονταδούσων στους Εθνικούς αγώνες.

Λίγο πιο έξω από τον Βροντάδο, πάνω στην πλαγιά που γέρνει προς τη θάλασσα, κάποτε πνιγμένη στα δεντρολίβανα και τα κυπαρίσσια, «κοιμάται» ο Γιάννης Ψυχάρης. Πάνω στο ολόλευκο μνήμα του είναι χαραγμένα τα λόγια που ο ίδιος σύνθεσε. Είναι μια παράκληση προς τις Χιώτισσες manάδες, τις αδελφές και τις θυγατέρες, να τον μοιρολογήσουνε με τα μοιρολόγια των μαστιχωρίων και πούνε πως, αφού περιπλανήθηκε στην οικουμένη, τώρα κοιμάται εδώ. "Στου ήλιου μας το φως στην καλοσύνη της πατρίδας".

Είναι μια χάρη που ο Χιώτης γλωσσολόγος και λογοτέχνης αξιώθηκε, μυριάδες άλλοι Χιώτες δεν είχαν τέτοια ευλογημένη τύχη. Χάθηκαν στην ξενιτιά ή

τους πήραν τα κύματα της Οικουμένης. Γι' αυτούς στήθηκε στην ακρογιαλιά του Βροντάδου, απέναντι στο Δημαρχείο, το συγκλονιστικό άγαλμα του Απάρτη ο "Αφανής Ναύτης" κοντά στη Μούτσαινα (Παναγία των Μούτσων) και τον Άγιο Νικόλα (προστάτη των ναυτικών). Στον Δήμο Ομηρούπολης όμως, δεν υπάγεται μόνο ο Βροντάδος. Υπάρχουν και μικρότερα Δημοτικά Διαμερίσματα που αξίζει να τα σημειώσουμε και να τα αναφέρουμε.

2.4 ΑΝΑΒΑΤΟΣ

Ας ξεκινήσουμε λοιπόν με το Δημοτικό Διαμέρισμα, Ανάβατος που και αυτός ο οικισμός έχει σφραγισμένη την δική του ιστορία. Ο Ανάβατος, είναι ένας μεσαιωνικός οικισμός που διατηρεί μέχρι σήμερα τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά και χωροταξικά χαρακτηριστικά του. Ανήκει όπως προαναφέραμε στον Δήμο Ομηρούπολης και προσφέρει τόσο στους τουρίστες όσο και στους ερευνητές, ανεκτίμητο πλούτο ιστορικών και αρχιτεκτονικών στοιχείων. Σύμφωνα με κάποια ιστορικά στοιχεία, λένε ότι ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Θ'

Μονομάχος το 1042 Μ.Χ¹¹ από την Κωνσταντινούπολη κάλεσε κάποιους ειδικούς υλοτόμους, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν κι εκεί. Ο οικισμός αυτός όμως λέγεται ότι καταστράφηκε από πειρατές, κι έτσι ξεκίνησε η δημιουργία ενός δεύτερου οικισμού, πάνω σε ένα απόκρημνο βράχο, πρώτον για την ασφάλειά τους, και δεύτερον για την αποφυγή τους από τους πειρατές. Αξίζει να σημειώσουμε ότι σε αυτόν τον απόκρημνο βράχο χτίστηκαν 400 σπίτια, ένα σχολείο, εκκλησία, ακόμη και δικαστήριο και φυλακές. Ο οικισμός αυτός επέζησε μέχρι τα χρόνια της Τουρκοκρατίας, μετά δυσκολίας βέβαια, αλλά το 1881 ο καταστροφικός σεισμός στάθηκε ικανός να ισοπεδώσει τον οικισμό και οι κάτοικοί του να αναγκαστούν να ζήσουν αλλού. Σήμερα ελάχιστοι είναι οι κάτοικοι σε αυτό το χωριό.

2.5 ΑΥΓΩΝΥΜΑ

Στα 6 χιλιόμετρα μακριά από τον Ανάβατο μπορεί κανείς να διακρίνει σε ένα επίσης ύψωμα, τα Αυγώνυμα. Είναι ένα παραδοσιακό χωριό που έλκει τις ρίζες του στο Μεσαίωνα. Είναι άξια θαυμασμού τα πετρόκτιστα σπίτια, και τα στενά σοκάκια, που γίνονται πιο γοητευτικά στην δύση του ηλίου, όπου η υπέροχη θέα τους σε συνδυασμό με τα βουνά της Εύβοιας, των Ψαρών ή της Σκύρου, είναι φαντασμαγορική. Σύμφωνα με την ιστορία κι αυτό το χωριό δεν απόφυγε την πειρατεία. Σήμερα ένα μεγάλο μέρος του οικισμού έχει αναστηλωθεί με σεβασμό στην λαϊκή αρχιτεκτονική, ενώ και σε αυτό το χωριό διαμένουν λιγοστοί κάτοικοι, παρότι τους καλοκαιρινούς μήνες ο πληθυσμός αυξάνεται, αφού αποτελεί καλοκαιρινό θέρετρο για τους επισκέπτες αλλά και τους ίδιους τους κατοίκους του νησιού. Πολλά από τα σπίτια που έχουν επισκευαστεί και αναπαλαιωθεί, τα χρησιμοποιούν οι κάτοικοι της Χίου, και όχι μόνο, για εξοχικά.

---

¹¹ Καλλιτίσης ΣΤ.Γεώργιος, Καλλιτίσης ΣΤ. Άγγελος, (Μάιος 2004), 80 Χρόνια πνευματικής, εκπολιτιστικής και αθλητικής δραστηριότητας, Φ.Ο.Β., Βροντάδος

2.6 ΛΑΓΚΑΔΑ

Ας ξεφύγουμε λίγο από το μελαγχολικό κλίμα των δύο προαναφερθέντων οικισμών, και ας πάμε στα πιο κοσμοπολίτικα δημοτικά διαμερίσματα, εκτός του Βροντάδου. Η Λαγκάδα είναι ένα γραφικό παραλιακό χωριό 1000 περίπου κατοίκων. Βρίσκεται στο Β.Α τμήμα της Χίου. Η παραλία της Λαγκάδας συνδυάζει την απόλαυση της θάλασσας με την ποικιλία εδεσμάτων που προσφέρουν οι ταβέρνες της περιοχής. Το όνομά της είναι κοινότατο πανελλήνιο τοπωνύμιο κι οφείλεται στη μορφολογία της περιοχής, αφού με τον όρο «λαγκάδα», περιγράφεται συνήθως μια στενή και δασώδης κοιλάδα, που εκτείνεται σε μικρό πλάτος και μεγάλο βάθος, ανάμεσα σε δυο βουνά. Στην περιοχή της Λαγκάδας υπάρχουν δυο σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι, το Δελφίни, ιστορικής σημασίας λιμάνι, που αποτέλεσε το 412 π.Χ ισχυρή ναυτική βάση για τους Αθηναίους και τα Κοίλα, ένας από τους αρχαιότερους ιστορικούς τόπους της Χίου.

2.7 ΣΙΔΗΡΟΥΝΤΑ

Η Σιδηρούντα, το χωριό με την άφθονη σιδερόπετρα, είναι ένας μικρός παραδοσιακός οικισμός χτισμένος πριν περίπου χίλια χρόνια, με θέα το Αιγαίο και τα γραφικά ηλιοβασιλέματα. Σήμερα έχει ελάχιστους μόνιμους κατοίκους, αλλά τα καλοκαίρια γεμίζει ζωή. Οι επισκέπτες μπορούν να περπατήσουν στα λιθόστρωτα καλντερίμια, να θαυμάσουν τα πετρόχιστα σπίτια, τον μύλο στην είσοδο του χωριού, αλλά και το κάστρο που προστάτευε το χωριό, μέσα σε ένα «σκηνικό» με καμάρες και πέτρινους τοίχους που αναβιώνουν από το ιστορικό παρελθόν. Στη Σιδηρούντα δραστηριοποιείται ο Εκπολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος, με στόχο την δημιουργία κινήτρων για την επιστροφή των κατοίκων στο χωριό. Ο Σύλλογος έχει δημιουργήσει και Μουσείο όπου φυλάγονται εικόνες ανεκτίμητης αξίας, αλλά και αντικείμενα καθημερινής χρήσης που διασώζουν την ιστορική μνήμη και υπενθυμίζουν τις κοινωνικές και επαγγελματικές πρακτικές της «παραδοσιακής» ζωής.

2.8 ΣΥΚΙΑΔΑ

Η Συκιάδα είναι χτισμένη αμφιθεατρικά σε υψόμετρο 200 μέτρα περίπου από την θάλασσα. Σήμερα διαμένουν εκεί 650 κάτοικοι που διατηρούν την αξιόλογη ναυτική παράδοση της περιοχής. Η ίδρυσή της χρονολογείται περί το 1700, όταν ξεπεράστηκε ο κίνδυνος των πειρατών. Το όνομά της προέρχεται από τις πολλές συκιές που υπήρχαν στον μικρό κάμπο του χωριού, ¹²παρότι σήμερα έχει μειωθεί ο αριθμός τους. Στην παραλία υπάρχει το γραφικό και φυσικό λιμάνι Παντουκιός, λιμάνι για τα καΐκια του χωριού παλιότερα, και αλιευτικό καταφύγιο για τους ερασιτέχνες ψαράδες σήμερα. Μια περιήγηση στην Συκιάδα μπορεί να συνδυαστεί με μια στάση στο απομονωμένο και εγκαταλελειμμένο χωριό της Κυδιάντας, καθώς και με φαγητό στο υπέροχο λιμανάκι του Παντουκιούς, πριν ή ενδιάμεσα από μια επίσκεψη στο ναό του Αγ. Στεφάνου στο νησάκι απέναντι από το λιμάνι.

2.9 ΚΑΡΥΕΣ

Οι Καρυές, το τελευταίο δημοτικό διαμέρισμα, με κατοίκους γύρω στους 800, βρίσκεται νοτιοδυτικά του Βροντάδου και δυτικά της πόλης της Χίου. Είναι κτισμένο αμφιθεατρικά και μπορεί να θεωρηθεί βασίλειο της δροσιάς χάρη στα άφθονα πηγαία νερά που το έχουν κάνει γνωστό σε όλη την Χίο, για το κλίμα του και την έξοχη θέα προς την πόλη, τον Κάμπο και τις απέναντι μικρασιατικές ακτές. Όσον αφορά την ονομασία του χωριού λέγεται ότι προέρχεται: 1) από τις πολλές καρυδιές που υπήρχαν στην περιοχή, 2) από τα κεφάλια των νεκρών που μεταφέρθηκαν εκεί μετά την σφαγή της Χίου το 1822, 3) από τα πολλά σμήνη από Κάρυες (κόρακες) που υπήρχαν εκεί, 4) από την ονομασία της αρχαίας πόλης «Καρίδες» που ορισμένες εκδοχές την τοποθετούν στην ίδια τοποθεσία με τις σύγχρονες Καρυές. Αυτά ήταν μια μικρή περιγραφή του Δήμου Ομηρούπολης και πιο συγκεκριμένα των 7 δημοτικών διαμερισμάτων του και της έδρας του που είναι ο Βροντάδος.

---

¹² Καλλίτσης ΣΤ.Γεώργιος., Καλλίτσης ΣΤ. Άγγελος., (Μάιος 2004), 80 Χρόνια πνευματικής, εκπαιδευτικής και αθλητικής δραστηριότητας., Φ.Ο.Β., Βροντάδος

2.10 Ρουκετοπόλεμος

Ο ρουκετοπόλεμος ¹³είναι παλαιό Βρονταδούσικο έθιμο, που έχει τις ρίζες του στους χρόνους της Οθωμανικής κατοχής, διεξάγεται κάθε χρόνο το βράδυ της Αναστάσεως, με «αντίπαλους» τις ενορίες των εκκλησιών Παναγίας Ερυθιανής και Αγίου Μάρκου, που απέχουν μεταξύ τους περί τα τετρακόσια μέτρα. Οι ναοί με τους πέριξ χώρους είναι τα κέντρα, γύρω από τα οποία λαμβάνει χώρα η μάχη των ρουκετών μεταξύ των «παναγούσων» και «Αγιομαρκούσων» και αποτελούν το στόχο των αντίπαλων παρατάξεων. Οι ρουκέτες αντικατέστησαν τα κανονάκια και τις «σουρντάδες» παλαιότερων εποχών. Κατά την ύστερη Οθωμανική εποχή η γόμωση των κανονιών γινόταν με μπαρούτι και οι εκρήξεις ήταν τόσο ισχυρές, που προκαλούσαν ατυχήματα και ζημιές στα γειτονικά σπίτια. Είναι χαρακτηριστικό ότι, το 1889, οι εκπρόσωποι της Οθωμανικής αρχής κατέσχεσαν τα κανονάκια, επειδή φοβήθηκαν ότι ο εορτασμός του Πάσχα με αυτά τα μέσα θα προωθούσε γενικευμένη εξέγερση των χριστιανών κατοίκων της Χίου.

Οι προετοιμασίες για τη «ρουκετομάχη» αρχίζουν από την πρώτη εβδομάδα της Σαρακοστής. Στις Ενορίες Παναγίας Ερυθιανής και Αγίου

---

¹³ Καλλιτσης ΣΤ.Γεώργιος., Καλλιτσης ΣΤ. Άγγελος., (Μάιος 2004), 80 Χρόνια πνευματικής, εκπολιτιστικής και αθλητικής δραστηριότητας. Φ.Ο.Β., Βροντάδος

Μάρκουσυγκροτούνται συνεργεία κατασκευής ρουκετών. Πρωταγωνιστούν οι νέοι, ενώ οι ηλικιωμένοι-απόμαχοι ναυτικοί και άλλοι-δίνουν οδηγίες και επιβλέπουν στην καλή κατασκευή. Οι ρουκέτες κατασκευάζονται από το μείγμα κάρβουνου, νίτρου και θειαφιού και εκτοξεύονται από αυτοσχέδιες ξύλινες βάσεις τους λεγόμενους «ρουκετόξυλο». Τελευταίο τοποθετείται το φυτίλι στην άκρη του καλουπιού.

Τη νύκτα του Πάσχα, από νωρίς ακόμα σχηματίζονται ομάδες απ' τις αντίπαλες δυνάμεις, που παίρνουν επίκαιρες θέσεις για την επικείμενη «σύγκρουση». Γίνονται οι τελευταίες προετοιμασίες στα διάφορα «πυροβολεία», -που αποκαλούνται με ονόματα γνωστών ηρώων της λαϊκής παράδοσης, όπως Περσεύς, Διγανής, Σίφουτνας κ.α.

Μόλις νυχτώσει αρχίζουν σποραδικές αψιμαχίες. Οι πρώτες ρουκέτες σχίζουν τον αέρα σαν ολόχρυσες ακτίνες. Όταν σημάνουν οι καμπάνες για να καλέσουν τους πιστούς στην Αναστάσιμη ακολουθία, τα πυρά από τις δύο πλευρές δυναμώνουν. Στις δώδεκα η ώρα τα μεσάνυχτα, την ώρα που οι ιερείς των δύο ενοριών τελούν την ακολουθία της Αναστάσεως, ο αγώνας κορυφώνεται, παίρνει την πιο έντονη κι εντυπωσιακή μορφή.

Οι ρουκέτες εκτινάσσονται σαν πύρινες γλώσσες στον σκοτεινό ουρανό, αφήνοντας πίσω τους χρυσές τροχιές. Οι διασταυρούμενες τροχιές δημιουργούν ένα εντυπωσιακό πλέγμα στον Βρονταδούσικο ουρανό, χαρίζοντας ένα αλησμόνητο θέαμα.

Συρροή κόσμου παρατηρείται στις προαναφερόμενες εκκλησίες, στις ελικοειδείς στροφές της επαρχιακής οδού του Λίππου και τον Άγιο Μακάριο. Πολλοί επισκέπτες έρχονται από όλα τα μέρη του νησιού και από άλλες περιοχές της χώρας να θαυμάσουν αυτό το μοναδικό πανόραμα που είναι μοναδικό σε όλο το κόσμο.

Όπως σε κάθε μάχη έτσι και στο ρουκετοπόλεμο, πρέπει να υπάρχουν νικητές και νικημένοι. Βέβαια στην προκειμένη περίπτωση είναι δύσκολο να προσδιοριστούν. Όλοι θέλουν να είναι οι θριαμβευτές. Κανείς δε μπορεί να μετρήσει ακριβώς πόσες ρουκέτες βρήκαν το στόχο τους και έπεσαν πραγματικά επάνω στις δύο εκκλησίες. Είναι φυσικό μετά απ' αυτή την ιδιόρρυθμη μάχη, να δημιουργείται κάποια «εχθρότητα» μεταξύ των δύο στρατοπέδων, αλλά αυτή διαρκεί μόνο για λίγο.

2.11 Πανηγύρια

A) Το πανηγύρι στα Αλωνάκια

Στους πρόποδες του επιβλητικού όρους Αίππου, κοντά στα όρια του Βροντάδου είναι κτισμένο το γραφικό ξωκλήσι των Αγίων Αποστόλων Πέτρου

και Παύλου. Σ'αυτή την καταπράσινη πλαγιά, που γειτνιάζει με τα γκριζοκόκκινα βράχια του βουνού, ασκήτευσε ο εκ Κορίνθου Επίσκοπος Άγιος Μακάριος, του οποίου σώζεται το ασκητήριο- και εκεί βρίσκεται ο τάφος του σε μεταγενέστερο κτίσμα ενωμένο με το εκκλησάκι. Έτσι ο ναός αυτός τιμάται επ'ονόματι Αποστόλων και του Αγίου Μακάριου.

Στις 19 Ιουνίου τελείται στο ξωκλήσι αυτό κατανυκτικός εσπερινός, μετά το πέρας του οποίου οι Βρονταδούσοι που επιστρέφουν στα σπίτια τους σταματούν στη θέση «Αλωνάκια» για να απολαύσουν υπαίθρια διασκέδαση. Στήνεται πρόχειρος μπουφές στο μεγάλο χωράφι του Κούρου, μπαίνουν στη θέση τους τα τραπεζάκια με τα καθίσματα, τα όργανα παίζουν, και οι πανηγυριώτες που κατεβαίνουν από τον Άγιο Μακάριο κάθονται εκεί και γλεντούν, απολαμβάνοντας την δροσιά της καλοκαιρινής νύκτας. Οι χορευτές γλεντούν με τους ήχους του κλαρίνου, του βιολιού και του σαντουριού, ενώ προσφέρουν γενναιόδωρα φιλοδωρήματα, που τα «κολλούν», σύμφωνα με το έθιμο, στα όργανα, σε κάθε σκοπό που παραγγέλνουν.

B) Το πανηγύρι στο Φλωρί

Στο ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου στο Φλωρί, που βρίσκεται στο οροπέδιο του Αίπους, πραγματοποιείτε μετά την Κυριακή του Θωμά. Πανηγύρι των ποιμένων (τσοπάνηδων) προς τιμή του προστάτη τους Αγίου Γεωργίου. Στο ποιμενικό πανηγύρι παίρνουν μέρος, εκτός από τους ποιμένες και άλλοι πολλοί φίλοι τους που έρχονται από το Βροντάδο να συνεορτάζουν μαζί τους.

Μετά την Αναστάσιμη λειτουργία προσφέρεται φρέσκο γάλα και αρωματισμένες από θυμάρι του βουνού μυζήθρες και ακολουθεί συνεστίαση και διασκέδαση κατά παρέες, κάτω από τα αιωνόβια φουντωτά πρινάρια και τα πανύψηλα πεύκα, με μουσική υπόκρουση λαϊκών οργάνων προς ψυχαγωγία των πανηγυριστών. Ο χορός αποτελεί το επιστέγασμα της ψυχικής χαράς και του κεφιού, που συνεχίζεται μέχρι τις νυχτερινές ώρες.

Την παραμονή της πανηγύρεως, στο Φλώρι, στη συνοικία Γεμέληδο, όπου κατοικούν οι περισσότεροι τσοπάνηδες, σύμφωνα με παλαιότατο έθιμο, τίθεται σε προσκύνημα η εικόνα του Αγίου στολισμένη με άνθη, σημάδι ότι την επομένη θα εορτασθεί στο Φλώρι ο Άγιος Γεώργιος.

2.12 Εκδηλώσεις

A) Κυριακή των πεσόντων

Την πρώτη Κυριακή μετά της 15 Νοεμβρίου ¹⁴τελείται από τον καθεδρικό ναό παγχιακό μνημόσυνο, παρουσία των Αρχών της Χίου, υπέρ των ηρώων που έπεσαν στο Αίπος για την απελευθέρωση του νησιού το 1912. μετά το πέρας αυτού γίνεται τρισάγιο μπροστά στην μαρμάρινη λάρνακα των οστών των ηρώων, που βρίσκεται στο νάρθηκα του ναού και ακολούθως η πομπή των επισήμων και του λαού ανέρχονται στο όρος Αίπος, όπου διαδραματίσθηκαν τα ιστορικά γεγονότα. Εκεί τελείται επιμνημόσυνη δέηση, κατατίθενται στεφάνια στο ηρώο των πεσόντων, εκεί διμοιρία ανδρών του πεζικού ρίχνει χαιρετιστήριες βολές, το μνημόσυνο των πεσόντων καθιερώθηκε το πρώτο χρόνο μετά την απελευθέρωση.

B) Μνημόσυνο Κωνσταντίνου Παλαιολόγου

Στον Άγιο Γιώργη καθιερώθηκε από πολλών ετών ετήσιο μνημόσυνο υπέρ των ψυχών του ηρωικού Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και των συν αυτό πεσόντων γενναίων υπερασπιστών κατά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως το 1453. στις 29 Μαΐου το πρωί χτυπά πένθιμα η καμπάνα ενώ η γαλανόλευκη κυματίζει μεσίστιος στον ιστό του ναού. Το μνημόσυνο τούτο γίνεται χωρίς επισημότητα κατά τρόπο απλό και κατανυκτικό.

Γ) Μνημόσυνο ναυτικών

Την τελευταία Κυριακή του Σεπτεμβρίου τελείται κάθε χρόνο στον καθεδρικό ναό υπό του Δήμου Βροντάδου, μνημόσυνο υπέρ των ψυχών των θανόντων «εξοιασδήποτε αιτίας Βρονταδούσων ναυτικών». Η καθιέρωση του μνημόσυνου έγινε μετά την λήξη της Γερμανικής κατοχής. Είναι μια εκδήλωση τιμής προς τους αγωνιστές του κύματος, τους ηρωικούς ναυτίλους, πολλοί από τους οποίους άφησαν την τελευταία τους πνοή στη θάλασσα ή σε αφιλόξενη γη, μακριά από τη γλυκιά πατρίδα και τα προσφιλή τους πρόσωπα.

2.13 Γενικά στοιχεία

Ο Δήμος Ομηρούπολης, καταλαμβάνει χωροταξικά καίρια θέση στο βόρειο - κεντρικό τμήμα του νησιού της Χίου. Εκτείνεται σε έκταση 330.000 στρεμμάτων με διέξοδο προς τη θάλασσα και προς τα ανατολικά και προς τα δυτικά.

Είναι ορεινή νησιωτική περιοχή, με εκτεταμένα δασικά οικοσυστήματα και ακτογραμμή. Τμήμα της έκτασής του μετέχει στην Προστατευόμενη Περιοχή NATURA της Βόρειας Χίου.

2.13.1 Γεωλογία

---

¹⁴ Νικητάκη Σ., Ντούμα Μ., (02/10/2004), Συνέντευξη (internet).

Στη Χίο απαντιούνται πετρώματα όλων σχεδόν των κατηγοριών και των γεωλογικών εποχών και μεγάλη ποικιλία απολιθωμάτων. Ο κεντρικός κορμός του νησιού αποτελείται από ασβεστόλιθους του Τριαδικού, με χαρακτηριστικά απολιθώματα, τους αμμωνίτες. Το βορειοδυτικό τμήμα της Χίου σχηματίζεται από ιζηματογενή πετρώματα του Παλαιοζωικού, κυρίως αργιλικούς σχιστόλιθους και γραουβάκη. Η ηλικία των παλαιότερων ιζηματογενών πετρωμάτων έχει υπολογιστεί σε περίπου 400 εκατομμύρια χρόνια.

2.13.2 Κλίμα

Το κλίμα της Χίου, χαρακτηρίζεται από παρατεταμένη ξηρή και θερμή καλοκαιρινή περίοδο¹⁵ και ήπιους χειμώνες, χωρίς παγετούς. Η μέση μέγιστη θερμοκρασία των καλοκαιρινών μηνών, πλησιάζει τους 30 οC, η μέση ελάχιστη των χειμερινών φθάνει τους 6ο C, ενώ το μέσο ετήσιο ύψος βροχών είναι 590 mm. Η νεφοκάλυψη είναι πολύ χαμηλή, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες κι έτσι, η Χίος κατατάσσεται στις περιοχές της Ελλάδας με τη μεγαλύτερη ηλιοφάνεια. Επικρατέστεροι είναι οι άνεμοι βορείων διευθύνσεων, που παρουσιάζουν μεγαλύτερη ένταση το χειμώνα.

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
Αέρας	10.5	11	12.5	16	20	24.5	27	26.5	23.5	19.5	15.5	12
Θάλασσα	14.5	14.5	15	17	21.5	24.5	26	25	23.5	19.5	17	15

2.13.3 Βλάστηση – χλωρίδα

Ολόκληρο σχεδόν το νησί εντάσσεται στη ζώνη της μεσογειακής βλάστησης, όπου κυριαρχούν τα αείφυλλα και σκληρόφυλλα δέντρα και θάμνοι, και ιδιαίτερα η χαμηλή θαμνώδης βλάστηση, τα φρύγανα. Σε όλους τους κάμπους και στις ομαλές λεκάνες αναπτύχθηκαν από πολύ παλιά γεωργικές δραστηριότητες και έτσι υπάρχουν σπαρτά και δενδροκαλλιέργειες. Από τα καλλιεργούμενα δέντρα, η ελιά είναι αυτή που καταλαμβάνει τις μεγαλύτερες εκτάσεις και ακολουθούν τα εσπεριδοειδή (πορτοκαλιές, μανταρινιές και λεμονιές), ενώ συναντά κανείς ακόμη συκιές, αμυγδαλιές, ροδιές και λίγες καστανιές. Τέλος μια από τις σημαντικότερες καλλιέργειες του νησιού στο νότιο τμήμα του είναι ο «σχίνος» από τον οποίο παράγεται η μαστίχα, που έκανε το νησί ευρύτερο γνωστό και ενίσχυσε σημαντικά την οικονομία του.

Στη βόρεια, κεντρική και δυτική Χίο διατηρούνται δασικές ζώνες, όπου επικρατεί η **τραχεία Πεύκη** (*Pinus halepensis* ssp. *brutia*). Στους απόκρημνους βράχους αναπτύσσονται ξεχωριστές φυτοκοινωνίες με είδη όπως η κάππαρη, τα σαρκώδη *Sedum*, το *Ptilostemon chamaepeuce*, το πτεριδόφυτο *Ceterach officinarum*. Στους παράκτιους βράχους υπάρχουν φυτά προσαρμοσμένα στην αλμύρα, με πιο χαρακτηριστικά το κρίταμο και τον

¹⁵ ΤΕΑΚ Νομού Χίου, (2001) Χώρος και Πολιτισμός, Χίος – Ψαρά - Οινούσσες

αμάραντο. Στα ψηλότερα σημεία του Πελινναίου εμφανίζονται θάμνοι της ορομεσογειακής βλάστησης, όπως *Berberis cretica* και *Prunus prostrata* καθώς και αγκαθωτοί προσκεφαλαϊόμορφοι ημίθαμνοι, του γένους *Astragalus*.

2.13.4 Πανίδα

Η πανίδα των θηλαστικών, όπως και στα περισσότερα νησιά του Αιγαίου είναι σχετικά φτωχή και περιορίζεται στα κοινότερα είδη μεσαίου μεγέθους θηλαστικών (αλεπού, κουνάβι), με μόνη έκπληξη μια μικρή παροικία βίδρας στον υγροβιότοπο του Δελφινίου. Αναφέρεται, ωστόσο, η παρουσία της μεσογειακής φώκιας *Monachus* και κάποιων κητωδών στο θαλάσσιο περίγυρο, ενώ έχει καταγραφεί ωτοκία θαλάσσιας χελώνας.

Πλουσιότερη εμφανίζεται η ερπετοπανίδα του νησιού με αρκετά είδη κοινών φιδιών, σαυρών και χελωνών, αλλά και κάποιων ιδιαίτερων, όπως το θαμνόφιδο (*Eirenis modestus*), η οθωμανική οχιά (*Vipera xanthina*), το κορκοδειλάκι (*Laudacia stellio*), και τέλος αναφέρεται η παρουσία του σπάνιου για την Ελλάδα χαμαιλέοντα.

Όπως και τα υπόλοιπα νησιά του Αιγαίου, έτσι και η Χίος είναι σημαντικός μεταναστευτικός σταθμός για τα πουλιά. Μέχρι σήμερα έχουν παρατηρηθεί περισσότερα από 200 είδη πουλιών, από τα οποία 20 διαχειμάζουν, 22 φωλιάζουν, 18 διαμένουν μόνιμα και τα υπόλοιπα είναι «περιστασιακοί επισκέπτες» του νησιού. Από τα πουλιά που φωλιάζουν αξίζει να αναφέρουμε τον μαυροπετρίτη (*Falco eleonorae*) και το σπάνιο παρδαλοκεφαλά *Lanius nubicus*.

3. στοιχεία για τον Δήμο Ομηρούπολης

3.1 Εισαγωγή

Η διοικητική δομή του Δήμου Ομηρούπολης αποτελεί ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό σύστημα. Στον ευρύτερο διοικητικό μηχανισμό, απασχολούνται 210 εργαζόμενοι οι οποίοι, όταν συμπεριληφθούν οι εξαρτημένοι φορείς. Μήτρα πολιτισμού και ναυτοσύνης, ο Δήμος Ομηρούπολης έλαβε την ονομασία του από τον ξακουστό επικό ποιητή Όμηρο. Σύμφωνα με τις παραδόσεις, ο Όμηρος έζησε και δίδαξε τα έπη του στη γνωστή στους ντόπιους περιοχή της Δασκαλόπετρας καθιερώθηκε και άρχισε να λειτουργεί με αυτή την ονομασία τον Ιανουάριο του 1991. Πριν έφερε το όνομα "Δήμος Βροντάδου".

Αρχικά ο Βροντάδος αποτελούσε μία και αδιαίρετη κοινότητα με έδρα τον καθεδρικό ναό Αγίου Γεωργίου και παρέμεινε έτσι μέχρι το έτος 1882, οπότε και χωρίσθηκε σε δύο κοινότητες : Βόρειο και Νότιο Βροντάδο.

Από το έτος όμως 1918 άρχισε να επικρατεί νέα ατμόσφαιρα, με σκοπό να επιτευχθεί η ένωση και πάλι των δύο χωρισμένων κοινοτήτων.

Η ιδέα αυτή πήρε σάρκα και οστά χάρη στην πολύτιμη βοήθεια του αείμνηστου συμπολίτη μας Γεωργίου Χ" Φραγκούλη Ανδρεάδη, με ενέργειες του οποίου υπό την κυβέρνηση του τότε πρωθυπουργού Ελευθερίου Βενιζέλου και σε συνεννόηση με τους δύο Δήμους, ανακηρύχθηκε ο Βροντάδος Δήμος.

Με πρώτο Δήμαρχο Βροντάδου τον κ. Ξενοφών Ευστρ. Ξένιο, άνθρωπο φιλότιμο και δραστήριο, που αγαπούσε τον τόπο του και εργαζόταν σκληρά για την πρόοδό και την ευημερία του.

3.2 Η εκπαίδευση στον Δήμο Ομηρούπολης

1ο Δημοτικό Αγίου Γεωργίου

2ο Δημοτικό Παναγίας Ερειθιανής

3ο Δημοτικό Αγίου Μάρκου

Ανδρεάδειο Γυμνάσιο

Ο Δήμος Ομηρούπολης ¹⁶ένας τόπος κοντά στη φύση, τον ήλιο και την θάλασσα, διακρίνεται για την φιλοξενία των κατοίκων του και τη διάθεση να προσφέρουν στους επισκέπτες του νησιού μία άνετη διαμονή, γεμάτη ξεγνοιασιά και διασκέδαση.

Με τον καιρό, λοιπόν, για να ανταποκριθεί στις ανάγκες του τουρισμού, ο τόπος μας έχει αναπτύξει μία άρτια τουριστική υποδομή.

Υπάρχουν πολλά **ενοικιαζόμενα δωμάτια**, που συνδυάζουν μία οικονομικότερη πρόταση διαμονής, με τη ζωή κοντά στους Χιώτες και τις συνήθειές τους.

Από την άλλη, όσοι θέλουν να απολαμβάνουν τις ανέσεις του σπιτιού τους και στις διακοπές τους, προτιμούν την **ενοίκιαση επιπλωμένων διαμερισμάτων**.

Τόσο τα **ξενοδοχεία**, όσο και πολλοί ιδιώτες έχουν διαμορφώσει κατάλληλα κάθε είδους διαμερίσματα, για να καλύψουν και τις πιο συγκεκριμένες προτιμήσεις των πελατών τους.

Εάν, λοιπόν, θέλετε να κάνετε τις διακοπές σας στο νησί της Χίου, να ζήσετε και να γνωρίσετε από κοντά την Ομηρούπολη και τους κατοίκους της, σας προσκαλούμε και παραθέτουμε **τουριστικό οδηγό**, με πληροφορίες, που θα σας φανούν χρήσιμες.

Τα γραφεία της Ολυμπιακής Αεροπορίας, το Λιμεναρχείο και όσοι τα στελεχώνουν είναι οι αρμόδιοι που θα σας βοηθήσουν για τη μεταβίβαση και αποβίβασή σας προς και από τη Χίο.

---

¹⁶ Ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια., Βικιπαίδεια., Αθήνα

Συντεταγμένες: [38°24'N 26°7'E](#)

Βροντάδος	
<u>Νομός</u>	<u>Χίου</u>
<u>Δήμος</u>	<u>Ομηρούπολης</u>
<u>Πληθυσμός</u>	4.554 (2001)

Ο Βροντάδος είναι ένας μία παραλιακή κωμόπολη που βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του νησιού της Χίου, βόρεια της ομώνυμης πόλης και πρωτεύουσας του νομού. Με πληθυσμό περίπου 4500 κατοίκων ο Βροντάδος αποτελούσε μέχρι το 1998 ανεξάρτητο δήμο ενώ αυτή την στιγμή είναι η έδρα του δήμου Ομηρούπολης.

3.3 Ιστορικές αναφορές

Η Χίος είναι μια από τις αναφερόμενες από την αρχαιότητα πόλεις που φέρονταν ως τόπος καταγωγής του μυθικού ποιητή Ομήρου. Στην βόρεια πλευρά του Βροντάδου υπάρχει η λεγόμενη "Πέτρα του Ομήρου" (Δασκαλόπετρα), ένας μονοκόμματος βράχος σε μορφή καθίσματος στην οποία κατά την παράδοση καθόταν ο Όμηρος απαγγέλλοντας τα ποιήματά του.

Επίσης σύμφωνα με την παράδοση, ο Χριστόφορος Κολόμβος επισκέφθηκε το Βροντάδο στην προσπάθειά του να μελετήσει τους θαλάσσιους χάρτες και να πάρει πληροφορίες από έμπειρους Βρονταδούς ναυτικούς, τους οποίους και συμπεριέλαβε αργότερα στο μεγάλο του ταξίδι για την ανακάλυψη της Αμερικής

<u>Γεωγραφικό Διαμέρισμα</u>	<u>Νησιά Αιγαίου Πελάγους</u>
<u>Περιφέρεια</u>	<u>Βορείου Αιγαίου</u>
<u>Νομός</u>	<u>Χίου</u>
<u>Αρ. δημ. διαμερισμάτων</u>	7
<u>Επίσημος πληθυσμός</u>	7,335 (2001)
<u>Έκταση</u>	155,015 km²
<u>Ταχυδρομικός κώδικας</u>	82200
<u>Τηλεφωνικός κωδικός</u>	22710
<u>Δήμαρχος</u>	Ιωάννης Μαλαφής
<u>Δικτυακός τόπος</u>	http://www.homeroupolis.gr

Ο **δήμος Ομηρούπολης** είναι ένας δήμος του νομού Χίου. Βρίσκεται στο βόρειο κεντρικό τμήμα του νησιού και βρέχεται από τη θάλασσα τόσο από τη δυτική όσο και από την ανατολική πλευρά του. Είναι ορεινή περιοχή με εκτεταμένα όμως δασικά οικοσυστήματα.

Καταλαμβάνει έκταση 155.015 στρεμμάτων και έχει (πραγματικό) πληθυσμό 7.335 κατοίκους. Έδρα του είναι η κωμόπολη Βροντάδος.

3.4 Διαίρεση

Στο δήμο ¹⁷περιλαμβάνονται τα εξής 7 δημοτικά διαμερίσματα:

Δ.δ. Βροντάδου

- ο Βροντάδος
- η Αγία Παρασκευή
- ο Άγιος Δημήτριος
- ο Αίπος
- η Μονή Αγίου Στεφάνου
- η Μονή Μυρσινιδίου

Δ.δ. Ανάβατου -- ο Ανάβατος

Δ.δ. Αυγώνυμων -- τα Αυνώνυμα

Δ.δ. Καρυών

- οι Καρυές
- η Μονή Αγίου Μάρκου
- η Μονή Αγίων Πατέρων
- η Νέα Μονή

Δ.δ. Λαγκάδας

- η Λαγκάδα
- ο Άγιος Στέφανος (νησίδα)
- ο Αγρελωπός

Δ.δ. Σιδηρούντος -- η Σιδηρούντα

Δ.δ. Συκιάδας

- η Συκιάδα
- ο Παντουκίος

Δήμοι του νομού Χίου

Αγίου Μηνά | Αμανής | Ιωνίας | Καμποχώρων | Καρδαμύλων |

¹⁷ Ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια, Βικιπαίδεια, Αθήνα

3.5 Η επιχειρήσεις της Αυτοδιοίκησης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ					
Δ. Ομηρούπολης					
		ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			
ΟΤΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	Υποχρ. Εκπαίδ.	Β'βάθμια Εκπαίδ.	ΑΕΙ/ΤΕΙ	Μεταπτ./ Διδασκ.
ΟΤΑ	ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	22	30	10	
Λοιπά Δημοτικά Κοινοτικά Νομικά πρόσωπα	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ				
Λοιπά Δημοτικά Κοινοτικά Νομικά πρόσωπα	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Κ' ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ				
Δημοτικοί Κοινοτικοί παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί	ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	2		2	

3.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Η διοικητική δομή του Δήμου Ομηρούπολης αποτελεί ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό σύστημα. Στον ευρύτερο διοικητικό μηχανισμό, απασχολούνται 210 εργαζόμενοι οι οποίοι, όταν συμπεριληφθούν οι εξαρτημένοι φορείς. Στα πλαίσια του Δήμου λειτουργούν οι ακόλουθοι Φορείς και Δομές:

Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΣΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (Δ.Ο.Α..Π.Π.)

Πρόεδρος: ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
Δ/ση: ΠΕΚΕΒ Παναγία Ερυθιανή Βροντάδος - Χίος , Τ.Κ. 82 200 ,
Τηλ. : 22710 93580
Fax: 22710 93580
e-mail: doapp@acn.gr

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (Δ.Ο.Π.)

Πρόεδρος: ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΦΗΚΑ
Δ/ση: Χατζή Φραγκούλη Ανδρεάδη - Βροντάδος , Τ.Κ. 82 200,
Τηλ. : 22710 93981
Fax: 22710 93392
e-mail: naftilos2@acn.gr

ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΑΓΚΑΔΑΣ - ΣΥΚΙΑΔΑΣ

Πρόεδρος: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΥΡΒΙΤΗΣ
Δ/ση: Λαγκάδα - Χίος , Τ.Κ.82 300,
Τηλ. : 22710 93981
Fax: 22710 93392

Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α.Ε.¹⁸

Πρόεδρος: ΜΠΑΤΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
Δ/ση: Παραλία Βροντάδου - Βροντάδος , Τ.Κ. 82 200,
Τηλ. : 22710 9 3364
Fax: 22710 93760

¹⁸ Κωστάλα Κ., et. ae., (1985), ΗΛαγκάδα της Χίου. Πολιτιστικός σύλλογος Λαγκάδος Ο Φάρος., Αθήνα

e-mail: pedivae@hol.gr
Ιστοσελίδα: www.pediv.com

**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΝΑΒΑΤΟΥ
(Δ.Ε.Α.Σ.Α.)**

Δ/ση: ΧατζήΦραγκούλη Ανδρεάδη – Βροντάδος , Τ.Κ. 82 200
Τηλ. : 22710 93981
Fax: 22710 93392
e-mail: naftilos2@acn.gr

"ΗΩΣ" ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πρόεδρος: ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
Δ/ση: Δασκαλόπετρα – Βροντάδος , Τ.Κ. 82 200,
Τηλ. : 22710 93176
Fax: 22710 93176
e-mail: hos-do@acn.gr

Δημοτικές Δομές

ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Δ/ση: ΠΕΚΕΒ Παναγία Ερυθιανή Βροντάδος - Χίος , Τ.Κ. 82 200 ,
Τηλ. : 22710 93144
Fax: 22710 93190
e-mail: d.omiroupolis@kep.gov.gr
Ιστοσελίδα: www.kep.gov.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΝΕΩΝ

Δ/ση: Δασκαλόπετρα – Βροντάδος , Τ.Κ. 82 200,
Τηλ. : 22710 93176
Fax: 22710 93176
e-mail: hos-do@acn.gr
Ιστοσελίδα: www.neagenia.gr

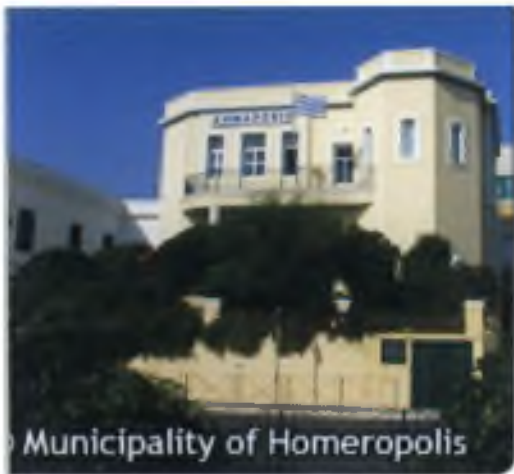
ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Διευθυντής: Γεώργιος Παντελίδης
Δ/ση: Κλειδού – Βροντάδος , Τ.Κ. 82 200,
Τηλ. : 22710 94478
e-mail: mail@kre-chiou.chi.sch.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Δ/ση: Παραλία Βροντάδου - Βροντάδος , Τ.Κ. 82 200,
Τηλ. : 22710 94046

Fax: 22710 93760
e-mail: kara-chios@hol.gr

Ιστοσελίδα: www.artistinaction.gr

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Δ/ση: Παραλία Βροντάδου - Βροντάδος , Τ.Κ. 82

200,
Τηλ. : 22710 94046
Fax: 22710 93760
e-mail: pedivae@hol.gr

Δημοτικό Συμβούλιο Δ. Ομηρούπολης

Πρόεδρος Δ.Σ. : ΚΑΡΜΑΝΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Αντιπρόεδρος Δ.Σ. : ΚΟΙΝΟΥΣΗΣ ΚΗΡΥΚΟΣ

Γραμματέας Δ.Σ. : ΣΦΗΚΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Αντιδήμαρχος : ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

Αντιδήμαρχος : ΚΟΥΝΟΥΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Δημοτικοί
ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ
ΜΠΑΤΙΔΗΣ
ΚΟΥΦΟΠΑΝΤΕΛΗΣ
ΓΛΥΚΑΣ
ΜΠΑΧΑ
ΜΟΥΝΔΡΟΣ
ΖΑΝΝΙΚΟΥ
ΓΔΥΣΗΣ
ΣΚΟΥΦΑΛΟΣ
ΚΟΥΝΟΥΠΑΣ
ΠΑΠΑΛΗΟΣ

Σύμβουλοι:
ΜΙΧΑΛΗΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ
ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΚΩΣΤΑΣ
ΜΑΡΙΑ
ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ
ΜΑΡΚΟΣ
ΜΑΡΚΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

3.7 Στοιχεία Εφημερίδων, περιοδικών ή άλλων εντύπων που εκδίδονται στο δήμο Ομηρούπολης

Τίτλος	Παρατηρήσεις
Το Βήμα του Βροντάδου	Συντακτική Επιτροπή – Έτος ίδρυσης 1966
Βρονταδουσιακή	Δ/ντής: Ν. Ψώρας- Έτος ίδρυσης 1976
Βροντάδος	Δ/ντής: Στ. Πιππής- Έτος ίδρυσης 1924
Ο Βροντάδος	Δ/ντής: Κ. Καλλίσης- Έτος ίδρυσης 1997
Τα παιδιά μας κι εμείς	Όμιλος Επιμόρφωσης Γονέων - 1989
Ενημέρωση	1999
Τα Νέα του Βροντάδου	1952
Η Φωνή του Βροντάδου	1954
Η Φωνή της Λαγκάδας	

3.7.1 Μαθητικά Έντυπα

Τίτλος	Παρατηρήσεις
Ερειθιανούσικα Τιτιβίσματα	2ο Δημοτικό Σχολείο Βροντάδου - 1983
Μαθητική Κυψέλη	1ο Δημοτικό Σχολείο Βροντάδου
Μερμιγκοφωλιά	3ο Δημοτικό Σχολείο Βροντάδου

3.8 Πολιτιστικά & Αθλητικά Σωματεία

- Πολιτιστικά Σωματεία
- Αθλητικά Σωματεία

Στοιχεία πολιτιστικών σωματείων που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Ομηρούπολης

1.	Π. Ε. Κ. Ε. Β.	Βροντάδος
2.	Όμιλος Επιμόρφωσης Γονέων	Βροντάδος
3.	Φιλοπρόσδος Όμιλος Βροντάδου	Βροντάδος
4.	Πολιτιστικός Σύλλογος Συκιάδας	Συκιάδα
5.	Πολιτιστικός, Επιμορφωτικός σύλλογος «Κυδιάντα»	Λαγκάδα
6.	«Ανάληψη»	Καρυές
7.	Εκπολιτιστικός & Μορφωτικός Σύλλογος Σιδηρούντας	Σιδηρούντα
8.	«Φίλοι Αναβάτου»	Ανάβατος
9.	Σώμα Ελληνίδων Οδηγών	Βροντάδος
10.	Β΄ Σύστημα Ναυτοπροσκόπων	Βροντάδος
11.	Φιλόπτωχος Αδελφότης Κυριών	Βροντάδος
12.	Γυναικείος Συνεταιρισμός "ΚΥΨΕΛΗ"	Βροντάδος
13.	Αγροτικός Συνεταιρισμός Συκιάδας – Λαγκάδας	Συκιάδα

¹⁹ Η ΠΕΚΕΒ (Προοδευτική Εκπολιτιστική Κοινωνική Ένωση Βροντάδου)δραστηριοποιείται στα πολιτιστικά του Δήμου Βροντάδου από το 1955. Το τριώροφο κτίριο που ανήκει στο σωματείο διαθέτει κινηματοθέατρο, βιβλιοθήκη, εκθεσιακούς χώρους και αίθουσα συγκεντρώσεων και επιτραπέζιων παιχνιδιών, καθώς και αίθουσα χορού και ψυχαγωγίας. Στο ίδιο

¹⁹ Ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια., Βικιπαίδεια. Αθήνα

κτίριο στεγάζεται το ναυτικό μουσείο με τη συλλογή πινάκων του Αριστείδη Γλύκα. Το κτίριο επισκευάστηκε με ευθύνη του Δήμου και σήμερα στεγάζει σε κάποιες αίθουσες του ισογείου το Δημοτικό Οργανισμό Άθλησης Πολιτισμού και Περιβάλλοντος (ΔΟΑΠΠ) και το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Η ΠΕΚΕΒ διαθέτει χορευτικό τμήμα και κατά καιρούς έχει οργανώσει και φιλοξενήσει εργαστήρια - όπως π.χ. ζωγραφικής.

Ο Όμιλος Επιμόρφωσης Γονέων ιδρύθηκε το 1987 με σκοπό τη συμβολή στη «διαμόρφωση των πιο ευνοϊκών όρων για την επιτυχή άσκηση του ρόλου των γονέων, ειδικά στη σημερινή εποχή με τα πολλαπλά προβλήματα της νεολαίας».

Από τότε έχει αναπτύξει πολυποίκιλη δραστηριότητα: Ίδρυση Σχολής Γονέων με ποικιλία τμημάτων και θεματικών που καλύπτουν από Συμβουλευτική και θέματα Αλφαριθμητισμού μέχρι Παραδοσιακούς Χορούς και Ζωγραφική, Οργάνωση διαλέξεων και σεμιναρίων με θέματα που αφορούν τους γονείς και τη σχέση τους με τα παιδιά, Ίδρυση της Παιδαγωγικής Δανειστικής Βιβλιοθήκης. Επίσης, εκδίδει από το 1988, σε συνεργασία με ειδικούς (παιδαγωγούς, ψυχολόγους, γιατρούς κ.ά.), το διμηνιαίο έντυπο «Τα παιδιά μας κι εμείς». Από το 1990 πραγματοποιεί ανελλιπώς κάθε χρόνο τη «Γιορτή Παιδικού Βιβλίου», με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου.

Ο ΦΟΒ (Φιλοπρόδος Όμιλος Βροντάδου) ιδρύθηκε το 1924 και είναι το αρχαιότερο σωματείο του Δήμου. Διαθέτει ιδιόκτητη στέγη με γραφεία, αίθουσα εκδηλώσεων, Λαογραφικό και Εκκλησιαστικό μουσείο. Εκδίδει τη μηνιαία εφημερίδα «Τα Νέα του Βροντάδου», και έχει πραγματοποιήσει πολλές αξιόλογες εκδόσεις σχετικά με την ιστορία και τη λαογραφία της περιοχής.

Ο Εκπολιτιστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Σιδηρούντας έχει πρωταρχικό στόχο να «φέρει τον κόσμο πίσω στο χωριό». Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχεται στους έξι κατοίκους, είναι αξιοσημείωτο ότι ο σύλλογος υφίσταται και προσπαθεί να διοργανώνει εκδηλώσεις σε όλη τη διάρκεια του χρόνου. Ο πρόεδρος του συλλόγου συνοψίζοντας τους σκοπούς του αναφέρεται στην «ευαισθητοποίηση των κατοίκων ώστε να αγαπήσουν και να ξαναγυρίζουν στο χωριό, ανάδειξη και προβολή του χωριού και συμβολή στη διαμόρφωση κάποιων χώρων του χωριού». Από πλευράς εκδηλώσεων ο «Παραδοσιακός Γάμος» που πραγματοποιήθηκε την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς σημείωσε επιτυχία. Από την άλλη, όμως, η διοργάνωση του πανηγυριού του Αϊ-Γιαννιού, δεν μπόρεσε να υλοποιηθεί τα τελευταία πέντε χρόνια, λόγω μόνιμου πένθους. Τέλος, ένα πρόβλημα που σημείωσε ο πρόεδρος του συλλόγου είναι η έλλειψη συνεργασίας με αρμόδιους φορείς, για την από κοινού πραγματοποίηση εκδηλώσεων. Στην περιοχή υπάρχει σχετική υποδομή (ανοιχτό αμφιθέατρο κάτω από πρόσφατα αναστηλωμένη Βίγλα - έργο της Ν.Α. Χίου).

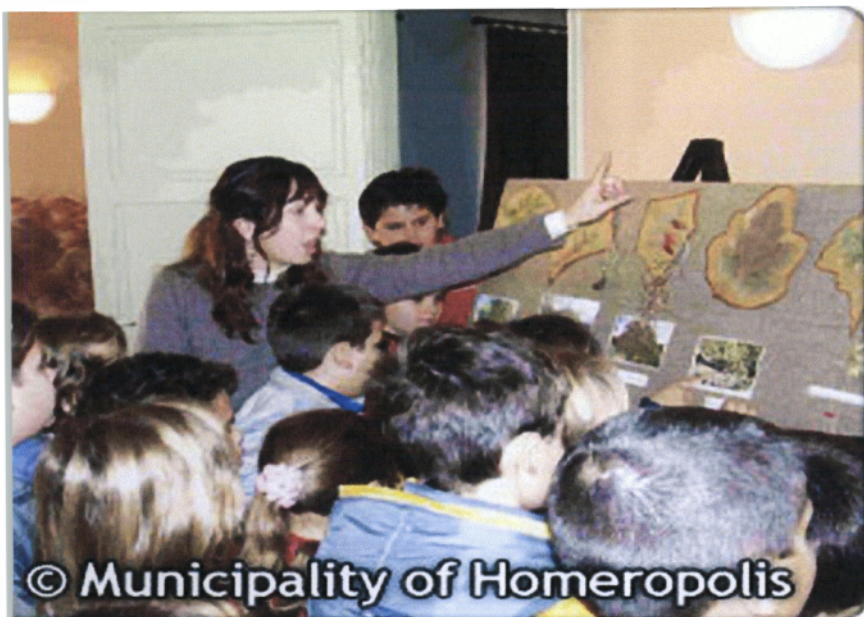
Ο σύλλογος «Φίλοι Αναβάτου» ενδιαφέρεται κυρίως για τη διάσωση και ανάδειξη του οικισμού σε κάθε επίπεδο. Πέρα από πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως την αναπαράσταση της άλωσης του φρουρίου του Αναβάτου σε συνεργασία με το Φάρο Βαρβασίου υπό την αιγίδα του Δήμου Ομηρούπολης,

συμμετέχει και στη δασοπροστασία - πυροπροστασία της περιοχής κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Στη Λαγκάδα αναπτύσσει σημαντική δράση ο **Πολιτιστικός Επιμορφωτικός Σύλλογος «Κυδιάντα»**. Ο σύλλογος αποτελεί συνέχεια του παλαιού συλλόγου «Φάρος» Λαγκάδας. Επαναλειτουργεί με τη νέα επωνυμία από το 1997, γιατί δεν ήθελαν να πάψει να υφίσταται - έστω τυπικά - ο προηγούμενος σύλλογος. Η δράση του είναι καθαρά πολιτιστική και διοργανώνει σταθερά εκδηλώσεις που επικεντρώνονται στην αναβίωση και καταγραφή παραδόσεων και εθίμων του χωριού. Ανάμεσα στις εκδηλώσεις που έχει καθιερώσει είναι τα σατιρικά σκετς κάθε τελευταία Κυριακή της Αποκριάς, η αναπαράσταση ενός παραδοσιακού γάμου και οι Φανοί του Αϊ-Γιαννιού το καλοκαίρι. Ανάμεσα στις πιο πρόσφατες δραστηριότητές του είναι η «Αποτύπωση ενός Λαγκαδούσικου σπιτιού», εκθέσεις φωτογραφίας και ζωγραφικής και η γιορτή της σαρδέλας μέσα στον Αύγουστο, με παραδοσιακά φαγητά και γλέντι, που διοργανώνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια. Η τελευταία δραστηριότητα των μελών του αφορά στη συλλογή υλικού με σκοπό την έκδοση ενός λευκώματος που θα δίνει την εικόνα της ευρύτερης περιοχής (Κοίλα - Κυδιάντα - Λαγκάδα) μέσα από τα επαγγέλματα του παρελθόντος, που έχουν εκλείψει. Ο σύλλογος δεν διαθέτει κάποιο δικό του χώρο, αλλά στεγάζεται στο Κοινοτικό κατάστημα και επιδιώκει επιχορηγήσεις από Δήμο και Υπουργείο Αιγαίου.

Ο **Πολιτιστικός Σύλλογος Συκιάδας** ιδρύθηκε το 1978 και προωθεί την ψυχαγωγία των κατοίκων του οικισμού. Διαθέτει χορευτικό σχήμα και διοργανώνει εκδρομές και διαλέξεις. Διοργανώνει ακόμα Αποκριάτικο καρναβάλι και προγραμματίζει την ίδρυση συνεταιρισμού κεντήματος και πλεκτού. Αντιμετωπίζει πρόβλημα εξεύρεσης πόρων.

3.9 Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ομηρούπολης

Πρόκειται για μια εκπαιδευτική καινοτομία η οποία χρηματοδοτείται από το 3ο ΚΠΣ και τον Τακτικό Προϋπολογισμό, ενώ η οικονομική διαχείριση γίνεται από το Δήμο Ομηρούπολης.

Το ΚΠΕ Ομηρούπολης απευθύνεται στην εκπαιδευτική - και όχι μόνο - κοινότητα των νομών **Χίου, Σάμου και Έβρου** καθώς και της υπόλοιπης Ελλάδας σε ποσοστό 70% και 30% αντίστοιχα.

Ώρες λειτουργίας: 8πμ – 2μ.μ.

Το Κ.Π.Ε. Ομηρούπολης:

ΣΧΕΔΙΑΖΕΙ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΕΙ ΜΟΝΟΗΜΕΡΑ Ή ΠΟΛΥΗΜΕΡΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΡΑΓΕΙ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΠΡΟΩΘΕΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ & ΕΘΝΙΚΕΣ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟΥΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΜΗ ΦΟΡΕΙΣ

ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ / ΤΙΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ Π.Ε. ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ.

Η Παιδαγωγική ομάδα του Κ.Π.Ε. αποτελείται από τους:

ΠΑΝΤΕΛΙΔΗ ΓΙΩΡΓΗ, ΔΑΣΚΑΛΟ, ΥΠΕΥΘΥΝΟ

ΣΤΑΘΗ ΜΑΝΟΛΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟ, ΒΟΗΘΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ

ΧΑΤΟΓΛΟΥ ΦΡΟΣΩ, ΝΗΠΙΑΓΩΓΟ, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

ΚΑΜΠΕΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ , ΦΙΛΟΛΟΓΟ

Επικοινωνία:

ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΒΡΟΝΤΑΔΟΣ, ΚΛΕΙΔΟΥ , Τ.Κ. 822.00

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2271094478

E- MAIL: mail@kpe-chiou.chi.sch.gr

4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ

4.1 Εισαγωγή

Έχοντας υπόψη:

- 1) της διάταξης της παρα. 5 του άρθρου 8 Ν. 2307/95 καθώς και αυτές του άρθρου 7 του Ν.2503/97,
- 2) Την αριθ. 114/18.4.2003 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ομηρούπολης Ν. Χίου καθώς και την 14.1.2003 όμοια του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ΟΤΑ Ν. Χίου.
- 3) Την αριθ. 1483/29.10.1997 (ΦΕΚ 1010/Β/97) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου περι μεταβίβασης δικαιώματος υπογραφής.

Εγκρίθηκε την αριθ.114/03 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Ομηρούπολης Ν. Χίου με την οποία τροποποιείται ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου ο οποίος θα έχει ως εξής :

Οι δραστηριότητες των υπηρεσιών του Δήμου Ομηρούπολης κατανέμονται στις εξής ενότητες:

- Αυτοτελές Γραφείο Ανάπτυξης, Προγραμματισμού και Πληροφορικής.
- Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Οι Διευθύνσεις και τα γραφεία διαρθρώνονται ως εξής:

- Αυτοτελές Γραφείο ανάπτυξης, Προγραμματισμού και πληροφορικής Προϊστάμενος.

4.2 Διευθύνσεις και γραφεία

²⁰ Η Διεύθυνση αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα και γραφεία:

- ✓ Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών
- ✓ Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών
- ✓ Κ.Ε.Π.
- ✓ Γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας

B1. Διεύθυνση

Διευθυντής

B2. Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών

Προϊστάμενος

1. Γραφείο Δημάρχου, Ειδικού Συμβούλου-Συνεργάτη Δημοσίων Σχέσεων-Αντιδημάρχου.
2. Γραφείο Υποστήριξης Αιρετών Οργάνων. Δημοτικού Συμβουλίου-Δημαρχιακής Επιτροπής-Τοπικών Συμβουλίων-Δημοτικής επιτροπής Παιδείας.
3. Γραφείο Προσωπικού.
4. Γραφείο Προτοκόλλου - Αρχείου -Διεκπεραίωσης - Κλητήρων - Καθαρισμού Δημοτικού Καταστήματος.
5. Γραφείο Δημοτολογίων - Μητρώων -Στρατολογίας - Εκλογικών Καταλόγων - Αλλοδαπών - Διαχείρισης Αγροτικών / Κτηνοτροφικών θεμάτων.
6. Γραφείο Ληξιαρχείου

B3 Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών

Προϊστάμενος

1. Γραφείο Προϋπολογισμού – Εκκαθάριση δαπανών.
- 1^α. Μισθοδοσία και ασφάλιση προσωπικού.
2. Γραφείο Προσόδων.
- 2^α. Βεβαίωση φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών, δωρεών και γενικά φορολογητέας ύλης.
3. Γραφείο κινητής και ακίνητης περιουσίας.

---

²⁰ (8 Αυγούστου 2003), « ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ », τεύχος δεύτερο., Αρ. Φύλλου 1109., Αθήνα

4. Γραφείο Δημοτικού Ταμείου.

B4. Κ.Ε.Π.

Προϊστάμενος

Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών.

B5. Γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας.

Γ. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Η Διεύθυνση αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα:

1. Τμήμα Προγραμματισμού, Μελετών – Επίβλεψης Τεχνικών Έργων, Πολεοδομικών Εφαρμογών και Περιβάλλοντος.

2. Τμήμα Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων και Συγκρότησης Συνεργείων.

Γ1. Διεύθυνση

Διευθυντής

Γ2. Τμήμα Προγραμματισμού, Μελετών – Επίβλεψης Τεχνικών Έργων, Πολεοδομικών Εφαρμογών και Περιβάλλοντος.

Προϊστάμενος.

1. Γραφείο Διοικητικής Υποστήριξης.

2. Γραφείο μελετών και έργων.

3. Γραφείο Πολεοδομίας – Τοπογραφικών εργασιών.

4. Γραφείο Περιβάλλοντος.

Γ3. Τμήμα Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων και Συγκρότησης Συνεργείων.

Προϊστάμενος

1. Συνεργείο Ύδρευσης Αποχέτευσης.

2. Συνεργείο Καθαριότητας.

3. Συνεργείο Τεχνικών Έργων και Συντήρησης Δημοτικών κτιρίων.

4. Συνεργείο Ηλεκτροφωτισμού.

5. Συνεργείο Πρασίνου.

6. Συνεργείο Δημοτικού Νεκροταφείου.

7. Συνεργείο Δημοτικού Σφαγείου.

4.3 Η διάρθρωση των θέσεων του Προσωπικού του Δήμου σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες.

Μόνιμες οργανικές θέσεις

Κατηγορία ΠΕ

Κλάδος ΠΕ1 Διοικητικό – Οικονομικό

Τρεις (3) θέσεις

Κλάδος ΠΕ3 Πολιτικών Μηχανικών Δύο (2) θέσεις

Κλάδος ΠΕ4 Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Μία (1) θέση

Κλάδος ΠΕ5 Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων Μηχανικών

Δύο (2) θέσεις

Κλάδος ΠΕ11 Πληροφορικής

Μία (1) θέση

Κατηγορία ΤΕ

Κλάδος ΤΕ3 Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών

Μία (1) θέση

Κλάδος ΤΕ4 Τεχνολόγων Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών

Τρεις (3) θέσεις

Κλάδος ΤΕ5 Τεχνολόγων Τοπογράφων Μηχανικών

Μία (1) θέση

Κλάδος ΤΕ17 Διοικητικού Λογιστικού

Δύο (2) θέσεις

Κλάδος ΤΕ22 Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Δύο (2) θέσεις

Κλάδος ΤΕ23 Ειδικού Προσωπικού

Μία (1) θέση

Κατηγορία ΔΕ

Κλάδος ΔΕ1 Διοικητικού

Έντεκα (11) θέσεις

Κλάδος ΔΕ5 Δομικών Έργων

Μία (1) θέση

Κλάδος ΔΕ23 Ειδικού Προσωπικού

Δύο (2) θέσεις

Κλάδος ΔΕ24 Ηλεκτρολόγων

Μία (1) θέση

Κλάδος ΔΕ28 Χειριστών Μηχανημάτων Έργων

Τέσσερις (4)

Κλάδος ΔΕ29 Οδηγός αυτοκίνητων

Τρεις (3) θέσεις

Κλάδος ΔΕ30 Τεχνικών

Δέκα (10) θέσεις

Κατηγορία ΥΕ

Κλάδος ΥΕ16 Εργατών καθαριότητας εσωτερικών χώρων

Δύο (2) θέσεις

Κλάδος ΥΕ16 Εργατών

Έντεκα (11) θέσεις

Προσωπικό με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου

Κατηγορία ΔΕ

Κλάδος ΔΥ30 Χειριστών Αντλιοστασίων

Μία (1) θέση

Προσωπικό Ι.Δ. Αορίστου Χρόνου Περιορισμένης Απασχόλησης

Κατηγορία ΥΕ

Κλάδος ΥΕ16

Μία (1) θέση

Προσωπικό με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου

Δεκαοχτώ (18) θέσεις.

Ειδικές Κατηγορίες Προσωπικού

Ειδικός Σύμβουλος ή Ειδικός Συνεργάτης

Μία (1) θέση.

4.4 Αρμοδιότητες Υπηρεσιών

Αυτοτελές Γραφείο Ανάπτυξης, προγραμματισμού και Πληροφορικής, προγραμματισμός της Τοπικής Ανάπτυξης και της δράσης του Δήμου.

- Συνεχής έρευνα και παρακολούθηση των εξελίξεων στην περιοχή του Δήμου και τεκμηρίωσή τους μέσω της συγκέντρωσης στατικών στοιχείων και δεικτών, που περιγράφουν την οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική, πολιτιστική κ.τ.λ. κατάστασή της.
- Συγκέντρωση πληροφοριών από το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου που επηρεάζουν τις δραστηριότητές του (π.χ. πλαίσια του εθνικού, περιφερειακού και νομαρχιακού προγραμματισμού, χρηματοδοτήσεις, δημόσιες πολιτικές, κατευθύνσεις των συλλογικών μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προγράμματα φορέων υποστήριξης της Τ.Α., προγράμματα Ε.Ε.)
- Φροντίδα για την συγκέντρωση μελετών και τεχνογνωσίας που είναι δυνατό να βοηθήσουν τις επιδιώξεις του Δήμου(π.χ. κλαδικές και αναπτυξιακές μελέτες, έρευνες, ειδικές μελέτες διαμόρφωσης και τοπικής αυτογνωσίας στον χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ.λπ.)
- Εισηγήσεις προς τα αιρετά όργανα για την οργάνωση των διαδικασιών στρατηγικού / επιχειρησιακού προγραμματισμού του Δήμου συνολικά και στους επί μέρους τομείς (Τεχνικά, Πολεοδομικά, Περιβαλλοντικά, Οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα).
- Υποστήριξη των διαδικασιών σύνταξης των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων Προγραμμάτων του Δήμου και υποστήριξη της λειτουργίας του Δήμου ως φορέας προγραμματισμού στο πλαίσιο της διαδικασίας του αναπτυξιακού προγράμματος της Χώρας (π.χ. Ν. 1622/1986 για τον Δημοκρατικό προγραμματισμό, διαδικασία σχεδιασμού Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης).
- Υποστήριξη των διαδικασιών προώθησης της υλοποίησης, παρακολούθησης της εφαρμογής, αξιολόγησης και αναθεώρησης των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων προγραμμάτων του Δήμου.
- Διερεύνηση των πηγών χρηματοδότησης και διατύπωση προτάσεων για την εξεύρεση πόρων για την υλοποίηση του προγράμματος δράσης του Δήμου.
- Συνεργασία με τους ειδικούς συνεργάτες της Ν.Α., της ΤΕΔΚ, της Περιφέρειας, των κεντρικών φορέων καθώς και με τους φορείς

διαδημοτικής συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου, τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου και τις Δημοτικές επιχειρήσεις του Δήμου.

4.4.1 Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχετικά με τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι αρμοδιότητες του γραφείου είναι :

- Ενημέρωση της Δημοτικής Αρχής για τα προγράμματα της Ε.Ε. που ενδιαφέρουν τον Δήμο και υποστήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών στον σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών ενεργειών.
- Κατάρτιση αιτήσεως (σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες) συμμετοχής του Δήμου σε συγκεκριμένα προγράμματα και η παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησής τους.
- Αναζήτηση συνεργασιών στο εσωτερικό και εξωτερικό για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα προγράμματα
- Διακίνηση μέσα στο Δήμο εντύπων και άλλων μέσων πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Ενημέρωση των υπαλλήλων και των αιρετών στα κοινοτικά ζητήματα.

4.4.2 Τουριστική ανάπτυξη.

- Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση του τουρισμού στο Δήμο.
- Εισηγήση και σχεδιασμός των προγραμμάτων παρέμβασης του Δήμου στο χώρο της παροχής τουριστικών υπηρεσιών.
- Παρακολούθησης της υλοποίησης προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του Δήμου (π.χ. παραγωγή τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγιών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός της χώρας κ.λπ.).
- Συνεργασία και συντονισμός με τους αρμόδιους φορείς τουρισμού, ενώσεις ξενοδόχων κ.α. επαγγελματικών φορέων καθώς και με κάθε φορέα ή άτομο που δραστηριοποιείται στον τουρισμό για την καταγραφή των προβλημάτων του τομέα για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

4.4.3 Προστασία διαχείριση δασών

- Επεξεργασία προτάσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία και διαχείριση δασικών περιοχών του Δήμου.
- Σε συνεργασία με την Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών διατύπωση προτάσεων μελέτης και εκτέλεσης έργων υποδομής (π.χ. δασικής οδοποιίας, κτιρίων, διευθέτησης δασικών χειμάρρων, κατασκευής υδατοκατασκευών, κατασκευής σημείων υδροληψίας για πυροσβεστικά οχήματα, υποδομών βοσκοτόπων, χώρων αναψυχής, αντιπυρικών ζωνών κλπ.).

- Διατύπωση προτάσεων στο Δασαρχείο ή στο Τμήμα Αναδασώσεων του Υπουργείου Γεωργίας για την αναδάσωση των δασών.
- Υποβολή προτάσεων στην Ε.Ε. και στο Υπουργείο Γεωργίας για χρηματοδότηση ενεργειών προστασίας / αξιοποίησης δασών και ανάπτυξη ορεινών / μειονεκτικών περιοχών.

4.4.4 Αγροτική ανάπτυξη

- Επεξεργασία προτάσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την εκπόνηση μελετών, την σύνταξη σχεδίων και την υλοποίηση προγραμμάτων για την αγροτική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου.
- Υποστήριξη της συμμετοχής του Δήμου στην κατάρτιση των Νομαρχιακών Προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και παρακολούθηση των εφαρμοσμένων μέτρων.
- Συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα της Ν.Α. και συμμετοχή σε προγράμματα ενημέρωσης για την ανάπτυξη νέων βιολογικών καλλιεργειών, την εφαρμογή προγραμμάτων αναδιάρθρωσης, την προστασία της περιοχής γης υψηλής παραγωγικότητας, την ορθολογική αξιοποίηση των βοσκοτόπων.
- Συμμετοχή στα προγράμματα της Ν.Α., της Περιφέρειας και του Κράτους για την ισόρροπη ανάπτυξη της γεωργικής βιομηχανίας, την ενημέρωση και την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας.
- Εντοπισμός ελλείψεων αγροτικής οδοποιίας και άλλων έργων υποδομής (υδραυλικών –εγχειοβελτιωτικών έργων) και υποβολή σχετικών προτάσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες του Νομού της Περιφέρειας.

4.4.5 Οργάνωση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

- Υποστήριξη του Δήμου και των θυγατρικών φορέων (Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Δημοτικών Επιχειρήσεων) του σε θέματα βελτίωσης της οργάνωσης, στελέχωσης και των διαδικασιών διοίκησης και λειτουργίας.
- Σχεδιασμός, οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού του Δήμου καθώς και οργάνωση προγραμμάτων ενημέρωσης των αιρετών οργάνων. Μέριμνα για την διεύρυνση των γνώσεων και την εξειδίκευση των υπαλλήλων στο αντικείμενο της εργασίας τους.

4.5 Μηχανοργάνωση / Τεκμηρίωση

E1 Μηχανοργάνωση

- Επεξεργασία προτάσεων για την σκοπιμότητα αυτοματοποίησης διαδικασιών μέσω της πληροφορικής, την ανάλυση συστημάτων, την εκτίμηση των αναγκών για την εγκατάσταση και λειτουργία των

- μηχανογραφικών εφαρμογών, την παραγωγή των προγραμμάτων σε συνδυασμό με την επιλογή λειτουργικού συστήματος και υλικού.
- Υποστήριξη των διαδικασιών προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού σε λογισμικό ή και υλικό.
  - Φροντίδα για την εκπαίδευση των χρηστών των μηχανικών εφαρμογών που υποστηρίζονται από το σύστημα καθώς και για την ενημέρωση όλου προσωπικού σε θέματα πληροφορικής.
  - Εξασφάλιση των αποθηκευμένων πληροφοριών και προστασία τους από τυχόν δυνατότητες μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης.
  - Φροντίδα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία όλου του μηχανογραφικού συστήματος και την επίτευξη του μέγιστου βαθμού διαθεσιμότητάς του.
  - Συνεχής ενημέρωση για τις δυνατότητες που προσφέρουν οι τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και την διατύπωση εισηγήσεων για την χρήση τέτοιων τεχνολογιών από τον Δήμο.
  - Ανάπτυξη μικρών εφαρμογών που ενδέχεται να προκύψουν ανάλογα με τις ανάγκες του Δήμου.
  - Παρακολούθηση της εξέλιξης της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά θέματα ασφάλειας των πληροφοριών και προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και την φροντίδα για την τήρηση των διατάξεων που εκάστοτε ισχύουν.

E2 Τεκμηρίωση

- Συνεργασία με τις άλλες υπηρεσίες για τη συλλογή / επεξεργασία στοιχείων σχετικά με το εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου.
- Ανάπτυξη και συντήρηση ηλεκτρονικών αρχείων με τα παραπάνω στοιχεία προς χρήση και αξιοποίηση από τη Δημοτική Αρχή και της υπηρεσίας μέσω ηλεκτρονικού εσωτερικού δικτύου πληροφόρησης.
- Αξιοποίηση του internet και των Τραπεζών Πληροφοριών, σε συνεργασία με διαδημοτικούς και άλλους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

B. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών

B1 Διεύθυνση

Είναι αρμόδια για την άσκηση εποπτείας, συντονισμού και την λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία των Διοικητικών και οικονομικών Υπηρεσιών.

B2 Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών

4.6 Γραφείο Δημάρχου

Ειδικού Συμβούλου – συνεργάτη Δημοσίων Σχέσεων – Αντιδημάρχου

Γραμματειακή υποστήριξη

- Δακτυλογράφηση, αναπαραγωγή, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση προσωπικής αλληλογραφίας και αποφάσεων του Δημάρχου.
- Ρύθμιση συναντήσεων και επικοινωνιών του Δημάρχου και τήρηση ημερολογίων των προσωπικών επαφών του, εντός και εκτός του Δήμου.
- Τήρηση ειδικού πρωτοκόλλου Δημάρχου.
- Τήρηση προσωπικού αρχείου εγγράφων του Δημάρχου.
- Τήρηση πρακτικών συναντήσεων ή συμβουλίων, στα οποία συμμετέχει ο Δήμαρχος.
- Συγκέντρωση στοιχείων ή εγγράφων που πρέπει να υπογραφούν από τα όργανα και μέριμνα για την υπογραφή και την διεκπεραίωσή τους.
- Τήρηση αρχείου αποφάσεων Δημάρχου και λοιπών αποφάσεων πολιτικών οργάνων.
- Διεξαγωγή κάθε υπηρεσίας που ανατίθεται από το Δήμαρχο και η οποία δεν ανήκει στην αρμοδιότητα των υπόλοιπων υπηρεσιών.

Ειδικός Σύμβουλος – Συνεργάτης

- Ο κάθε ειδικός σύμβουλος, επιστημονικός συνεργάτης ή ειδικός συνεργάτης ασκεί καθήκοντα επιτελικά και δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα οποιασδήποτε μορφής.

- Παρέχει συμβουλές και διατυπώνει εξειδικευμένες γνώμες γραπτά ή προφορικά, για τον συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων, τον οποίο έχει οριστεί να εξυπηρετήσει (Ν. 1416/1984 Άρθρο 67). Το συμβουλευτικό του έργο απευθύνεται προς τον Δήμαρχο.

- Συνεργάζεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του με το γραφείο ανάπτυξης, προγραμματισμού και πληροφορικής για την επεξεργασία εισηγήσεων, προτάσεων κ.λπ.

Δημοσιότητα – Δημόσιες Σχέσεις

- Οργανωτική προετοιμασία και υποστήριξη ενημερωτικών συνεδρίων, συνελεύσεων, εορτών, δεξιώσεων και γενικά εκδηλώσεων του Δήμου.

- Παρακολούθηση δημοσιεύσεων του Τύπου ή εκπομπών στα μέσα μαζικής επικοινωνίας και μέριμνα για την προετοιμασία ανάλογων δημοσιεύσεων με στόχο την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.

- Συνεργασία με τους δημοσιογράφους και οργάνωση των συνεντεύξεων τύπου. Συνεργασία με τον τοπικό τύπο με τα τοπικά θέματα.
- Δημοσίευση διακηρύξεων και ανακοινώσεων των υπηρεσιών του Δήμου.
- Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
- Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο την δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.
- Σχεδιασμός, εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης των ξένων ή γενικά των διερχόμενων από τον Δήμο.
- Επιμέλεια ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα Μ.Μ.Ε.
- Συγκέντρωση ειδήσεων από το χώρο του Δήμου, επεξεργασία υλικού, σχεδιασμός εισήγηση και εφαρμογή προγραμμάτων διανομής τους.
- Τήρηση πληροφοριακών αρχείου δημοσιεύσεων ή εκπομπών που αφορούν τον Δήμο καθώς και των σχετικών απαντήσεων.
- Συνεργασία με την Υπηρεσία Πληροφορικής για την τήρηση αρχείου τοπικών, εθνικών, διεθνών και ξένων φορέων (Αρχές, Δημόσιες Υπηρεσίες, Σωματεία, Προξενία, Ιδρύματα, Δήμοι άλλων χωρών κ.λπ.).
- Επιμέλεια της διοργάνωσης, της υποδοχής, φιλοξενίας και ξενάγησης ξένων αντιπροσωπειών. Υποστήριξη των αιρετών οργάνων και των υπηρεσιών για την διοργάνωση των συναντήσεων με προσκεκλημένους από το εξωτερικό και αντιστοίχως επισκέψεων της Δημοτικής Αρχής.
- Επιμέλεια της διαδικασίας μετάβασης στο εξωτερικό δημοτικής αντιπροσωπίας.
- Επικοινωνία με φορείς του εξωτερικού που ενδιαφέρουν τον Δήμο.

4.6.1 Γραφείο Υποστήριξης Αιρετών Οργάνων

Δημοτικού Συμβουλίου – Δημαρχιακής Επιτροπής – Τοπικών Συμβουλίων – Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας – Αντιδημάρχου.

- Κατάρτιση σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων του Δ.Σ. και ενημερώσεων των μελών του Δ.Σ. για τα θέματα και το χρόνο / τόπο κάθε συνεδρίασης.

- Συγκέντρωση, αναπαραγωγή και αποστολή στα μέλη του Δ.Σ. των διαφόρων εισηγήσεων και γενικά του ενημερωτικού υλικού που αντιστοιχεί στα θέματα των συνεδριάσεων.
- Μέριμνα για τη χώρο συνεδριάσεων, την καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων, την ύπαρξη των κατάλληλων μέσων κ.λπ.
- Τήρηση πρακτικών κατά την διάρκεια των συνεδριάσεων.
- Τήρηση αρχείων πρακτικών και αποφάσεων Δ.Σ.
- Ενημέρωση των αρμόδιων επιτροπών του Δ.Σ. για τα θέματα που παραπέμπουν σε αυτές από το Δημοτικό Συμβούλιο προς μελέτη.
- Παρακολούθηση της διαδικασίας τους και προετοιμασία για την έγκαιρη επανεισαγωγή τους στο Δημοτικό Συμβούλιο προς λήψη οριστικής απόφασης.
- Παροχή κάθε είδους γραμματειακή υποστήριξης προς την Δημαρχιακή Επιτροπή, της μόνιμες και έκτακτες επιτροπές που συνιστά το Δημοτικό Συμβούλιο και τα Τοπικά Συμβούλια (ενημέρωση για τα θέματα και τον χρόνο κάθε συνεδρίασης, διανομή εισηγήσεων προς τα μέλη των επιτροπών, τήρηση πρακτικών, Τήρηση Αρχείων Πρακτικών, δακτυλογράφηση / αναπαραγωγή εισηγήσεων κ.λπ.)
- Παροχή κάθε είδους γραμματειακής υποστήριξης προς τους Αντιδημάρχους και τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Τήρηση αρχείων εκπροσώπων του Δήμου σε διάφορους τομείς και όργανα.
- Φροντίδα για την αποστολή στοιχείων προς τους προηγούμενους εκπροσώπους, επικοινωνία, παραλαβή και εσωτερική διεκπεραίωση των εκθέσεων των αντιπροσώπων προς τον Δήμο.
- Διαχείριση θεμάτων Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας.
- Συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία κατά την καταγραφή των στεγαστικών αναγκών στην παιδεία των σχολείων, για απαλλοτριώσεις χώρων για ανέγερση νέων διδακτηρίων και την διεκπεραίωση κτιριακών θεμάτων που έχουν σχέση με συντηρήσεις, ανέγερσης, προσθήκες αιθουσών, επεκτάσεις χώρων στα υπάρχουσα σχολεία, αγορές οικοπέδων νέων σχολικών μονάδων.
- Καταγραφή καταστάσεων κατανομής λειτουργικών δαπανών και ενημέρωσης των σχολείων για την παραλαβή των χρημάτων.

4.6.2 Γραφείο Προσωπικού

Θέματα προσωπικού

- Φροντίδα για την συγκέντρωση των διατάξεων της νομοθεσίας και την κοινωνική εφαρμογή των γενικών ρυθμίσεων της πολιτείας στα θέματα του προσωπικού, οποιαδήποτε σχέσης συνεργασίας του Δήμου.
- Διαχείριση των διαδικασιών που αφορούν την πρόσληψη, απόλυση, προαγωγή, παραίτηση, τοποθέτηση, μετακίνηση, απόσπαση, μετάταξη κ.λπ. του προσωπικού του Δήμου με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- Διαχείριση των διαδικασιών ελέγχου παρουσίας, παροχής αδειών, αξιολόγησης και άσκησης πειθαρχικού δικαίου στο προσωπικό του Δήμου με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, σύμφωνα με της εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- Τήρηση των μητρώων και φακέλων του προσωπικού του Δήμου, με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, με την συγκέντρωση και την καταγραφή του κάθε είδους μεταβολών της οικογενειακής, υπηρεσιακής και ατομικής κατάστασης (προσόντα, οικογενειακή κατάσταση, υπηρεσιακή εξέλιξη, απόδοση, αμοιβές, ποινές, άδειες, απουσίες κ.λπ.).
- Τήρηση των διαδικασιών συγκέντρωσης καταγραφής των πληροφοριών που έχουν σχέση με τον καθορισμό κάθε φύσης αμοιβών και παροχών προς το προσωπικό οποιασδήποτε προσωπικής σχέσης του Δήμου.
- Παροχή κάθε είδους πληροφοριών γραπτών ή προφορικών (πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κ.λπ.) προς το προσωπικό του Δήμου που αφορούν την υπηρεσιακή του κατάσταση.
- Παρακολούθηση των μεταβολών της οργανωτικής κατάστασης και στελέχωσης των υπηρεσιών του Δήμου.

4.6.3 Γραφείο Πρωτοκόλλου

Αρχείου – Διεκπεραίωσης – Κλητήρων – Καθαρισμού Δημοτικού Καταστήματος.

- Τήρηση των διαδικασιών πρωτοκόλλησης των κάθε είδους εισερχομένων στον Δήμο εγγράφων. Διανομή των εγγράφων στις επιμέρους υπηρεσίες του Δήμου.
- Τήρηση των διαδικασιών πρωτοκόλλησης των κάθε είδους εξερχόμενων από τον Δήμο εγγράφων διεκπεραίωση / αποστολή των εγγράφων αυτών σε αποδέκτες.

- Τήρηση ενεργών και ιστορικών αρχείων εγγράφων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τήρηση του γενικού αρχείου του Δήμου.
- Παροχή γραμματικών υπηρεσιών. Χειρισμός του μονογραφικού εξοπλισμού που είναι αναγκαίος για την αποδοτική εκτέλεση των δραστηριοτήτων του τμήματος.
- Παροχή κάθε είδους δακτυλογράφησης και γραμματειακής υποστήριξης προς τις διάφορες υπηρεσιακές μονάδες.
- Μέριμνα για την εκτέλεση των γενικών βοηθητικών λειτουργιών υποστήριξης για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δήμου. Για τον σκοπό αυτό αξιοποιούνται διοικητικοί υπάλληλοι, κλητήρες, φύλακες, καθαρίστριες κ.λπ. στους οποίους κατανέμονται συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

4.6.4 Γραφείο Δημοτολογίων

Μητρών – Στρατολογίας – Εκλογικών Καταλόγων – Αλλοδαπών – Διαχείρισης Ανροτικών / Κτηνοτροφικών Θεμάτων.

Δημοτολόγιο – Ιθαγένεια

- Σύνταξη, ενημέρωση και τήρηση των βιβλίων του δημοτολογίου και πληθυσμού.
- Τήρηση για κάθε οικογένεια, ιδιαίτερο φάκελο με τα στοιχεία δικαιολογητικά και το αρχείο αποφάσεων μεταβολών στα δημοτολόγια.
- Έκδοση πιστοποιητικών προσωπικής, οικογενειακής κατάστασης και ταυτοπροσωπίας των δημοτών.
- Πολιτογραφήσεις αλλοδαπών με αίτηση και δήλωση στα τηρούμενα βιβλία πολιτογραφήσεων.
- Επιμέλεια της εφαρμογής των σχετικών με τους δημότες διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού κώδικα, του κώδικα ελληνικής ιθαγένειας.

Μητρώα αρρένων – στρατολογία

- Κατάρτιση ετησίας των μητρών αρρένων, τήρηση των αρχείων αυτών, ενημέρωση και τήρηση αρχείου των αποφάσεων των μεταβάλλων που επέρχονται σε αυτά.
- Κατάρτιση ετησίως των στρατολογικών πινάκων και έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών.
- Έκδοση των αναγκαίων πιστοποιητικών για την εισαγωγή των ενδιαφερομένων στις διάφορες στρατιωτικές σχολές.

- Σύνταξη και τήρηση των μητρώων διαφόρων απογραφών στρατολογικού ενδιαφέροντος.

- Διεκπεραίωση των προβλεπόμενων διαδικασιών για την εγγραφή αθλητών, την εξακρίβωση της ιθαγένειας αυτών, καθώς και την διόρθωση του κάθε είδους ασφαλισμένων εγγραφών στα μητρώα αρρένων.

Εκλογικοί κατάλογοι – αλλοδαποί.

- Επιμέλεια της εφαρμογής της εκλογικής νομοθεσίας και εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθεται στο Δήμο από τον εκλογικό νόμο.

- Τήρηση εκλογικών καταλόγων και φροντίδα για την κατά νόμο αναθεώρηση αυτών.

- Υποδοχή και παραλαβή των αιτήσεων των αλλοδαπών για επιχορήγηση ή ανανέωση των αδειών της διανομής τους.

Διαχείριση αγροτικών / κτηνοτροφικών θεμάτων

- Διαχείριση διαδικασιών που σχετίζονται με τον Ο.Γ.Α., με αποζημιώσεις του ΕΛΓΑ, με πάσης φύσεως επιδοτήσεις σε αγροτών / κτηνοτρόφων.

4.6.5 Γραφείο Ληξιαρχείου

- Τήρηση και συνεχείς ενημέρωση αρχείων στα οποία καταγράφονται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν στην περιφέρεια του Δήμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες θεσμοθετημένες διαδικασίες.

- Τήρηση αρχείων επισήμων εγγράφων ληξιαρχικών γεγονότων.

- Έκδοση αντιγράφων αποσπασμάτων ληξιαρχικών πράξεων ή άλλων θεσμοθετημένων πιστοποιητικών.

- Περιοδική ενημέρωση των Κρατικών Υπηρεσιών για της γεννήσεις, γάμους, θανάτους που συνέβησαν στην περιφέρεια του Δήμου.

- Ενημέρωση της δημοτικής κατάστασης και των αντίστοιχων τμημάτων άλλων ΟΤΑ για τα ληξιαρχικά γεγονότα που επηρεάζουν τα στοιχεία των μητρώων / αρχείων που τηρούνται στα τμήματα αυτά.

- Συνεργασία με ληξιαρχεία άλλων ΟΤΑ σε περιπτώσεις μεταβολών ή προσθήκης ληξιαρχικών πράξεων που βρίσκονται καταχωρημένες εκεί.

- Μέριμνα για την τήρηση των θεσμοθετημένων διαδικασιών για την διεξαγωγή των πολιτικών γάμων.

- Γραμματειακή υποστήριξη δημοτικού νεκροταφείου.

4.6.6 Γραφείο Ανάπτυξης, Προγραμματισμού και Πληροφορικής .

Σύμφωνα με την τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου ιδρύθηκε το 2003 αυτοτελές Γραφείο Ανάπτυξης, Προγραμματισμού και Πληροφορικής .²¹

Το Γραφείο υπάγεται κατ' ευθείαν στον Δήμαρχο, τέθηκε υπό την ευθύνη του Ειδικού Συμβούλου του Δημάρχου, στελεχώθηκε με μόνιμο υπάλληλο Πτυχιούχο ΑΕΙ Οικονομικών Επιστημών και η επάνδρωση θα ολοκληρωθεί με την κάλυψη της νέας οργανικής θέσης Πτυχιούχου ΑΕΙ Πληροφορικής που δημιουργήθηκε. Το Γραφείο Ανάπτυξης, Προγραμματισμού και Πληροφορικής έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

A) Προγραμματισμός της τοπικής ανάπτυξης και της δράσης του Δήμου

- Συνεχής έρευνα και παρακολούθηση των εξελίξεων στην περιοχή του Δήμου και τεκμηρίωσή τους μέσω της συγκέντρωσης στατικών στοιχείων και δεικτών, που περιγράφουν την οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική, πολιτιστική κλπ. κατάστασή της.
- Συγκέντρωση πληροφοριών από το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου που επηρεάζουν τις δραστηριότητές του (π.χ. πλαίσια του εθνικού, περιφερειακού και νομαρχιακού προγραμματισμού, χρηματοδοτήσεις, δημόσιες πολιτικές, κατευθύνσεις των συλλογικών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προγράμματα φορέων υποστήριξης της Τ.Α., προγράμματα Ε.Ε.).
- Φροντίδα για τη συγκέντρωση μελετών και τεχνογνωσίας που είναι δυνατόν να βοηθήσουν τις επιδιώξεις του Δήμου (π.χ. κλαδικές και αναπτυξιακές μελέτες, έρευνες, ειδικές μελέτες διαμόρφωσης και τυποποίησης τεχνογνωσίας στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κλπ.).
- Εισηγήσεις προς τα αιρετά όργανα για την οργάνωση των διαδικασιών στρατηγικού / επιχειρησιακού προγραμματισμού του Δήμου συνολικά και στους επί μέρους τομείς (Τεχνικά, Πολεοδομικά, Περιβαλλοντικά, Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά ζητήματα).
- Υποστήριξη των διαδικασιών σύνταξης των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων Προγραμμάτων του Δήμου και υποστήριξη της λειτουργίας του Δήμου ως φορέα προγραμματισμού στο πλαίσιο της διαδικασίας του αναπτυξιακού προγραμματισμού της Χώρας (π.χ. Ν. 1622/1986 για τον Δημοκρατικό προγραμματισμό, διαδικασία σχεδιασμού Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης).
- Υποστήριξη των διαδικασιών προώθησης της υλοποίησης, παρακολούθησης της εφαρμογής, αξιολόγησης και αναθεώρησης των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων Προγραμμάτων του Δήμου.
- Διερεύνηση των πηγών χρηματοδότησης και διατύπωση προτάσεων για την εξεύρεση πόρων για την υλοποίηση του προγράμματος δράσης του Δήμου.

²¹ Ψώρας Μ., et ae., (1991), Καριές, Βροντάδος, (internet)

- Συνεργασία με τους ειδικούς συνεργάτες, τους προϊσταμένους και τα επιστημονικά στελέχη του Δήμου και από κοινού διατύπωση εισηγήσεων προς τα αιρετά όργανα.
- Συγκέντρωση του σχετικού υλικού που απαιτείται για την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημαρχιακή Επιτροπή, τις επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου και τα Τοπικά Συμβούλια.
- Συνεργασία με τις υπηρεσίες της Ν.Α., της ΤΕΔΚ, της Περιφέρειας, των Κεντρικών Φορέων καθώς και με τους φορείς διαδημοτικής συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου, τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου και τις δημοτικές επιχειρήσεις του Δήμου.

Β) Προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχετικά με τα προγράμματα της Ε.Ε. οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι:

- Ενημέρωση της Δημοτικής Αρχής για τα προγράμματα της Ε.Ε. που ενδιαφέρουν τον Δήμο και υποστήριξη των αρμόδιων υπηρεσιών στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών ενεργειών.
- Κατάρτιση αιτήσεως (σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες) συμμετοχής του Δήμου σε συγκεκριμένα προγράμματα και η παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησής τους.
- Αναζήτηση συνεργασιών στο εσωτερικό και εξωτερικό για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα προγράμματα.
- Διακίνηση μέσα στον Δήμο εντύπων και άλλων μέσων πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Ενημέρωση των υπαλλήλων και των αιρετών στα Κοινοτικά ζητήματα.

Γ) Τουριστική Ανάπτυξη

- Συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση του τουρισμού στον Δήμο.
- Εισήγηση και σχεδιασμός των προγραμμάτων παρέμβασης του Δήμου στο χώρο της παροχής τουριστικών υπηρεσιών.
- Παρακολούθηση της υλοποίησης προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του Δήμου (π.χ. παραγωγή τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγιών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός της χώρας κλπ.).
- Συνεργασία και συντονισμός με τους αρμόδιους φορείς τουρισμού, ενώσεις ξενοδόχων κ.α. επαγγελματικών φορέων καθώς και με κάθε φορέα ή άτομο που δραστηριοποιείται στον τουρισμό για την καταγραφή των προβλημάτων του τομέα για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Δ) Προστασία / Διαχείριση Δασών

- Επεξεργασία προτάσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία και διαχείριση δασικών περιοχών του Δήμου.

- Σε συνεργασία με την Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών διατύπωση προτάσεων μελέτης και εκτέλεσης έργων υποδομής (π.χ. δασικής οδοποιίας, κτιρίων, διευθέτησης δασικών χειμάρρων, κατασκευής υδατοδεξαμενών, κατασκευής σημείων υδροληψίας για πυροσβεστικά οχήματα, υποδομών βοσκοτόπων, χώρων αναψυχής, αντιπυρικών ζωνών κλπ.).
- Διατύπωση προτάσεων στο Δασαρχείο ή στο Τμήμα Αναδασώσεων του Υπουργείου Γεωργίας για την αναδάσωση περιοχών.
- Συμμετοχή του Δήμου στην οργάνωση της πυροπροστασίας των δασών.
- Υποβολή προτάσεων στην Ε.Ε. και στο Υπουργείο Γεωργίας για χρηματοδότηση ενεργειών προστασίας / αξιοποίησης δασών και ανάπτυξης ορεινών / μειονεκτικών περιοχών.

Ε) Αγροτική Ανάπτυξη

- Επεξεργασία προτάσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την εκπόνηση μελετών, τη σύνταξη σχεδίων και την υλοποίηση προγραμμάτων για την αγροτική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου.
- Υποστήριξη της συμμετοχής του Δήμου στην κατάρτιση των Νομαρχιακών Προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και παρακολούθηση των εφαρμοζομένων μέτρων.
- Συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα της Ν.Α. και συμμετοχή σε προγράμματα ενημέρωσης για την ανάπτυξη νέων βιολογικών καλλιεργειών, την εφαρμογή προγραμμάτων αναδιάρθρωσης, την προστασία των περιοχών γης υψηλής παραγωγικότητας, την ορθολογική αξιοποίηση των βοσκοτόπων.
- Συμμετοχή στα προγράμματα της Ν.Α., της Περιφέρειας και του Κράτους για την ισόρροπη ανάπτυξη της γεωργικής βιομηχανίας, την ενημέρωση για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας.
- Εντοπισμός ελλείψεων αγροτικής οδοποιίας και άλλων έργων υποδομής (υδραυλικών – εγγειοβελτιωτικών έργων) και υποβολή σχετικών προτάσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες του Νομού και της Περιφέρειας.

ΣΤ) Οργάνωση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.

- Υποστήριξη του Δήμου και των θυγατρικών φορέων (Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Δημοτικών Επιχειρήσεων) του σε θέματα βελτίωσης της οργάνωσης, στελέχωσης και των διαδικασιών διοίκησης και λειτουργίας.
- Σχεδιασμός, οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού του Δήμου καθώς και οργάνωση προγραμμάτων ενημέρωσης των αιρετών οργάνων. Μέριμνα για τη διεύρυνση των γνώσεων και την εξειδίκευση των υπαλλήλων στο αντικείμενο της εργασίας τους.

Z) Μηχανοργάνωση / Τεκμηρίωση

I) Μηχανοργάνωση

- Επεξεργασία προτάσεων για τη σκοπιμότητα αυτοματοποίησης διαδικασιών μέσω της πληροφορικής, την ανάλυση συστημάτων, την εκτίμηση των αναγκών για την εγκατάσταση και λειτουργία των μηχανογραφικών εφαρμογών, την παραγωγή των προγραμμάτων σε συνδυασμό με την επιλογή λειτουργικού συστήματος και υλικού.
- Υποστήριξη των διαδικασιών προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού σε λογισμικό ή / και υλικό.
- Φροντίδα για την εκπαίδευση των χρηστών των μηχανογραφικών εφαρμογών που υποστηρίζονται από το σύστημα καθώς και για την ενημέρωση όλου του προσωπικού σε θέματα πληροφορικής.
- Εξασφάλιση των αποθηκευμένων πληροφοριών και προστασία τους από τυχόν δυνατότητες μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης.
- Φροντίδα για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του όλου μηχανογραφικού συστήματος και την επίτευξη του μέγιστου βαθμού διαθεσιμότητάς του.
- Συνεχής ενημέρωση για τις δυνατότητες που προσφέρουν οι τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και τη διατύπωση εισηγήσεων για την χρήση τέτοιων τεχνολογιών από το Δήμο.
- Ανάπτυξη μικρών εφαρμογών που ενδέχεται να προκύψουν ανάλογα με τις ανάγκες του Δήμου.
- Παρακολούθηση της εξέλιξης της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά θέματα ασφάλειας των πληροφοριών και προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και τη φροντίδα για την τήρηση των διατάξεων που εκάστοτε ισχύουν.

II) Τεκμηρίωση

- Συνεργασία με τις άλλες υπηρεσίες για τη συλλογή / επεξεργασία στοιχείων σχετικά με το εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου.
- Ανάπτυξη και συντήρηση ηλεκτρονικών αρχείων με τα παραπάνω στοιχεία προς χρήση και αξιοποίηση από τη Δημοτική Αρχή και τις υπηρεσίες μέσω εσωτερικού ηλεκτρονικού δικτύου πληροφόρησης.
- Αξιοποίηση του INTERNET και των Τραπεζών Πληροφοριών, σε συνεργασία με διαδημοτικούς και άλλους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4.7 Τμήματα οικονομικών Υπηρεσιών

4.7.1 Γραφείο προϋπολογισμού – Εκκαθάριση δαπανών.

1^α. Μισθοδοσία και ασφάλιση προσωπικού.

Προϋπολογισμοί – Απολογισμοί – Οικονομική παρακολούθηση.

- Συγκέντρωση στοιχείων διερεύνηση αναγκών και κατάρτιση των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων προϋπολογισμών δαπανών λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου και των αντίστοιχων προϋπολογισμών εσόδων του Δήμου.
- Παρακολούθηση της εξέλιξης²² των προηγούμενων προϋπολογισμών και τήρηση των σχετικών διαδικασιών και αρχείων. Εξαγωγή των αποκλίσεων μεταξύ προϋπολογισθέντων και απολογιστικών μεθόδων. Ερμηνεία των αποκλίσεων ή και εισηγήσεων διορθωτικών ενεργειών.
- Σύνταξη των ετήσιων οικονομικών απολογισμών του Δήμου σε συνεργασία με το ταμείο.
- Συνεργασία με τις άλλες Διοικητικές ενότητες για την τήρηση διαδικασιών αμφίδρομης ενημέρωσης και ροής των οικονομικών πληροφοριών, που σχετίζονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της κάθε Διοικητικής ενότητας και με της αναθεωρήσεις του.
- Σύνταξη και υποβολή στα τοπικά όργανα, στο Συμβούλιο Συντονισμού Υπηρεσιών και στη Υπηρεσία Προγραμματισμού, περιοδικών, οικονομικών απολογιστικών στοιχείων, σύμφωνα με το σύστημα οικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζει ο Δήμος.

Διαχείριση δαπανών.

- Παραλαβή των κάθε φύσης παραστατικών που απαιτούνται κατά περίπτωση για την πληρωμή των οφειλών του Δήμου στους αντίστοιχους δικαιούχους.
- Έλεγχος των προηγούμενων παραστατικό, έλεγχος της επάρκειας της αντίστοιχης πίστωσης του προϋπολογισμού του Δήμου και έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής. Αποστολή των ενταλμάτων στο ταμείο για την διενέργεια των πληρωμών.
- Οικονομική διαχείριση και λογιστική παρακολούθηση των προγραμμάτων της Ε.Ε. που συμμετέχει ο Δήμος.
- Τήρηση αρχείων κάθε είδους παραστατικών και αντίστοιχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου.
- Παροχή κάθε είδους στοιχείων που ζητούνται από Δημόσιες Ελεγκτικές Υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.

---

²² (8 Αυγούστου 2003), « ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ », τεύχος δεύτερο., Αρ. Φύλλου 1109., Αθήνα

Λειτουργίες μισθοδοσίας – Ασφάλισης προσωπικού

- Συγκέντρωση στοιχείων μεταβολών του προσωπικού ή αντίστοιχων καταβληθέντων παροχών ή καταλογισθέντων ποσών προς το προσωπικό του Δήμου, με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση, που αντιστοιχούν και έχουν επίδραση στην καταβολή των αμοιβών τους.
- Ενημέρωση των μηχανογραφικών αρχείων του προσωπικού με τα προηγούμενα στοιχεία και την διεξαγωγή των περιοδικών μισθωτών καταστάσεων ή γενικά των καταστάσεων πληρωμής του κάθε είδους αμοιβής προς το προσωπικό του Δήμου.
- Έλεγχος των προηγούμενων καταστάσεων και έγκαιρη διαβίβαση ενός αντίγραφου στο γραφείο Δημοτικού Ταμείου για πληρωμές.
- Τήρηση αρχείου καταβληθέντων αμοιβών στο προσωπικό του Δήμου και έκδοση των αντίστοιχων βεβαιώσεων αποδοχών.
- Φροντίδα για την ασφάλιση του προσωπικού του Δήμου στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς (π.χ. ΤΥΔΚΥ, ΙΚΑ).
- Παρακολούθηση της απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών στους ασφαλιστικούς φορείς, τακτοποίηση των ενσήμων των ασφαλισμένων του ΙΚΑ.

4.7.2 Γραφείο Προσόδων

2^α. Βεβαίωση φόρων. Τελών, δικαιωμάτων, εισφορών, δωρεών και γενικά φορολογητέας ύλης.

Διαχείριση εσόδων

- Συγκέντρωση στοιχείων για την εξακρίβωση των υπόχρεων και του ύψους των χρηματικών υποχρεώσεων προς τον Δήμο των φυσικών προσώπων ή του κάθε είδους επιχειρήσεων της περιοχής, για φόρους, εισφορές, τέλη, δικαιώματα που περιοδικά πρέπει να καταβάλλονται στο Δήμο με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά διάταξης της νομοθεσίας.
- Έλεγχος της ακρίβειας των μεγεθών με βάση τα οποία υπολογίζονται το ύψος ανά υπόχρεο των προηγούμενων φόρων εισφορών, τελών, δικαιωμάτων κ.λπ.
- Δημιουργία και τήρηση αρχείων υπόχρεων για την καταβολή των επιμέρους ποσών που αποτελούν τακτικά έσοδα του Δήμου.
- Επεξεργασία στοιχείων και περιοδικού υπολογισμού του ύψους των οφειλόμενων ποσών κατά κατηγορία προσόδου και υπόχρεο.

- Κατάρτιση βεβαιωτικών καταλόγων υπόχρεων και αντίστοιχων οφειλόμενων ποσών κατά κατηγορία προσόδου.

- Μέριμνα για την ενημέρωση των υπόχρεων για την καταγωγή των προηγούμενων οφειλόμενων ποσών και μέριμνα για την τήρηση των διαδικασιών που ισχύουν για τις προσφυγές των υπόχρεων., όταν αμφισβητούν το ύψος των οφειλόμενων ποσών.

- Οριστικοποίηση των βεβαιωτικών καταλόγων μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των τυχόν προσφυγών για την εκτέλεση των αντίστοιχων εισπράξεων.

- Τήρηση των αντίστοιχων διαδικασιών και έκδοση βεβαιώσεων / αδειών που σχετίζονται με την εισπράξη διαφόρων τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών.

- Τήρηση όλων των οικονομικών δοσοληψιών που σχετίζονται με την λειτουργία των νεκροταφείων, σφαγείων, δημοτικών αγορών κ.λπ.

4.7.3 Γραφείο κινητής και ακίνητης περιουσίας.

θέματα δημοτικής περιουσίας – κληροδοτημάτων

- Τήρηση αρχείου της δημοτικής ακίνητης περιουσίας.

- Μέριμνα για την αξιοποίηση – εκμετάλλευση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας.

- Τήρηση αρχείων κληροδοτημάτων προς τον Δήμο και την αξιοποίησή τους.

- Τήρηση των διαδικασιών που σχετίζονται με τις δωρεές προς τον Δήμο.

4.7.4 Γραφείο Δημοτικού Ταμείου

- διαμόρφωση και παρακολούθηση των ταμειακών προγραμμάτων του Δήμου με τη συνεχή παρακολούθηση των υποχρεώσεων και των αναμενόμενων εισπράξεων.

- Παραλαβή των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμών και διενέργεια των πληρωμών προς τους δικαιούχους μετά από έλεγχο των τυχόν επιπρόσθετων δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος ότι πρέπει να προσκομίζουν οι δικαιούχοι.

- Καταγραφή των διενεργούμενων πληρωμών, σύμφωνα με ισχύουσες διαδικασίες.

- Μέριμνα για την απόδοση της κάθε φύσης κρατήσεων υπέρ τρίτων που αντιστοιχούν στα επιμέρους εντάλματα πληρωμής.

- Διενέργεια εισπράξεων αντίστοιχων οφειλών προς το Δήμο. Έκδοση αντίστοιχων γραμματειών είσπραξης και σχετική ενημέρωση του περιοδικού αρχείου οφειλετών κατά οφειλέτη.
- Παρακολούθηση της πραγματοποίησης των υποχρεώσεων των οφειλετών προς το Δήμο και ενημέρωση του λογιστηρίου για τις καθυστερούμενες οφειλές.
- Κατάρτιση των περιοδικών καταστάσεων προς πληρωμή και πληρωθέντων εξόδων.
- Παραλαβή των βεβαιωτικών καταλόγων των υπόχρεων και των αντίστοιχων οφειλόμενων στο Δήμο ποσόν κατά κατηγορία προσόδου. Έκδοση και μέριμνα για την κοινοποίηση ατομικών ή ειδικών προσκλήσεων προς τους οφειλέτες του Δήμου.
- Αρχική ενημέρωση περιοδικού αρχείου, οφειλετών κατά οφειλέτη όπου αναγράφονται τα οφειλόμενα ποσά ανά κατηγορία προσόδου.
- Τήρηση των διαδικασιών, αρχείων και γενικά λογαριασμών του λογιστικού συστήματος του Δήμου, που αφορούν τα εισπρακτέα και τα πραγματοποιηθέντα έσοδα του Δήμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες.
- Κατάρτιση των περιοδικών καταστάσεων εισπραχθέντων και εισπρακτέων εσόδων.
- Τήρηση φυσικού ταμείου στα γραφεία του Δήμου. Διενέργεια χρηματικών δοσοληψιών με τις τράπεζες.
- Ταμιακή εξυπηρέτηση Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου.

4.7.5 Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών

Παροχή διοικητικών πληροφοριών και διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης σε συνεργασία με τις καθ' ύλης αρμόδιες υπηρεσίες.

4.7.6 Γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας

- Έλεγχος της εφαρμογής των κανονιστικών αποφάσεων που εκδίδει το Δημοτικό Συμβούλιο.

- Έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στην καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση και την προστασία του περιβάλλοντος.

- Έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στην λειτουργία της πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων.

- Έλεγχος της λειτουργίας των εμποροπανηγύρεων, των λαϊκών αγορών και την δημοτικών αγορών.

- Έλεγχος της τήρησης των διατάξεων των σχετικών με την χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων.

Γ. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

Γ1. Διεύθυνση

Είναι αρμόδια για την άσκηση εποπτείας, συντονισμού και την λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία των Τεχνικών Υπηρεσιών.

Γ2. Τμήμα Προγραμματισμού, Μελετών Επίβλεψης Τεχνικών Έργων, Πολεοδομικών Εφαρμογών και Περιβάλλοντος.

4.8 Γραφείο διοικητικής υποστήριξης

Γραμματειακή υποστήριξη

- Παροχή γραμματειακών υπηρεσιών στο τμήμα τεχνικών υπηρεσιών και περιβάλλοντος, τεκμηρίωση τεχνικών και οικονομικών στοιχείων των έργων.

- Συγκέντρωση υλικού και τήρηση τεχνικού φυσικού αρχείου (π.χ. σε φακέλους) των έργων του τμήματος σε τρία επίπεδα :

- Προγραμματιζόμενα έργα.
- Υπό εκτέλεση έργα.
- Αποπερατωθέντα.

- Στο αρχείο περιλαμβάνονται κάθε φύσης έγγραφα, έντυπα, αλληλογραφία, παραστατικά, μελέτες, σχέδια κ.λπ. που προγραμματίζει, εκτελεί ή έχει αποπερατώσει η Διεύθυνση.

- Χειρισμός του μηχανογραφικού εξοπλισμού που είναι αναγκαίος για την αποδοτική εκτέλεση των δραστηριοτήτων του γραφείου.

- Παροχή γενικών πληροφοριών προς τους δημότες για θέματα του τμήματος.

4.8.1 Γραφείο μελετών και έργων

Προγραμματισμός Τεχνικών Έργων

- Προσδιορισμός στόχων, ετήσιων και μεσοπρόθεσμων, που αφορούν τον προγραμματισμό τεχνικής δραστηριότητας του Δήμου ως προς την εκτέλεση νέων τεχνικών έργων στην περιοχή του Δήμου την εκτέλεση εργασιών συντήρησης της υφιστάμενης κοινόχρηστης υποδομής και τις εργασίες των λοιπών τομέων της Τεχνικής Υπηρεσίας.

- Προγραμματισμός ετήσιος και μεσοπρόθεσμων μελετών και κατασκευών νέων έργων και συντηρήσεων που αναλαμβάνει ο Δήμος και εργασιών των λοιπών τομέων της Τεχνικής Υπηρεσίας και καθορισμός των προϋποθέσεων υλοποίησης τους (χρονοδιάγραμμα, τεχνικός εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό, πόροι κ.λπ.).

- Συνεργασία με το γραφείο διοικητικής υποστήριξης για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προηγούμενου προγραμματισμού και την τήρηση απολογιστικών και στατιστικών στοιχείων.

Εκπόνηση μελετών

Προσδιορισμός αιτήσεων και μακροπρόθεσμων στόχων εκτέλεσης νέων τεχνικών έργων στην περιοχή του Δήμου και εκτέλεσης εργασιών συντήρησης της υφιστάμενης κοινόχρηστης υποδομής. Προγραμματισμός ετήσιος και μεσοπρόθεσμων μελετών και κατασκευών νέων έργων και συντηρήσεων που αναλαμβάνει το τμήμα και καθορισμός προϋποθέσεων υλοποίησης.

Επίβλεψη εκτέλεσης έργων.

Επίβλεψη εκτέλεσης έργων που εκτελούνται είτε με αυτεπιστασία είτε από τρίτους. Τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης και ελέγχου εκτέλεσης και παραλαβής τεχνικών έργων από ποιοτικής, ποσοτικής άποψης και συμβατικής άποψης.

4.8.2 Γραφείο Πολεοδομίας – Τοπογραφικών Εργασιών

Θέματα χωροταξικού / Πολεοδομικού Σχεδιασμού.

- Συγκέντρωση στοιχείων, επί τόπου διερεύνηση και καταγραφή αδυναμιών του φυσικού και δομημένου χώρου της περιοχής του Δήμου.

- Τεκμηρίωση των αδυναμιών / προβλημάτων της περιοχής και τήρηση σχετικού αρχείου.

Τοπογραφικές εργασίες.

- Εκτέλεση τοπογραφικών εργασιών κάθε είδους.

Πολεοδομικές εφαρμογές. κτηματολόγιο.

- Εκτέλεση εργασιών για την εφαρμογή του σχεδίου πόλης ή των εκτός σχεδίου αδειών επί του εδάφους.
- Τήρηση αρχείου πολεοδομικών σχεδίων και συνεργασία με το γραφείο Διοικητικής υποστήριξης του τμήματος.

4.8.3 Γραφείο Περιβάλλοντος

Θέματα προστασίας περιβάλλοντος

- Συγκέντρωση στοιχείων, επί τόπου διερεύνηση και καταγραφή αδυναμιών της περιοχής του Δήμου σε θέματα περιβάλλοντος.
- Τεκμηρίωση των αδυναμιών, προβλημάτων της περιοχής και τήρηση σχετικού αρχείου.
- Συνεργασίες με αντίστοιχο αντικείμενου Νομαρχιακές ή Κεντρικές.
- Ζητήματα σχολικής υγιεινής – σχολικά κυλικεία.
- Εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών υγειονομικής σημασίας.

4.9 Τμήμα Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων και Συγκρότησης Συνεργιών

- Κατανομή των τεχνικών μέσων και του ανθρώπινου δυναμικού του τμήματος. Εισήγηση για την λήψη αποφάσεων που στοχεύουν στη βελτίωση της αξιοποίησης και της απόδοσης των διατιθέμενων τεχνικών μέσων και προσωπικού .
- Συγκρότηση – οργάνωση και διοίκηση ενεργειών άμεσης επέμβασης σε περιπτώσεις επείγουσών εργασιών εκτός προγράμματος (π.χ. άμεσες επισκευές εγκαταστάσεων δημοτικών κτιρίων ή σχολείων).
- Ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής, με κάθε μέσο, σχετικά με τις οδηγίες για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από έκτακτες ανάγκες.

4.9.1 Συνεργείο ύδρευσης- αποχέτευσης

- Μέριμνα για την συνεχή και την ομαλή υδροδότηση του Δήμου όλο το 24ωρο και τη σωστή λειτουργία του υδρευτικού και αποχετευτικού συστήματος καθώς και όλων των λειτουργιών που αφορούν τις εργασίες της άντλησης και διανομής του νερού.

Επεξεργασία λυμάτων (βιολογικός καθαρισμός)

- Διαμόρφωση προγράμματος λειτουργίας και συντήρησης της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων και παρακολούθηση της λειτουργίας της, σύμφωνα με το παραπάνω πρόγραμμα.

- Έλεγχος της ρύπανσης των υδάτινων αποδεκτών.

- Φύλαξη και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

4.9.2 Συνεργείο Καθαριότητας

Εκτέλεση εργασιών καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων μέσα στην περιφέρεια του Δήμου (δρόμοι, πλατείες, πάρκα κ.λπ.).

4.9.3 Συνεργείο Τεχνικών Έργων και Συντήρησης Δημοτικών Κτιρίων

Εκτέλεση εργασιών κατασκευής, επισκευής και συντήρησης έργων κτιριακών, διαμόρφωσης υπαίθρου, οδοποιίας και λοιπόν τεχνικών έργων υποδομής.

4.9.4 Συνεργείο Ηλεκτροφωτισμού

Εκτέλεση εργασιών που αφορούν στην επέκταση, Συντήρηση, επισκευή, και βελτίωση του φορτίου ηλεκτροφωτισμού των οδών και γενικά των κοινόχρηστων υπαίθριων χώρων του Δήμου καθώς και του φωτισμού για την ανάδειξη των δημοτικών κτιρίων, μνημείων και χώρων της περιοχής του Δήμου

4.9.5 Συνεργείο Πρασίνου

εκτέλεση εργασιών ανάπτυξης και συντήρησης χώρων πρασίνου δηλαδή βελτίωσης και επέκτασης συντήρησης, καθαριότητας, φυτοπροστασίας των χώρο πρασίνου καθώς και των υπαίθριων χώρων γενικότερα μέσα στα όρια του Δήμου.

4.9.6 Συνεργείο Δημοτικού Νεκροταφείου

Τήρηση των διαδικασιών λειτουργίας του δημοτικού κοιμητηρίου σύμφωνα με τους ισχύοντα νόμους και τους ειδικότερους κανονισμούς Λειτουργίας, Διοίκησης και Διαχείρισής του.

4.9.7 Συνεργείο Δημοτικού Σφαγείου

μέριμνα για την τήρηση των διαδικασιών λειτουργίας των δημοτικών σφαγείων, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και τους ειδικότερους κανονισμούς λειτουργίας, διοίκησης και διαχείρισής τους.

4.10 Αρμοδιότητες προϊσταμένων

Ο προϊστάμενος του τμήματος ή Αυτοτελούς γραφείου ευθύνεται έναντι του αμέσως υπερκειμένου διοικητικού επιπέδου για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των λειτουργιών του τμήματος, προγραμματίζοντας και ελέγχοντας τις επιμέρους δραστηριότητες, έτσι ώστε να εκπληρώνονται οι περιοδικοί στόχοι του Δήμου με βάση αντίστοιχα προγράμματα δράσης.

Ειδικότερα ο προϊστάμενος του τμήματος :

- ✚ Διατυπώνει σε συνεργασία με το ιεραρχικά ανώτερο προσωπικό τους στόχους και τα προγράμματα δράσης της διοικητικής ενότητας καθώς και τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, σε συνεργασία με τις οικονομικές Υπηρεσίες.
- ✚ Φροντίζει για την υλοποίηση των κατά περίπτωση αποφάσεων του ιεραρχικά ανώτερου διοικητικού επιπέδου.
- ✚ Αποφασίζει και υπογράφει τα σχετικά έγγραφα για τις αποφάσεις που συγκεντρώνονται στον υπηρεσιακό μηχανισμό μετά την εξουσιοδότηση του Δημάρχου.
- ✚ Μεριμνά για την στελέχωση, την οργάνωση, τον συντονισμό και το έλεγχο των δραστηριοτήτων με τρόπο ώστε να υλοποιούνται αποτελεσματικά τα προγράμματα δράσης και οι κατά περίπτωση αποφάσεις ή εντολές.
- ✚ Εποπτεύει, αξιολογεί και προσανατολίζει το προσωπικό μεριμνώντας για την ανάπτυξη και επιμόρφωσή του, την βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη διατήρηση αρμονικών εργασιακών σχέσεων.
- ✚ Μεριμνά για την κατάρτιση του μηχανισμού λειτουργίας της ενότητά του, εισηγείται μεταβολές των διατάξεών του και παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των εγκεκριμένων κανονισμών.
- ✚ Προετοιμάζει τους απολογισμούς δράσεις και καταρτίζει μηνιαίους και τριμηνιαίους απολογισμούς δράσης και επαναφέρει ιεραρχικά για τις υποθέσεις που εκκρεμούν και τις αποκλίσεις από τον προγραμματισμό.

- ✚ Διατυπώνει κάθε φύσης εισηγήσεων σχετικά με προτάσεις, αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, διατύπωση στόχων, μεθοδολογίας, πολιτικών και προγραμμάτων δράσης.
- ✚ Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που σχετίζεται με τις αρμοδιότητές της του Τμήματος ή του Γραφείου του, τη χαρακτηρίζει και τη διανέμει στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες ή υπαλλήλους, παρέχοντας τις αναγκαίες οδηγίες για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν.
- ✚ Εισηγείται για θέματα αρμοδιότητάς του και παρίσταται, εφόσον απαιτηθεί, στις συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων και επιτροπών.
- ✚ Έχει το δικαίωμα τροποποίησης ή απόρριψης των υπηρεσιακών εισηγήσεων των κατώτερων ιεραρχικά επιπέδων με ανυπόγραφη πάντοτε σημείωση του στα σχετικά έγγραφα και παράλληλη υποχρέωση έγκαιρης και αιτιολογουμένης ενημέρωσης του ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου.
- ✚ Έχει την ευθύνη ελέγχου και θεώρησης όλων των εγγράφων των υπαλλήλων του Τμήματος / Γραφείου που εποπτεύει καθώς και των εισηγήσεών τους προς τα ανώτερα ιεραρχικά επίπεδα. Όλα τα έγγραφα, καταστάσεις κ.λπ. του Δήμου μονογράφονται από τον αρμόδιο υπάλληλο και θεωρούνται με τη μονογραφή τους από τους αρμόδιους προϊσταμένους.
- ✚ Δέχεται τους πολίτες και παρέχει τις αναγκαίες διευκρινήσεις σε περιπτώσεις παραπόνων και διαφόρων σχετικών με τα Τμήματα ή τα αυτοτελή Γραφεία που εποπτεύει. Εισηγείται συστήματα ενημέρωσης των δημοτών σχετικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους έναντι του Δήμου σε συνεργασία με την Υπηρεσία Δημοσιότητας και ενημέρωσης.
- ✚ Συγκεντρώνει στοιχεία χρήσιμα για το προγραμματισμό και απολογισμό των δραστηριοτήτων του.
- ✚ Συνεργάζεται με Διευθυντές και Προϊσταμένους άλλων τμημάτων, Υπηρεσιών ή θυγατρικών φορέων του Δήμου για των συντονισμό και την ολοκλήρωση του Δήμου.
- ✚ Συνεργάζεται με τους φορείς εκτός Δήμου που σχετίζονται με τις λειτουργίες του τμήματός του.
- ✚ Είναι υπεύθυνος για την νομιμότητα των ενεργειών του τμήματός του.
- ✚ Παρακολουθεί την νομοθεσία, τις εξελίξεις της επιστήμης και τεχνολογίας και τις εξελίξεις στο Ελληνικό τοπικό και διεθνές περιβάλλον, που έχουν σχέση με τις λειτουργίες του τμήματός του. Ενημερώνει το προσωπικό και μεριμνά για την τήρηση των νομικών διατάξεων, την εφαρμογή των καινοτομιών και την προσαρμογή της λειτουργίας του τμήματος στις εξελίξεις του εξωτερικού περιβάλλοντος.
- ✚ Μεριμνά για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δράσης του τμήματος, την βελτίωση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού και των τεχνικών μέσων, την καλύτερη εξυπηρέτηση του δημότη και την καλύτερη ανταπόκριση του τμήματος στις τοπικές ανάγκες.
- ✚ Εκτελεί τις λειτουργίες του τμήματος που εποπτεύει, οι οποίες δεν είναι δυνατό να εκτελεστούν από τους υπαλλήλους του.

Ολομέλειες τμημάτων ή αυτοτελών γραφείων.

Στο επίπεδο τμημάτων ή αυτοτελών γραφείων ο συντονισμός και η συμμετοχή των υπαλλήλων του Δήμου εξασφαλίζεται με τακτικές συντονιστικές συσκέψεις με αντικείμενο την αλληλοενημέρωση και την αντιμετώπιση προβλημάτων των σχετικών λειτουργιών , την βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών κ.λπ.

Διατμηματικές ομάδες εργασίας.

Για τις ανάγκες δραστηριοτήτων που απαιτούν συμμετοχή προσωπικού και από περισσότερα τμήματα, δημιουργούνται ομάδες εργασίας για τις οποίες ορίζονται συντονιστές με την απόφαση του Δημάρχου.

4.11 Αρμοδιότητες κέντρου εξυπηρέτησης πολιτών

- Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για την διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων. Τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία αντλούνται από την κεντρική βάση του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. με την οποία θα συνδέονται όλα τα ΚΕΠ , αλλά και από τις τοπικές βάσεις δεδομένων, τις οποίες μπορεί να διαμορφώσει κάθε επιμέρους ΚΕΠ.

- Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών, για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του δημοσίου, τα στοιχεία που καταχωρεί σε ειδικό Πρωτόκολλο.

- Διαθέτει για διευκόλυνσή τους έντυπα κατά το άρθρο 3 παρ.3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/99).

- Ελέγχει την πληρότητα των αιτήσεων των πολιτών και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση το ΚΕΠ αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.

- Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών, στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία, με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο. Το τελικό έγγραφο αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία και πάλι στο ΚΕΠ υποβολής της αρχικής αίτησης, από το οποίο τα παραλαμβάνει ο πολίτης ή του αποστέλλεται από το συγκεκριμένο ΚΕΠ στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί με συστημένη επιστολή με αντικαταβολή.

- Επικυρώνει αντίγραφα διοικητικών εγγράφων.

- Θεωρεί το γνήσιο της υπογραφής.

- Χορηγεί παράβολα, υπεύθυνες δηλώσεις και άλλα έντυπα.
- Χορηγεί αποδεικτικά φορολογικής ενημερότητας μέσω ηλεκτρικής διασύνδεσης με το σύστημα TAXIS.

4.12 θέσεις και κατηγορίες εκπαίδευσης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κλάδος		Θέσεις
ΠΕ1	Διοικητικών (Δημόσιας Διοίκησης)	2
ΠΕ1	Διοικητικών (Οικονομολόγος)	1
ΠΕ14	Δασολόγων	1
ΠΕ3	Πολιτικών Μηχανικών- Περιβαλλοντολόγων	1
ΠΕ3	Πολιτικών Μηχανικών	1
ΠΕ4	Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	1
ΠΕ11	Πληροφορικής	1
ΠΕ	Αρχαιολόγος	1
ΠΕ23	Ειδικού προσωπικού (Δημο. Αστυνόμευση)	2
	Σύνολο	11

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κλάδος		Θέσεις
ΤΕ5	Τεχνολόγων Τοπογράφων Μηχανικών	1
ΤΕ3	Τεχνολόγων Πολιτικών Μηχανικών	1
ΤΕ17	Διοικητικών-Λογιστών	2
ΤΕ19	Πληροφορικής-Η/Υ	1
ΤΕ23	Ειδικού προσωπικού (Δημο. Αστυνόμευση)	4
	Σύνολο	9

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κλάδος		Θέσεις
ΔΕ1	Διοικητικών	8
ΔΕ5	Δομικών Έργων	1
ΔΕ23	Ειδικού προσωπικού (Δημο. Αστυνομείωση)	9
ΔΕ24	Ηλεκτρολόγων	3
ΔΕ28	Χειριστών Μηχανημάτων Έργων	2
ΔΕ29	Οδηγών Αυτ/των	1
ΔΕ30	Τεχνικών	1
ΔΕ35	Κηπουρών	2
	Σύνολο	27

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ²³

Κλάδος		Θέσεις
ΥΕ1	Κλητήρων-Θυρωρών	1
ΥΕ16	Εργατών Γενικών Καθηκόντων	1
ΥΕ16	Εργατών Καθαριότητας	3
ΥΕ16	Εργατών καθ/τητας Εσωτερικών χώρων	2
ΥΕ16	Υδρευσης-Αποχέτευσης	3
	Σύνολο	10

Γενικό Σύνολο Οργανικών Θέσεων : 57

²³ (8 Αυγούστου 2003), « ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ », τεύχος δεύτερο., Αρ. Φύλλου 1109., Αθήνα

5. Έρευνα στο Δήμο Ομηρούπολης

5.1 εισαγωγή

Η διοικητική δομή του Δήμου Ομηρούπολης αποτελεί ένα ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό σύστημα. Στον ευρύτερο διοικητικό μηχανισμό, απασχολούνται 210 εργαζόμενοι οι οποίοι, όταν συμπεριληφθούν οι εξαρτημένοι φορείς.

5.2 Ερωτηματολόγιο

A) ΟΝΟΜΑ: ΙΩΑΝΝΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ: ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ.

ΘΕΣΗ: Διευθυντής των υπηρεσιών του Δήμου Ομηρούπολης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: ΠΩΣ ΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ:

Ο Δήμος Ομηρούπολης εκτός από τις υπηρεσίες (διοικητική, οικονομική, τεχνική) οι οποίες στεγάζονται μέσα στο κτίριο, διαθέτει κι άλλες υπηρεσίες που σχετίζονται με την άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη.

Όπως:

Τα Ν.Π.Δ.Δ και ιδιαίτερα ,οι παιδικοί σταθμοί. Αυτό που έχω να πω για τους παιδικούς σταθμούς είναι ότι σαν Δήμος έχουμε κάνει ένα βήμα μπροστά, παρέχοντας βοήθεια στις νέες και εργαζόμενες μητέρες, με την πολύωρη απασχόληση των μικρών παιδιών τους, μέσα από ένα σύστημα πολύ οργανωμένο αποδοτικό, χάρη στο εξειδικευμένο προσωπικό (βοηθητικό, διοικητικό) και στις κατάλληλες κτιριακές εγκαταστάσεις, με πολύ μικρό κόστος, σε σχέση με την εξυπηρέτηση και την βοήθεια που προσφέρεται.

Και αυτό γιατί σαν Δήμος ευαισθητοποιούμαστε ιδιαίτερα σε θέματα που έχουν να κάνουν με μικρά παιδιά και εργαζόμενες μητέρες. Επίσης το πρόγραμμα βοήθεια στο σπίτι. Ένα πρόγραμμα που έχει αναπτυχθεί με πολλούς γρήγορους ρυθμούς. Τα άτομα που εργάζονται στο πρόγραμμα παρέχουν περίθαλψη κυρίως σε άτομα της τρίτης ηλικία και άστεγους ή άπορους της περιοχής. Θεωρώ πως το έργο αυτό του προγράμματος θα ενισχυθεί και θα εξελιχθεί, ακόμη περισσότερα μελλοντικά, γιατί πραγματικά είναι απαραίτητο.

Τέλος θα ήθελα να αναφερθώ στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών. Όλοι γνωρίζουμε τη σπουδαιότητα του ρόλου των ΚΕΠ.

Το ΚΕΠ Ομηρούπολης σε συνεργασία με τον Δήμο εξυπηρετεί εκατοντάδες συμπολίτες μας, καθημερινά εύκολα και απλά.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ:

Οι υπηρεσίες του Δήμου Ομηρούπολης έχουν ως κύριο μέλημα την καλύτερη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών και κυρίως των τοπικών αναγκών. Κάθε υπηρεσία διαθέτει, κατάλληλο προσωπικό το οποίο εξυπηρετεί όσο το δυνατόν καλύτερα τους πολίτες σε καθημερινή βάση.

Έτσι, αν ξεκινήσουμε πρώτα από τη διοικητική υπηρεσία, αναλύοντας κάθε τμήμα ξεχωριστά, θα δούμε ότι το προσωπικό λειτουργεί με αμεσότητα και πληρότητα, διεκπεραιώνοντας κάθε λογής υποθέσεις, που έχουν να κάνουν με διάφορα πιστοποιητικά, και θέματα γραμματειακής υποστήριξης. Από την άλλη, τα τμήματα της οικονομικής υπηρεσίας, αποτελούνται από άτομα τα οποία έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και μεγάλη ενημέρωση σε καθετί "καινούριο", έτσι ώστε το οικονομικό κομμάτι του Δήμου σε μεγάλο βαθμό να ρέει ικανοποιητικά. Η τεχνική υπηρεσία, και το προσωπικό της ασχολούνται κυρίως με τις μελέτες και τα τεχνικά έργα του Δήμου.

Βέβαια, όπως σε κάθε Δήμο ή δημόσια υπηρεσία, έτσι και στον Δήμο Ομηρούπολης, υπάρχουν ελλείψεις οι οποίες όμως δεν παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα στην λειτουργία και την οργάνωση των υπηρεσιών του Δήμου. Είναι καλό να τονιστεί ότι κάθε υπηρεσία βασίζεται πάντα, μέσα στα νομοθετικά πλαίσια. Κάτι που ίσως δημιουργεί "μικροπροβλήματα" είναι το θέμα της έλλειψης χώρου. Παρ'όλο που το κτίριο είναι καινούριο δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας, κτιριακή υποδομή, με αποτέλεσμα να δημιουργείται κάποια συμφόρηση ή ακόμη καλύτερα "αναστάτωση" μέσα στο κτίριο. Με λίγα λόγια το κτίριο δεν επαρκεί.

Β) ΟΝΟΜΑ: Χρήστος

ΕΠΩΝΥΜΟ: Παπαδόπουλος

ΘΕΣΗ: Προϊστάμενος Οικονομικής Υπηρεσίας

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: ΠΩΣ ΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ιεραρχικά οι υπηρεσίες του Δήμου έχουν ως εξής:

Γραφεία:

- ✓ Δημάρχου.
- ✓ Αντιδημάρχων.
- ✓ Δημοτικό Συμβούλιο.
- ✓ Δημαρχιακή Επιτροπή.

Υπηρεσίες:

- ✓ Διοικητική υπηρεσία (τμήματα, δημοτολογίου, μητρώα, ληξιαρχείο, αρχείο-πρωτόκολλο)
- ✓ Οικονομική υπηρεσία (τμήματα, λογιστήριο, τμήμα μισθοδοσίας, προμηθειών, ταμειακή υπηρεσία).
- ✓ Τεχνική υπηρεσία (τμήματα, διαχείρισης έργων, εκπόνηση μελετών και έργων).
- ✓ Αυτοματισμός Γραφείου (έχει να κάνει με θέματα Ε.Ε- οργάνωση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού).
- ✓ Ν.Π.Δ.Δ(παιδικοί σταθμοί, ΚΕΠ).
- ✓ ΚΑΠΗ.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2:ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ:

Ο Δήμος έχει αρκετές ελλείψεις προσωπικού και χώρων εργασία. Το προσωπικό των υπηρεσιών σε ένα μεγάλο βαθμό αποτελείται από άτομα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία είχαν τη ιδιότητα των γραμματέων σε κάθε Κοινότητα, πριν τον Νόμο του Καποδίστρια.

Βέβαια αυτό δεν τους κάνει λιγότερο υπεύθυνους και δεν μειώνει τη θέληση τους για περισσότερη γνώση και αποδοτικότητα, εξάλλου η εμπειρία είναι ένα από τα βασικότερα στοιχεία μάθησης. Για τους χώρους εργασίας αυτό που έχω να πω είναι ότι, δεν υπάρχει μεγάλη ευρυχωρία, με αποτέλεσμα να επικρατεί ένα χάος καθημερινά στα διάφορα γραφεία και τμήματα των υπηρεσιών, και αυτό είναι ένα πρόβλημα που έχει προταθεί αλλά δεν είναι εύκολο να λυθεί. Γενικότερα, υπάρχουν πολλά προβλήματα και ελλείψεις.

Ένα ακόμη πρόβλημα, είναι αυτό της ηλεκτρονικής πρόσβασης των δημοτών στις υπηρεσίες του Δήμου και ιδιαίτερα στις διοικητικές υπηρεσίες (δημοτολόγιο, μητρώα..). Πιστεύω ότι σαν Δήμος είμαστε αρκετά «πίσω» στα θέματα ηλεκτρονικής διοίκησης, παρ'όλο που έχει δρομολογηθεί το ΕΠ «Κοινωνία της Πληροφορίας». Αρκετοί δημότες δεν απευθύνονται στις συγκεκριμένες υπηρεσίες ανάλογα με τις ανάγκες και τα αιτήματα που έχουν με αποτέλεσμα να υπάρχουν διαμαρτυρίες και αναστάτωση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3:ΤΙ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΩΣΤΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΠΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ:

Προτείνω:

- ✓ Εξειδικευμένο προσωπικό.
- ✓ Το ήδη υπάρχον προσωπικό να λαμβάνει μέρος στα διάφορα σεμινάρια για εμπλουτισμό των γνώσεων.
- ✓ Οι υπηρεσίες να λειτουργούν μέσα στα νομοθετικά πλαίσια.
- ✓ Κατάργηση της «απευθείας ανάθεση» (αν και στο Δήμο μας η απευθείας ανάθεση έχει μειωθεί κατά 95%).
- ✓ Μεγαλύτερη συμμετοχή σε προγράμματα που αφορούν Ευρυζωνικά δίκτυα, ηλεκτρονική διοίκηση.

Γενικότερα, σύμφωνα με τα δικά μου πρότυπα και την δική μου γνώμη και γνώση, η λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου έχει μπροστά της πολύ δρόμο για να μπορούμε να μιλάμε για ένα σύστημα πλήρης αποτελεσματικό. Βέβαια σαν Δήμος, διαθέτουμε τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη και αποτελεσματικότητα, αυτό όμως απαιτεί, θέληση, συνεργασία, πόρους, αλλά και υπομονή από όλους.

Γ) ΟΝΟΜΑ: ΠΕΡΙΚΛΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ: ΤΡΥΦΩΝ

ΗΛΙΚΙΑ: 47 ετών

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: Λογιστής

ΔΗΜΟΤΗΣ ΑΡΙΔΑΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: ΠΩΣ ΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ:

Γνωρίζω πως ο Δήμος διαθέτει τις απαραίτητες υπηρεσίες (διοικητική, οικονομική, τεχνική)

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ:

Αν και δεν γνωρίζω καλά τα πράγματα λίγο πολύ, λόγω του επαγγέλματος μου, μπορώ να εκφέρω γνώμη για το σύστημα των υπηρεσιών του Δήμου. Θεωρώ λοιπόν ότι στις υπηρεσίες, βρίσκονται άτομα, τα οποία δεν είναι εξειδικευμένα πάνω στο αντικείμενο με το οποίο ασχολούνται.

Οι πολίτες ναι μεν εξυπηρετούνται, ύστερα όμως από πολύ ταλαιπωρία και σύγχυση.

Τώρα το αν υπάρχουν ελλείψεις ή όχι στον τρόπο λειτουργίας, γνωρίζουν καλύτερα, οι υπάλληλοι και οι αιρετοί. Αυτό που εγώ πιστεύω, είναι ότι γενικότερα το σύστημα των υπηρεσιών των Δήμων της Χώρας, είναι αρκετά πίσω σε σχέση με τις Χώρες που είναι ενταγμένες στην Ε.Ε. Σίγουρα

υπάρχουν ελλείψεις και μάλιστα πολλές, όμως βλέπω ότι σαν Δήμος, σημειώνουμε κάποια πρόοδο, όμως με πολύ αργούς ρυθμούς.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3:ΤΙ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΩΣΤΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΠΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ:

Σίγουρα με τις τηλεπικοινωνίες, διαδίκτυο, ιστοσελίδες, πρόσβαση στις υπηρεσίες του Δήμου.

Τη εξειδίκευση του προσωπικού και πάνω από όλα τη θέληση για μάθηση, για βοήθεια, εξυπηρέτηση.

Γενικότερα, πιστεύω ότι το προσωπικό είναι αυτό που αποτελεί τον βασικότερο παράγοντα, για τη αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών.

Ε)ΟΝΟΜΑ: Χαράλαμπος

ΕΠΩΝΥΜΟ:Ιωάννου

ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ: ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ/ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΑ, ΔΑΣΙΚΑ, ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ, ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ, ΚΕΠ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1:ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ:

Ασφαλώς και υπάρχουν. Ας αρχίσουμε πρώτα από τη τεχνική υπηρεσία. Στο τμήμα της Πολεοδομίας δεν υπάρχει Πολεοδόμος με αποτέλεσμα αναγκαστικά να διαφεύγουμε στις υπηρεσίες του Κράτους. Υπάρχει και έλλειψη Τοπογράφου, όμως πολύ γρήγορα αυτό το πρόβλημα θα αποκατασταθεί με την πρόσληψη του.

Θα μπορούσε κανείς να πει ότι η τεχνική υπηρεσία λειτουργεί ικανοποιητικά όχι όμως άριστα.

Ένα δεύτερο πρόβλημα είναι αυτό του Κυκλοφοριακού. Τα ο κυκλοφοριακό έχει δύο ενότητες, την κάθετη και την οριζόντια σήμανση. Το κυκλοφοριακό αποτελεί σημαντικό πρόβλημα με αποτέλεσμα να γίνονται καθημερινά πολλά παράπονα στον Δήμο από τους συμπολίτες μας.

Μια άλλη υπηρεσία είναι το ΚΕΠ, εξίσου σημαντική για τη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Το ΚΕΠ λειτουργεί περισσότερο ικανοποιητικά από όλες τις υπηρεσίες μας, με τα όποια προβλήματα. Υπάρχει καθημερινή επαφή και σύνδεση με τις Υπηρεσίες του Δήμου.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: ΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ.

Παράγοντες οι οποίοι θα επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών είναι:

- ❖ Οι άνετοι χώροι
- ❖ Η κατάρτιση
- ❖ Ευσυνειδησία του κάθε υπαλλήλου.

Υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό στις υπηρεσίες του Δήμου , ακόμη και το προσωπικό που προέρχονται από τις κοινότητες , ως γραμματείς φαίνεται πως είναι πολύ πεπειραμένοι, αλλά και το υπόλοιπο προσωπικό είναι εξειδικευμένο όχι στο 100% αλλά με την συμμετοχή τους σε διάφορα σεμινάρια εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους πάνω σε κάθε τι καινούριο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΙΙ ». ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΑ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ/ ΘΕΤΙΚΑ, ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΩΣ ΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ.

Το Πρόγραμμα θα επηρεάσει θετικά την λειτουργία των υπηρεσιών. Θα αυξηθούν οι κρατικοί πόροι, σε διαφορετική περίπτωση θα δημιουργηθούν

περισσότερα προβλήματα. Θα αυξηθούν τα έσοδα , η έκταση σαν Δήμος και ο πληθυσμός.

Είναι μια περίπτωση πολύ δύσκολη και περίπλοκη.

Χρειάζονται πόροι, κονδύλια, και μεγάλη οργάνωση ώστε να έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα. Το όλο θέμα βασίζεται στην αναλογία εσόδων-εξόδων.

Πιθανά προβλήματα: στέγαση, θα πρέπει να δημιουργηθούν καινούργιες κτιριακές εγκαταστάσεις(νέο Δημαρχείο, σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να διατηρηθούν τα ήδη υπάρχοντα κτήρια ως παραρτήματα, για να μπορεί ο κάθε πολίτης να εξυπηρετείται ευκολότερα, βέβαια αυτό προϋποθέτει, τηλεπικοινωνίες, σύνδεση μέσω ίντερνετ. Προσωπική μου γνώμη είναι ότι η εφαρμογή του προγράμματος θα έχει καλύτερη απόδοση.

6. Συμπεράσματα.

Η βελτίωση της Ποιότητας της Ζωής αποτελεί σύνθεση πολλών παραγόντων, που ανάμεσά τους βρίσκονται

- Οι όροι της καθημερινής διαβίωσης στο περιβάλλον της γειτονιάς, του δημοτικού διαμερίσματος και την ευρύτερη έκταση του Δήμου – καθαριότητα, πρόνοια, συγκοινωνίες, ασφάλεια, υποδομές.
- Οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους Δημότες
- Η διατήρηση του Φυσικού Περιβάλλοντος
- Η ανάδειξη και διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητας μας
- Η παροχή ευκαιριών απασχόλησης και δημιουργίας και
- Η οργάνωση ποιοτικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου

Απαιτήσεις

- Προσεκτικά σχεδιασμένος προγραμματισμός (επιλογές πεδίων, επιμέρους στόχων και τακτικών ενεργειών) έτσι ώστε ο κάθε στόχος, το κάθε έργο, να λειτουργεί συνδυασμένα με τους άλλους για να εξασφαλίζεται και να πολλαπλασιάζεται το αποτέλεσμα.
- Ετοιμότητα του μηχανισμού του Δήμου για την αξιοποίηση κάθε ευκαιρίας.
- Έγκαιρη και διαρκής ενημέρωση για τη κατεύθυνση των εξελίξεων
- Στρατηγικές συμμαχίες με τους κατάλληλους για κάθε στόχο φορείς καθώς ζούμε στην εποχή της εξειδίκευσης.

Αποτελέσματα

- Απασχόληση δημοτών κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων
- Διεύρυνση των δραστηριοτήτων και ενίσχυση των φορέων του Δήμου
- Δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών στον ιδιωτικό τομέα

και κατά συνέπεια η τελική

- Άνοδος του βιοτικού επιπέδου των δημοτών
- Συγκράτηση του πληθυσμού στο Δήμο
- Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος
- Ανάδειξη της πολιτισμικής μας ταυτότητας

Ενδυνάμωση της αποτελεσματικότητας του Δήμου στο καθημερινό του έργο

Βήματα Αναπτυξιακού Σχεδιασμού

- Ίδρυση Γραφείου Ανάπτυξης, Προγραμματισμού και Πληροφορικής
- Διοργάνωση της 1 η Συνάντησης για την Ανάπτυξη της Ομηρούπολης → link φάκελος « praktika - synedriou »
- Ίδρυση νέων Δημοτικών Φορέων
- Εγκεκριμένα έργα
- Προγραμματισμός Προτάσεων

Συγκριτικά πλεονεκτήματα

- Η κεντρική θέση του Δήμου μέσα στο νησί
- Η κοσμοπολίτικη ψυχοσύνθεση του δημότη της Ομηρούπολης
- Η πλούσια ιστορική/ πολιτιστική κληρονομιά
- Οι πρωτοπόρες πρωτοβουλίες και η διεκδικητική παράδοση του παρελθόντος
- Ο κεντρικός ρόλος που διαδραματίζει ο Δήμος σε σειρά παγκιακών ζητημάτων (νερό, νέες τεχνολογίες, πολιτισμός, ναυτιλία)

Περιοχές του Δήμου:

- Ο Βροντάδος, διοικητικό / οικιστικό κέντρο και πνευματικό επίκεντρο του Δήμου
- Η Ανατολή, πλούσια ακόμη σε ανθρώπους με προσανατολισμό προς τη Τουρκία
- Η Δύση, πλούσια σε ιστορία σε ένα πλούσιο , φυσικό και δομημένο, περιβάλλον

Πεδία ανάπτυξης:

- Πολιτισμός
- Περιβάλλον
- Υπηρεσίες
- Νέες Τεχνολογίες
- Ενέργεια

Συνοψίζοντας τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω ο Δήμος της Ομηρούπολης θα πρέπει να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες ανάπτυξης της περιοχής και να είναι ικανός στο να εκπληρώνει την αποστολή του οικονομικότερα, με διαφάνεια και με το επίπεδο ποιότητας που προδιαγράφεται από τις προσδοκίες των πολιτών.

Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα:

1. Στην Προστασία του Περιβάλλοντος και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής.
2. Στην Ενίσχυση της Κοινωνικής Πολιτικής και των Υπηρεσιών Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού.
3. Στην Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση.
4. Στην Ανάπτυξη του Ο.Τ.Α. ως οργανισμού και βελτίωση των σχέσεων του με τους πολίτες, την πολιτεία και τους τοπικούς φορείς.

Η προσέγγιση του παραπάνω οράματος θα γίνει με επί μέρους στρατηγικές επιλογές που

βασίζονται στις εξής κατευθυντήριες αρχές:

- Υιοθέτηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.
- Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών.
- Ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με τοπικούς φορείς.
- Κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη.
- Πολιτισμική ποικιλομορφία.
- Ανταπόκριση στις ανάγκες και στα αιτήματα των πολιτών.
- Διαφάνεια και χρηστή διαχείριση.
- Ισόρροπη ανάπτυξη των τοπικών διαμερισμάτων.
- Ισότιμη εξυπηρέτηση όλων των κατοίκων χωρίς διακρίσεις.
- Κινητοποίηση τοπικών πόρων και δυνατοτήτων.

Με ένα ολοκληρωμένο σύστημα προγραμματισμού, με λιτές και συνεκτικές οργανωτικές δομές, ευέλικτες και συνοπτικές διαδικασίες λειτουργίας, εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή – μπορεί με ίδιες δυνάμεις, αλλά και σε συνεργασία με άλλους φορείς, να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες ανάπτυξης της περιοχής και να είναι ικανός στο να εκπληρώνει την αποστολή του οικονομικότερα, με διαφάνεια και με το επίπεδο ποιότητας που προδιαγράφεται από τις προσδοκίες των πολιτών.

Επίσης θα πρέπει:

- Να υπάρξει αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου της περιοχής με αναπλάσεις (π.χ. πάρκα).
- Να εγκριθούν μελέτες πολεοδομήσεις, οικιστικές αναπλάσεις.
- Να βελτιωθούν οι κτιριακές υποδομές.
- Να βελτιωθούν τα δίκτυα εξυπηρέτησης.
- Να γίνει βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας.
- Να υπάρξει ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Να υπάρξει μέριμνα για προώθηση του τουρισμού.

Επίσης:

- Βελτίωση των υπηρεσιών του Δήμου για καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

- Βελτίωση της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες.
- Ενίσχυση της διαφάνειας στις διαδικασίες προγραμματισμού προσλήψεων, προμηθειών, δημοπρασιών και οικονομικής διαχείρισης.
- Οργάνωση και πληροφορική.
- Καλύτερη αξιοποίηση της Δημοτικής περιουσίας.
- Μετεγκατάσταση συγκεκριμένων υπηρεσιών σε νέο ιδιόκτητο κτίριο (με την πρόβλεψη δημιουργίας νέων γραφείων και υπηρεσιών είναι απαραίτητη η μετεγκατάσταση κάποιων υπηρεσιών σε νέο κτίριο για την κάλυψη των αναγκών στέγασης).
- Πολιτική προστασία (Θα αναληφθούν δράσεις για την πολιτική προστασία).
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υφιστάμενων δραστηριοτήτων με σκοπό την ποιοτικότερη, οικονομικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.
- Ανάπτυξη νέων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων.
- Κάλυψη των απαραίτητων αναγκών στελέχωσης.
- Διαρκής ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού.
- Διαρκής ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού.
- Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής η οποία θα προκύψει μέσα από την κάλυψη των αναγκών των τμημάτων και των γραφείων του ΟΤΑ και των νομικών του προσώπων.
- Αύξηση των εσόδων του Δήμου μέσω της αξιοποίησης εθνικών και κοινοτικών χρηματοδοτήσεων και της καλύτερης αξιοποίησης των υφιστάμενων πηγών χρηματοδότησης.

Τελειώνοντας πρέπει να αναφέρουμε ότι οι στόχοι του Δήμου της Ομηρούπολης έχουν επιλεγεί για να ικανοποιούν και να βελτιώνονται παράλληλα οι ανάγκες των κατοίκων της. Είναι αναγκαία η βελτίωση ελκυστικότητας του ως τόπου παραγωγής και κατοικίας με την αναβάθμιση των δικτύων εξυπηρέτησης και των τεχνικών υποδομών. Η ανάδειξη της ιδιαιτερότητάς του είναι μια από τις προτεραιότητες των μελών του σε συνδυασμό με τη συγκέντρωση πόρων που θα προβάλλουν περισσότερο τη

φυσική του ομορφιά, και την προσέλκυση του τουρισμού για την ικανοποίηση βραχυπρόθεσμων και εφήμερων στόχων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τζωρτζάκης Κ., Τζωρτζάκη Α., (2002) Οργάνωση και διοίκηση., Rosili. Αθήνα.

Τσενές Γ., Ηλίας., Τοπική Αυτοδιοίκηση ., Αθήνα.

Χλέπας Κ., Πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση., Αθήνα.

Τριανταφυλλοπούλου Α., Θωμάς Δ., (2006), Διοικητικές πρακτικές των Ο.Τ.Α., (Ν 3463), Αθήνα.

Καλλίτσης ΣΤ.Γεώργιος., Καλλίτσης ΣΤ. Άγγελος., (Μάιος 2004), 80 Χρόνια πνευματικής, εκπαιδευτικής και αθλητικής δραστηριότητας., Φ.Ο.Β., Βροντάδος.

ΤΕΔΚ Νομού Χίου. (2001) Χώρος και Πολιτισμός., Χίος – Ψαρά – Οινούσσες.

Εγκυκλοπαίδεια., (2007) Διοίκηση., Αθήνα

(8 Αυγούστου 2003), « ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ », Τεύχος δεύτερο., Αρ. Φύλλου 1109., Αθήνα.

Κωστάλα Κ., et.αε., (1985), ΗΛαγκαδα της Χίου., Πολιτιστικός σύλλογος Λαγκαδος Ο Φάρος., Αθήνα.

Ψώρας Μ., et.αε., (1991), Καριές., Βροντάδος.

Νικητάκη Σ., Ντούμα Μ., (02/10/2004), Συνέντευξη., Αθήνα.

Άρθρο 101 του Συντάγματος., Οι γενικές υποθέσεις που ασκεί το κράτος έχουν διαφορετικό χαρακτήρα από εκείνους που διενεργούνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση., Αθήνα.

Άρθρο 102.1., Υπέρ των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης., Αθήνα.